

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

26 ncı Birleşim
10. 12 . 1997 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	281
II. – GELEN KÂĞITLAR	285
III. – YOKLAMALAR	287, 329
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	287, 311
A) GÜNDEMĐİŐİ KONUŞMALAR	287, 311
1. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Dünya İnsan Hakları Gününe ilişkin gündemdişi konuşması ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı	287:292
2. – İstanbul Milletvekili Ali Coşkun'un, hükümetin ekonomi politikaları ve uygulamalarına ilişkin gündemdişi konuşması ve Devlet Bakanı Güneş Taner'in cevabı	292:297
3. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçükk'ün, Çanakkale ve çevresinde meydana gelen sel felaketine ilişkin gündemdişi konuşması ve Bayındırlık ve İŐkân Bakanı Yaşar Topçu'nun cevabı	297:300
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİŐ SORUŞTURMASI VE MECLİŐ ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	300
1. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 24 arkadaşının, İran ve Türkmenistan'dan doğalgaz alınması projelerinin geciktiği iddialarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)	300:302
C) TEZKERELER VE ÖNERGELER	302
1. – (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1209)	302

2. – Yozgat Milletvekili Abdullah Örnek'in (6/730) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/279)	302
D) ÇEŞİTLİ İŞLER	311
1. – 1998 Mali Yılı Bütçe görüşmelerinde, Millî Savunma Bakanlığı ile Sana-yi ve Ticaret Bakanlığı bütçelerinin yer değiştirdiğine ilişkin Başkanlık duyurusu	311
V. – ÖNERİLER	302
A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ	302
1. – 403 ve 404 sıra sayılı komisyon raporlarının gündemdeki yeri ve gün-demdeki sıralamanın yeniden yapılması, 10 Aralık 1997 Çarşamba günü birle-şimde görüşülecek konular ile çalışma süresine ve 11 Aralık 1997 Perşembe gün-kü çalışma saatlerine ilişkin ANAP ve DSP gruplarının mtüşterek önerisi	302:310
VI. – GÜVEN İSTEMİ	311
1. – Genel Kurulun 8.12.1997 tarihli 24 üncü Birleşiminde Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu hakkında yapılan gensoru görüşmeleri sırasında verilen güvensizlik önergesinin oylanması (11/13, 4/276)	311:312,334:339
VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLAR-DAN GELEN DİĞER İŞLER	312
1. – 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kan-unun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Ka-rarname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168)	312
2. – Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Rapo-ru (1/597) (S. Sayısı : 335)	312
3. – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Mil-letvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili De-niz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Rapo-ru (2/676) (S. Sayısı : 232)	312
4. – Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstih-dam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Ka-nununun Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Ko-misyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı : 392)	313:329,330:332
5. – Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132)	332
VIII. – SORULAR VE CEVAPLAR	333
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	333
1. – İstanbul Milletvekili Mehmet Seviğen'in, Demokraside Birlik Vakfına yapılan bağışlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı ceva-bı (7/3808)	333

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Antalya Milletvekili Hayri Doğan, Alanya ve çevresindeki sel felaketine,

Isparta Milletvekili Mustafa Köylü de, 4264 Sayılı Yasanın uygulanması sırasında, afetten doğrudan ya da dolaylı olarak zarar gören vergi yükümlülerine muafiyet uygulanmadığına,

İlişkin gündemdişi birer konuşma yaptılar.

Kocaeli Milletvekili Bekir Yurdagül'ün, Tekel Akhisar Sigara Fabrikasının işletme hakkı ile Samsun ve Yeni Harman sigaralarının marka haklarının yabancı bir kuruluşa kiralanmasına ilişkin gündemdişi konuşmasına, Devlet Bakanı Eyüp Aşık cevap verdi.

Amerika Birleşik Devletleri ile Almanya'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'in,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Bulgaristan'a gidecek olan Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Hasan Hüsamet'in, Bulgaristan'a gidecek olan :

İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'na, dönüşüne kadar, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun,

Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Refaiddin Şahin'in,

Devlet Bakanı Cavit Kavak'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer'e, dönüşüne kadar, Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un,

Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in,

İran ve Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı A. Ahat Andican'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işıl Saygın'ın,

İran'a gidecek olan Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'na, dönüşüne kadar, Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İsmet Sezgin'in,

Japonya'ya gidecek olan Çevre Bakanı İmren Aykut'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in,

Vekillik etmelerinin uygun görülmüş olduğuna,

Tahran/İran'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, dönüşüne kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin'in vekâlet edeceğine,

İlişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Aksaray Milletvekili Nevzat Köse ve 25 arkadaşının, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünde mevzuata aykırı uygulamalar yapıldığı iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221) okundu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörüldüğünün, sırasında yapılacağı açıklandı.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Geçici Başkanlığının, komisyonun başkan, başkanvekilleri (2) ve kâtip üye seçimi ile sözcülüğe seçilen Ordu Milletvekili İhsan Çabuk'un, 3686 sayılı Yasanın 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen siyasi parti gruplarının yüzde oranlarına uyulmadığı gerekçesiyle istifa ettiğinden, sözcü seçiminin yenileneceğine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Antalya Milletvekili Yusuf Öztop'un, Antalya İli Kale İlçesi Adının "Demre" Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/610) ile,

Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/722),

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergelerinin, yapılan görüşmelerden sonra, kabul edildiği açıklandı.

Başkanlıkça, Turizm Bakanlığı bütçesi ile Ulaştırma Bakanlığı bütçesinin yer değiştirdiğine; buna göre, Turizm Bakanlığı bütçesinin 21.12.1997 Pazar günü, 10 uncu turda, Tarım ve Köyişle-ri Bakanlığı bütçesiyle birlikte; Ulaştırma Bakanlığı bütçesinin de 19.12.1997 Cuma günü, 6 ncı turda, Adalet Bakanlığı ve Yargıtay Başkanlığı bütçeleriyle görüşüleceğine ve,

Bütçeler üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen üyelere, ilişkin duyuruda bulunuldu;

Bazı gazete kuruluşlarının amaçları dışında fon kaynaklı kredi kullandıkları iddialarını araştırmak amacıyla kurulan (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine grupla-rınca aday gösterilen milletvekilleri seçildiler.

(10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu ile başkanlık divanını oluşturamayan Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yap-mak üzere toplanacağı gün, yer ve saate ilişkin Başkanlıkça duyuruda bulunuldu.

Bartın Milletvekili Zeki Çakan ve 21 arkadaşının, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünde yolsuzluk ve usulsüzlük nedeniyle 1993-1994 yıllarında meydana gelen kurum zararının tespit edilmesi ama-cıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun raporu (10/160) (S. Sayısı : 352) üzerindeki gö-rüşmeler tamamlandı.

İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya, DYP Grubu adına konuşan Sivas Milletvekili Tahsin İrmak'ın kendisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçilerek :

1 inci sırada bulunan (6/576),

2 nci sırada bulunan (6/578),

Esas numaralı sözlü soruların, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadıklarından, yazılı soru-ya çevrildikleri ve gündemden çıkarıldıkları açıklandı;

4 üncü sırada bulunan (6/585),

5 inci sırada bulunan (6/587),

6 ncı sırada bulunan (6/588),

7 nci sırada bulunan (6/589),

8 inci sırada bulunan (6/590);

9 uncu sırada bulunan (6/591),

10 uncu sırada bulunan (6/592),

11 inci sırada bulunan (6/593),

12 nci sırada bulunan (6/594),

13 üncü sırada bulunan (6/595),

14 üncü sırada bulunan (6/599),

15 inci sırada bulunan (6/600),

- 16 ncı sırada bulunan (6/602),
17 ncı sırada bulunan (6/603),
18 inci sırada bulunan (6/604),
19 uncu sırada bulunan (6/605),
20 ncı sırada bulunan (6/606),
21 inci sırada bulunan (6/607),
23 üncü sırada bulunan (6/610),
24 üncü sırada bulunan (6/611),
26 ncı sırada bulunan (6/613),
27 ncı sırada bulunan (6/614),
28 inci sırada bulunan (6/615),
29 uncu sırada bulunan (6/616),
30 uncu sırada bulunan (6/617),
31 inci sırada bulunan (6/618),
32 ncı sırada bulunan (6/619),
33 üncü sırada bulunan (6/620),
34 üncü sırada bulunan (6/621),
35 inci sırada bulunan (6/622),
36 ncı sırada bulunan (6/623),
38 inci sırada bulunan (6/628),
40 ncı sırada bulunan (6/631),
41 inci sırada bulunan (6/632),
42 ncı sırada bulunan (6/633),
43 üncü sırada bulunan (6/634),
44 üncü sırada bulunan (6/635),
45 inci sırada bulunan (6/636),
46 ncı sırada bulunan (6/637),
47 ncı sırada bulunan (6/638),
48 inci sırada bulunan (6/639),
50 ncı sırada bulunan (6/641),
51 inci sırada bulunan (6/642),
52 ncı sırada bulunan (6/643),
53 üncü sırada bulunan (6/644),
54 üncü sırada bulunan (6/645),
55 inci sırada bulunan (6/646),
57 ncı sırada bulunan (6/648),
58 inci sırada bulunan (6/649),

- 59 uncu sırada bulunan (6/650),
60 ncı sırada bulunan (6/651),
61 inci sırada bulunan (6/652),
62 nci sırada bulunan (6/653),
63 üncü sırada bulunan (6/654),
64 üncü sırada bulunan (6/655),
65 inci sırada bulunan (6/656),
66 ncı sırada bulunan (6/657),
67 nci sırada bulunan (6/658),
68 inci sırada bulunan (6/659),
69 uncu sırada bulunan (6/660),
70 ncı sırada bulunan (6/661),
71 inci sırada bulunan (6/662),
72 nci sırada bulunan (6/663),
73 üncü sırada bulunan (6/664),
74 üncü sırada bulunan (6/665),
75 inci sırada bulunan (6/666),
76 ncı sırada bulunan (6/667),
77 nci sırada bulunan (6/668),
78 inci sırada bulunan (6/669),
79 uncu sırada bulunan (6/670),
81 inci sırada bulunan (6/672),
82 nci sırada bulunan (6/673),
83 üncü sırada bulunan (6/674),
84 üncü sırada bulunan (6/675),

Esas numaralı sözlü sorular, ilgili bakanlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi.

- 3 üncü sırada bulunan, Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'ın (6/583),
22 ncı sırada bulunan, Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun (6/609),
39 uncu sırada bulunan, Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın (6/630),
Esas numaralı sözlü sorularına, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu;
25 inci sırada bulunan, Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un (6/612),
37 ncı sırada bulunan, Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un (6/627),
56 ncı sırada bulunan, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in (6/647),
80 inci sırada bulunan, Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın (6/671),
85 ve 86 ncı sıralarda bulunan, Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın (6/676), (6/677),
87 ncı sırada bulunan, Yozgat Milletvekili Abdullah Örnek'in (6/678),

Esas numaralı sözlü sorularına, Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay;

49 uncu sırada bulunan, Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın (6/640) esas numaralı sözlü sorusuna da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan;

cevap verdi.

Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu hakkındaki güvensizlik önergesinin oylamasını yapmak ve kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 10 Aralık 1997 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.08'de son verildi.

Uluç Gürkan
Başkanvekili

Ahmet Dökülmez
Kahramanmaraş
Kâtip Üye

Levent Mıstıkoğlu
Hatay
Kâtip Üye

II. - GELEN KAĞITLAR

No. : 46

10.12.1997 ÇARŞAMBA

Rapor

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/625) (S.Sayı: 404) (Dağıtım Tarihi: 10.12.1997) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Antalya'ya ikinci bir Devlet Hastanesi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/776) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

2.- Uşak Milletvekili Hasan Karakaya'nın, Uşak Kültür Sarayı inşaatına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/777) (Başkanlığa geliş tarihi:8.12.1997)

3.- Uşak Milletvekili Hasan Karakaya'nın, Uşak -Kula karayoluna ve Küçükler Barajı projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/778) (Başkanlığa geliş tarihi:8.12.1997)

4.- Uşak Milletvekili Hasan Karakaya'nın, Uşak Havaalanı inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/779) (Başkanlığa geliş tarihi:8.12.1997)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İçel Milletvekili D.Fikri Sağlar'ın, Milli Savunma eski Bakanı Ercan VURALHAN'ın, karıştığı iddia edilen ihale yolsuzluklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3952) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.1997)

2.- Kastamonu Milletvekili Fethi Acar'ın, nüfus sayımı ve seçmen kütükleri yazımının sağlıklı yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3953) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.12.1997)

3.- Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, irticai yayın yaptığı iddia edilen basın kuruluşlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3954) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

4.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, Ahırlı ve Yalılıyütk'e bağlı bazı yerleşim birimlerinin yoluna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/3955) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.12.1997)

5.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, Konya Güneysınır İlçesi Habiller Köyü yoluna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/3956) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

6.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, Güneysınır İlçesine bağlı bazı yerleşim birimlerinin yoluna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/3957) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

7.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/3958) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

8.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/3959) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

9.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, basın kuruluşlarına verilen teşvik ve kredilere ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/3960) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

10.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, Karatay-Şatır,Bakırtolu, Ortakonak,Katranlı-İpekler,Köseali,Obruk-Sürtüş köylerinin yoluna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/3961) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

11.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, Bozkır İlçesine bağlı bazı yerleşim birimlerinin yoluna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/3962) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.1997)

12.- Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, S.S.K. ve İşçi Emeklileri Derneği'ne ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/3963) (Başkanlığa geliş tarihi:8.12.1997)

13.- Afyon Milletvekili İsmet Atılânın, Afyon II. Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/3964) (Başkanlığa geliş tarihi:8.12.1997)

Meclis Araştırması Önergesi

1.- Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 24 arkadaşının, İran ve Türkmenistan'dan doğal gaz alınması projelerinin geciktiği iddialarının araştırılması amacıyla Anayasasının 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222) (Başkanlığa geliş tarihi:9.12.1997)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergesi

1.- Yozgat Milletvekili Abdullah Örnek'in, Yenice-Ortuş tesislerinin özelleştirilmesi için yapılan ihalede usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/3571)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

10 Aralık 1997 Çarşamba

BAŞKAN: Başkanvekili Uluç GÜRKAN**KÂTİP ÜYELER: Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş), Ünal YAŞAR (Gaziantep)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26 ncı Birleşimini açıyorum.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN – Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; sayın milletvekillerinin, salonda bulduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ederim.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – *İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Dünya İnsan Hakları Gününe ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı*

BAŞKAN – Gündem dışı birinci söz, bugün başlayan “İnsan Hakları Haftası” nedeniyle insan hakları üzerine olacak.

Bu konuda Başkanlığımıza Kayseri Milletvekili Sayın Recep Kırış, İzmir Milletvekili Sayın Metin Öney, İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan başvurular; ancak, bir kişiye söz verebildiğimiz için, bu konuda, Başkanlığımıza gelen başvuruların öncelik sırasına göre, sözü, İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'a veriyorum.

Buyurun Sayın Tartan. (DSP sıralarından alkışlar)

HAKAN TARTAN (İzmir) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen değerli yurttaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin kabul edilmesinin 49 uncu Yıldönümünü, İnsan Hakları Gününü kutluyoruz.

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de insan hakları konusunda çeşitli şikâyetler hep gündemde. Elbette, gelişen, ilerleyen bir Türkiye’de bunlar hiç olmasın istiyoruz; hedef bu. Ancak, dikensiz gül bahçesi yaratmak mümkün değil. Ne var ki, Türkiye’de gerginlik ve çatışmaları büyük ölçüde ortadan kaldıran 55 inci Cumhuriyet Hükümeti, insan hakları konusunda da ciddi çalışmalar içinde. Böyle bir konunun varlığının sık sık yinelenmesi, bu konuda sık sık toplantılar yapılması ve çözüm arayışları sergilenmesi sevindirici gelişmeler. 55 inci Cumhuriyet Hükümetinin, insan hakları konusuna, insana sevgi ve saygı penceresinden baktığını görerek de seviniyoruz. Çünkü, bir gerçek var ki, yadsınamaz; insana sevgi, mutluluk ve gelişmenin anahtarıdır. İnsan hakkı, gelişmişliğin, çağdaş bir toplum olmanın temel felsefesidir.

Bu çerçevede, elbette, temel beklenti, insan hakları ihlallerinin en alt düzeye indirilmesidir; bununla birlikte, bu ihlali gerçekleştirenlerin ya da karışanların, bir an önce yargı önünde hesap

vermelerinin sağlanmasıdır; doğu ve güneydoğulu insanlarımızın karşı karşıya kaldığı çeşitli sıkıntılarının yanında, işkence iddialarının araştırılması, gözaltında kayıp iddialarının ciddi şekilde ele alınması, bu yönde bilgi ve belgelere kolayca ulaşılarak, işkencenin ülke gündeminden çıkarılmasıdır. Hükümetin, bu konudaki kararlı tutumunu da takdire şayan bulduğumu belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, elbette, bu konuda son gelişme de, fikir ve düşünce özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması olmalıdır. Terör boyutu ayrı tutulduğunda, fikir ve düşünceye tanınacak geniş özgürlükler, aslında gelişmemizi hızlandıracak, demokrasimizi güçlendirecek, Türkiye ile Batı dünyası arasındaki sorunların da büyük ölçüde çözümlenmesi anlamına gelecektir. Yine, Hükümetimizin, bu konudaki girişimlerinin en kısa sürede meyvelerini vereceğine inanıyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamda, bir konuya da kısaca değinmek istiyorum; o da, gençlik üzerinde son dönemde oynanmak istenen bir çirkin oyun.

Bazı çevreler, hepimizin umudu Türk gençliğini bazı çirkin emellerine alet etmek istiyor. Provakasyonlar, gençliğe yönelik kaba hareketler bizleri fazlasıyla üzüyor.

Ben, buradan anne babalara da seslenmek istiyorum: Endişe etmesinler; Türkiye bir karanlık perdeyi yırtmıştır. Gençliğindeki büyük ve dinamik gücü kullanarak, 2000'li yıllara umutlu bir şekilde koşmaktadır. Elbette, bundan bazıları rahatsız olacaktır. Hiç kimse, gençlerimizin üzerinde oyun oynamaya kalkışmasın. Kimse, o pırıl pırıl umut kaynaklarımızı coplarla, tahtalarla, demirlerle sindirmeye kalkmasın. Onların öğrenim özgürlüklerinin de, insan haklarının da savunucuları bizleriz.

İnsan hakkı en temel haktır; insanlar için kurulduğu hep vurgulanan devletlerde insan hakları hiç ihlal edilmesin diyor, bu duygularla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (DSP, CHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tartan.

Gündem dışı konuşmaya cevap vermek için, Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İnsan Hakları Haftasında Hükümete açıklama yapma fırsatını veren İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'a, aynı konuda söz alan diğer milletvekillerine ve gündemin ilk maddesini insan hakları konusuna ayıran Değerli Başkanımıza teşekkür ediyorum.

Bugün, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca kabulünün 49 uncu yıldönümüdür. Türkiye, bu Beyannameyi, 1949 yılında çıkarılan bir Bakanlar Kurulu kararnamesiyle benimsemiş, okullarda ve diğer eğitim kurumlarında okutulmasını, açıklanmasını ve yorumlanmasını kararlaştırmıştır.

Aslında, bir insan ömrü içerisinde iki cihan savaşı yaşamış olan insanların, İkinci Dünya Savaşından sonra bir araya gelerek kurdukları Birleşmiş Milletler Teşkilatının kuruluş antlaşmasında da, insan haklarına saygı, insan haklarının gerçekleştirilmesi amacı ifade edilmiştir.

Bugün, gerek İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde, gerek daha önce çeşitli ülkelerde aynı amaçla yayımlanmış olan beyannamelerde gerek daha sonra kabul edilen uluslararası antlaşmalarda ifadesini bulan haklar, artık, bütün insanlığın ortak idealidir. Türkiye de, bu ideali paylaşmaktadır. Türkiye, daha 1856 Islahat Fermanından itibaren, işkence ve kötü muameleyi yasaklamış olan bir ülkedir. Bugün de, Anayasamızda, insan haklarına saygı, Türkiye Cumhuriyetinin değiştirilemez nitelikleri arasındadır. Siyasi partilerimiz, insan haklarına saygı göstermek durumundadır. İşkence ve insan onuruyla bağdaşmayan kötü muamele, Anayasamızda yasaklanmış, Ceza Kanunumuzda cezai yaptırımlara bağlanmıştır.

55 inci Cumhuriyet Hükümeti, Programında, insan haklarına saygıyı, Anayasamızdan ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalardan doğan bir insanlık ideali olarak nitelendirmiş ve bu idealin gerçekleşmesi, insan hakları ihlallerine meydan verilmemesi için gereken bütün önlemlerin alınması taahhüdünde bulunmuştur.

Hükümetimiz, bu konudaki çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Bir Başbakanlık genelgesiyle oluşturulan İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu, insan haklarıyla ilgili Devlet Bakanının başkanlığında, Başbakanlık, Adalet, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları müsteşarlarından oluşmaktadır. Kurul, sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini ve üniversitelerimizde insan hakları dersi okutan öğretim üyelerimizi de zaman zaman toplantılarına çağırarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Kurulun bugüne kadar yaptığı çalışmalar hakkında Yüce Meclisimize bilgiler sunmak istiyorum. Kurulumuzun bugüne kadar yaptığı çalışmaların başlıcaları şöyle sıralanabilir:

İçişleri Bakanlığı bünyesinde, insan hakları sorunlarını sürekli gündemde tutacak ve insan hakları ihlalleriyle ilgili iddiaları cevaplandırarak bir "bakanlık sözcülüğü" birimi oluşturulmuştur.

Özellikle, kamulaştırma bedellerinin geç ödenmesi durumunda, vatandaşların mağdur olmasına yol açan yasal gecikme faizinin, Bakanlar Kurulunca yüzde 30'dan yüzde 50'ye yükseltilmesi sağlanmıştır.

3095 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda, günün koşullarına uygun değişiklikler yapılması yolundaki çalışmalar tamamlanmak üzeredir.

Ülkemizde insan haklarının geliştirilmesi amacıyla, çeşitli ülkelerin ombudsman yasalarından da yararlanılarak, evrensel ölçülere ve ülkemiz koşullarına uygun bir "kamu denetçisi" veya "kamu hakemi" yasa tasarısıyla ilgili hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

Memurin Muhakematı Hakkında Kanununun günümüzün koşullarına göre değiştirilmesi için hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

İçişleri Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığınca yürürlüğe konulan Gözaltı Sorgulama ve İfade Alma Talimatnamesi veya Yönergesinin uygulanmasında ve gözaltı izleme birimlerinin çalışmaları sırasında karşılaşılan sorunların bütün boyutlarıyla incelenmesi ve sorunların giderilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi çalışmaları sonuçlanmıştır.

Devletin kusursuz sorumluluğunun gerektirdiği durumlarda, özellikle terörle mücadele sırasında veya sonucunda, vatandaşların uğradıkları zararların, yargı kararına gerek kalmaksızın, kısa zamanda devletçe karşılanabilmesi için, hukukî olanakların araştırılması ve gerektiğinde, yeni yasal düzenlemelerin önerilmesi amacıyla çalışmalara başlanmıştır.

Kayıp kişilerle ilgili iddiaların, daha etkin, metodik ve süratli bir biçimde izlenebilmesi ve yargılamaların hızlandırılması amacıyla, gerekli yasal değişiklikler ile diğer önlemlerin belirlenmesi ve kayıp kişiler konusunda, uluslararası anlayışa uygun bir kavram birliğine varılması için çalışmalar yapılmış, araştırma sonuçlarının, başvuruda bulunan kayıp yakınlarına bildirilmesi ve kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

Kamu görevlileri tarafından, bireylere işkence ve kötü muamele yapılmasını ve yetkilerini kötüye kullanmalarını yasaklayan Türk Ceza Kanununun 243 ve 245 inci maddelerine aykırı davranış suçlarından dolayı açılan kovuşturmaların, Adalet Bakanlığınca izlenmesi ve bu konuda, her ay, İnsan Hakları Koordinatör Üst Kuruluna bilgi verilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, bu maddelerin, çağdaş hukuk anlayışına uygun olarak gözden geçirilmesi ve anılan maddelerde öngörülen suç ve cezaların yeniden düzenlenmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakikanızı rica edebilir miyim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri üzerinde, insan hakları alanında öngörülen değişiklikler konusunda, Genel Kurulumuza bilgi veriyor. Lütfen, bir hakkın da, sayın hatibin sükûnetle dinlenmesi olduğunu anımsayarak, salonda, biraz daha sessiz bir ortam yaratmaya katkıda bulunalım.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel kolluk kuvvetlerinin modernizasyonu çerçevesinde, polis ve jandarma kriminal laboratuvarlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla alınması gereken önlemlerin belirlenmesi konusundaki çalışmalar tamamlanmak üzeredir.

İnsan hakları konusunda örgün eğitim kurumlarında okutulmakta olan derslerden başka, mülki amirler, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı personeli ve cezaevleri yöneticileri ile tutuklu ve hükümlülere uygulanmakta olan eğitim programlarının yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Cezaevlerinde yaşam koşullarının çağdaş anlayışa uygun olarak iyileştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesiyle ilgili bilgi akışını sağlamak amacıyla, Başbakanlıkta merkezî bir bilgi bankası oluşturulmaktadır.

Ayrı bir adli kolluk kuruluncaya kadar, genel kolluk güçleri içinde, adli hizmetler için uzmanlaşmaya gidilmesi olanakları araştırılmaktadır.

Hâkimlik ve savcılık güvencesinin güçlendirilmesi için yapılması gereken, Anayasal ve yasal değişikliklerle ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Sağlık Bakanlığının, adli raporlarla ilgili genelgelerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunların incelenmesi ve alınması gereken ek önlemlerin belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığınca hazırlanan Hasta Hakları Yönetmeliğinin, yayımlanmasıyla ilgili çalışmaların hızlandırılması kararlaştırılmıştır.

Adli muayenelerin bağımsız olarak yapılması, adli raporların, muayene edilen kişilerin durumunu tam olarak belirtir ve anlaşılır bir dilde yazılması, muayenelerin adli işlemlerin başlamasından önce ve bitiminde yapılması, gerçeğe aykırı rapor veren hekimler hakkında uygulanacak idari ve cezai yaptırımların caydırıcı hale getirilmesi için inceleme yapılması ve gerekli değişiklik önerilerinin hazırlanması konusundaki çalışmalar devam etmektedir.

Bekâret kontrolü ve zina iddiaları dolayısıyla yapılan muayenelerde, insan onuruyla bağdaşmayan uygulamalara meydan verilmemesi için, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi konusundaki çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda, insan haklarıyla ilgili eğitim programları yayımlanması ve aynı amaçla, diğer radyo-televizyon kurumlarından yararlanma olanaklarının araştırılması amacıyla yapılan çalışma tamamlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığınca, insan haklarıyla ilgili veya insan hakları eğitimi açısından yararlı eserlerin yer alacağı bir "insan hakları dizisi" yayımlanmasına karar verilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığınca insan hakları eğitimi alanında yapılan çalışmalar arasında, ortaöğretim kurumlarında okutulan "demokrasi ve insan hakları" ders programının ve eğitim yönteminin ortak bir çalışma grubunca değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

İnsan haklarıyla ilgili hizmetiçi eğitim programlarını uygulayan bakanlıklar ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında işbirliği ve koordinasyon olanaklarının araştırılması kararlaştırılmıştır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Eğitimi 10 Yılı boyunca, ilk ve ortaöğretim kurumları öğretmenlerine insan haklarıyla ilgili hizmetiçi eğitim verilmesine yönelik plan ve program hazırlanmasına başlanmıştır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Eğitimi 10 Yılı çerçevesinde, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 50 nci yıldönümünün kutlanmasıyla ilgili bir program hazırlanmasına başlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesine, Türkiye'nin, Anayasanın bazı maddeleriyle ilgili çekince koymak ve yorum beyanında bulunmak suretiyle katılması için yasa tasarısı hazırlanması kararlaştırılmıştır.

20 Mayıs 1980 tarihli Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi İle Çocukların Velayetinin Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi ile 25 Ekim 1980 tarihli Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yönleri Hakkında Lahey Sözleşmesinin, Türkiye tarafından imzalanması ve onaylanması için gerekli işlemlerin yapılması kararlaştırılmıştır.

İşkence ve kötü muamelelerin önlenmesi için, geçen hafta, Başbakanlıkça, Hükümetin bu konudaki kararlılığını belirten bir genelge yayımlanmıştır.

Ayrıca, mülkiye müfettişleri ve mülki amirlerce, kolluk güçlerinde (polis ve jandarmada) yapılan özel denetimlerin sıklaştırılması ve yaygınlaştırılması, kusurlu görülen görevliler hakkında gecikmeksizin idarî ve cezaî işlem yapılması, denetim sonuçlarının üçer aylık dönemsel raporlarla ülke genelinde izlenmesi, değerlendirilmesi ve İnsan Hakları Koordinatör Üst Kuruluna bilgi verilmesi, gözaltı kayıtlarının düzenli tutulmasını sağlayıcı tedbirler alınması, işkence ve kötü muamele iddialarının titizlikle ve hızla soruşturulması kararlaştırılmıştır.

İşkence, kötü muamele ve diğer nedenler dolayısıyla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince, Türkiye aleyhine verilen kararlar gereğince, devletin ödemek zorunda kaldığı tazminat tutarları için, olayın sorumlularına rücu edilmesi kararlaştırılmıştır.

İnsan hakları konusunda yabancı ülkelerdeki gelişmelerle ilgili bir rapor hazırlanmış ve bazı yabancı ülkelerdeki insan hakları ihlalleriyle ilgili bir basın açıklaması yapılmıştır.

Düşünce ve anlatım özgürlüğü sınırlarının genişletilmesiyle ilgili olarak Anayasanın 26, 27 ve 28 inci maddeleriyle, Türk Ceza Kanununun 159, 311 ve 312 nci, Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddelerinde değişiklik yapılması yönünde çalışmalar başlatılmıştır.

Türkiye'de insan hakları ihlali iddiaları ile ilgili olarak, yurt içinden ve yurt dışından yapılan başvuruların, basında yer alan haber ve yazıların, ilgili mercilerce araştırma konusu yapılması ve varılan sonuçların belirli aralarla kamuoyuna topluca açıklanması kararlaştırılmıştır.

Faili bilinmeyen cinayetlerin, yeni yöntem ve mekanizmalarla aydınlatılması amacıyla, delilden suçluya gitmek konusunda önemli bir unsur olan olay yeri incelemesinde, iz ve delillerin, usulüne uygun olarak toplanabilmesi için, kolluk kuvvetlerinin, ileri teknolojik araç ve gereçlerle donatılması; ayrıca, otomatik parmak izi teşhis sistemine geçilmesi; ülke genelinde taşıma ve bulundurma ruhsatlı tüm ateşli silahların kovan ve çekirdeklerinin balistik mukayeseye tabi tutulabilmesi için, olaylarda elde edilen kovan ve çekirdeklerin, merkezî olarak arşivlenmesi; ayrıca, ruhsat verilme sırasında ilerideki bir balistik muayeneye esas olabilecek bir kontrol sistemiyle ilgili araştırma yapılması; faili bilinmeyen cinayetlerin sürekli izlenmesi ve aydınlatılması için bu konuda görev alacak personelin uzmanlaştırılması; yurt içinde ve yurt dışında açılacak meslekî kurslardan yararlandırılması; ayrıca, personelin yetkilerinin açıkça belirlenerek hukukî güvenceye kavuşturulması; tanıkların, korku ve zaman kaybı gibi nedenlerle bilgi vermekten kaçınmalarını önleyici ve güvenliklerini sağlayıcı tedbirlerin alınması; ayrıca, tanıklara yeterli düzeyde tazminat ve yolluk ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunlar, 55 inci Hükümetin göreve başlamasından bu yana, İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulunun yaptığı çalışmalarından bir bölüm.

Dikkat edileceği gibi, kararlaştırılan konuların bir bölümü, idarî tedbirlerle düzeltilebilecek niteliktedir; bir bölümü, yasalarda değişiklik yapılmasını gerektirmektedir. Bazıları, yeni yasaların yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bazıları için, Anayasada değişiklik yapmak gerekmektedir. Bütün bu konularda, kurulumuzca, ön hazırlıklar sürdürülmektedir. Bunlar sonuçlandığı zaman, Yüce Meclisinize sunulacaktır.

İnsan hakları konusu, bugün, bütün insanlığın ortak konusudur. İnsan hakları ihlalleri, maalesef, dünyanın çeşitli ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde de hâlâ cereyan etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, 1 dakika içinde toparlayalım.

DEVLET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla) – Hükümetimiz, bunlara meydan vermemek kararlılığında; ama, insan hakları konusunda tam başarıya ulaşılabilmesi ve Türkiye'nin, bu konuda, insan hakları ihlallerinin hiç olmadığı örnek bir ülke haline gelebilmesi, hepimizin birlikte çalışmamıza bağlıdır. Bu konuda, bütün insanlarımızın insan hakları bilincine ve insan hakları sorumluluk duygusuna sahip olması gerekmektedir. Bu bilincin gerçekleşmesi için, herkesle işbirliğine ihtiyacımız vardır. Bu düşünceyle, bugün, 6 büyük gazetemiz, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesini tam metin olarak yayımlamıştır. Bunu, insan hakları konusunda başarıya ulaşmak için, çok olumlu bir işbirliği olarak kaydediyorum ve bu beyannameyi yayımlayan gazetelerimize, huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Sonuç olarak, Hükümetimizin, insan hakları konusundaki çabalarının, geniş toplum kesimlerinden destek görmesi ve Yüce Meclisimize sunacağımız yasa tasarılarının, Yüce Meclisimizce karara bağlanması durumunda, insan hakları konusunda, kısa zamanda, dünyada örnek bir ülke durumuna gelebileceğimizi söylemek isterim.

Bu düşüncelerle, Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

2. – *İstanbul Milletvekili Ali Coşkun'un, Hükümetin ekonomi politikaları ve uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Güneş Taner'in cevabı*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, ekonomi politika ve uygulamaları ile hayat pahalılığı konusunda, İstanbul Milletvekili Sayın Ali Coşkun'un.

Buyurun Sayın Coşkun. (RP ve bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, lütfen, sayın hatibi biraz daha sessiz dinlemeye gayret edelim.

ALİ COŞKUN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetin, son aylardaki ekonomi politikaları ve uygulamaları hakkındaki görüşlerimi bildirmek üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Sayın Başkana teşekkür eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bizler, hasbelkader milletin temsilcileri olarak burada, daha çok, partiler, gruplar, şahıslar arası mücadeleleri sürdürürken; ülkemizin, içeride ve dışarıda birçok sorunları olmakla birlikte; milletimiz, genel huzursuzluğun yanı sıra, şu üç konuda büyük baskı ve bunalım içinde, âdeta, yaşama mücadelesi vermektedir:

İşsizlik, aktif nüfusun yüzde 18'idir, üç diplomalı gencimizin biri boşta.

Pahalılık, her geçen gün bir evvelkini aratır hale gelmiştir.

Gelir dağılımındaki adaletsizlik ve yozlaşma, sosyal bunalıma sebebiyet verecek boyutlara ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, ömrünün 35 yılını Türk sanayii ve ekonomisine vermiş bir kişi olarak, dört aydır, Hükümetin, ekonomik konularda ne yapmak istediğini anlamakta güçlük çekmekteyim. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Hükümet, kararsız ve gerçeklerden uzak yönetimeyle, ekonomiyi, telafisi çok zor darboğazlara doğru sürüklemektedir. 1998 konsolide bütçemizin Meclisimize sunulduğu şu günlerde, Komisyondaki görüşmelerin ışığında, ekonomi yönetimindeki çelişkili uygulama ve açıklamalar daha da belirgin hale gelmiştir.

Sayın Maliye Bakanının bütün titizliğine ve iyiniyetine rağmen, bu yönetim anlayışıyla, bütçenin bekleneni verecek samimiyetten uzak olacağı anlaşılmaktadır; zira, çokbaşı uygulama ve beyanatlarla, 1998 yılının fevkalade sıkıntılı bir yıl olacağı anlaşılmaktadır.

Bütçe gelirinin yüzde 67'sinin faizlere gittiği, kamu borçlanma gereğinin arttığı, özelleştirme konusundaki kararsızlıkların devam ettiği, ödemeler dengesinin düzelmediği bir ortamda, bütçe açıkları, her ne kadar 3,8 katrilyon Türk Lirası gözlükse de, bunun 5 katrilyonu geçeceği tahmin edilmektedir. Bu durum karşısında, enflasyonun yüzde 50 hedefinin nasıl tutacağı anlaşılacaktır.

Bugün, Hazine açıklarının, bankalar aracılığıyla yüksek faizle borçlanma suretiyle giderilmekte olduğu ortadayken, devam edegelen sıcakpara politikalarının sonucu, dolar bazında büyük rant elde edilerek haksız kazançlar sağlanırken, ekonomimizin, faiz ve döviz kısıcından çıkamayacağı anlaşılmaktadır.

Tablo böylesine zorken, Ekonomiden Sorumlu Bakanın tutarsız açıklamaları, Sayın Başbakanın duruma hâkim olamayışı, kendi atadıkları Hazine Müsteşarının bile tahammül edemeyerek istifası, fevkalade dikkat çekicidir.

Bütün bu çelişkiler yetmiyormuş gibi, son günlerde, bir de, başımıza, bir araştırmacımızın ifadesiyle "dondurmalı serbest piyasa müdahale ekonomisi" çıktı. "Zam yok" diyorlar; ama, ertesi gün KİT ürünlerine, petrole, şekere, ilaca zam yağıyor, sonra da, özel sektörden medet umuyorlar. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın milletvekilleri, fiyat dondurma haberleri, piyasayı üşütüp, zatırree yapar. Piyasada panik havası esiyor. Huzurunuzda, ekonomi sorumlularını, devlet ciddiyetine davet ediyorum. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Dünyada gümrük sınırlarının kalktığı, rekabetin esas alındığı zor yıllara girilirken, tarihin derinliklerinde kalmış merkezî planlamaya dayalı bu yönetimlerden vazgeçilmesi gerekmektedir. Anavatan Partisinin ülkemize şerefle kazandırdığı serbest pazar ekonomisi ilkesi terk mi edilecek; buna hakları var mı?.. Ekonominin temel taşlarını oluşturan, özellikle, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler, kısa adıyla KOBİ'ler ve esnaf, genelde mensubu olmakla iftihar ettiği iş dünyası, bunalım ve beklenti içindedir. Esnaf, kepenk açıp, siftahsız kepenk kapatıyor. Sadece, birkısım köşeyazarlarıyla, büyük sermaye çevrelerini dinlerseniz, daha, çok hata yaparsınız; halk arasında "tilkinin 100 hesabı vardır, 99'u tavuk üzerindedir" denilir. Ülke menfaatlarını, bazı kesimlerin menfaatlarının üzerinde tutmak mecburiyetindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Coşkun, lütfen, 1 dakika içerisinde toparlayınız.

ALİ COŞKUN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu vesileyle, bir değerli generalin yanında resim çektirip "milletvekillere utanıyorum" diyen TÜSİAD Başkanını kınıyorum. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Kem söz sahibine aittir. Demokrasilerde servet ve baskıyla temsil olmaz; siyaseti arzu edenler, gelir, burada yapar. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın Başbakan, ekonomik tedbirleri, lütfen, siyasî tercihlerinizin ve kısır çekişmelerin önünde tutunuz. Uzlaşma hükümeti diye kurulan Hükümette, henüz, koalisyon ortakları ve Hükümete dışarıdan destek veren CHP ile bile uzlaşamadığı görülüyor. Siyasî istikrar, kesimler ve bölgeler arasındaki sosyal barış sağlanamadı; Hükümete destek verdiği söylenen kurum ve kuruluşlar isyan halinde; işçi, memur, sokakta demokrasi havarisi kesilmekte ve demokrasiye yara verilmekte, inanç, düşünce ve teşebbüs hürriyeti vesayet altına girdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Coşkun.

ALİ COŞKUN (Devamla) – “Toplumsal uzlaşma” denildi, milleti kamplara bölme davranışlarına girildi, devletle milleti barıştıracak yerde toplumsal barışa gölge düşürüldü.

BAŞKAN – Sayın Coşkun, teşekkür ediyorum.

ALİ COŞKUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Zorunlu hükümet kuruldu, zorunlu eğitime geçildi..

BAŞKAN – Sayın Coşkun...

ALİ COŞKUN (Devamla) – Zorunlu zamlara devam ediliyor...

BAŞKAN – Sayın Coşkun...

ALİ COŞKUN (Devamla) – Hiç olmazsa ekonomiyi zorunlu iflasa sürüklemeyin.

BAŞKAN – Sayın Coşkun, teşekkür ediyorum.

ALİ COŞKUN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar) Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Gündem dışı konuşmayı yanıtlamak üzere, Devlet Bakanı Sayın Güneş Taner. (ANAP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI GÜNEŞ TANER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ali Coşkun'un heyecanlı, kapsamlı, detaylı konuşmasını zevkle dinledim; ama, Allah bilir ya, ne kadar arzu ederdim ki, Anavatan sıralarından otururken, memleketin ekonomisini bu hale düşüren hükümet için çıkıp bir gündem dışı konuşma yapıp da bu lafları o zaman söyleme cesaretini gösterebilseydi!.. (ANAP sıralarından alkışlar)

Mensubu bulunduğu özel sektörde “enflasyonu biz sütle büyüttük, bu hükümet onu öldürecek” denildiği zaman, bu memlekette acı çeken, enflasyon altında inleyen sabit geliriye karşı bu lafı söyleyene, bir özel sektör mensubu olarak, ayağa kalkıp “bu laflardan utandım” demesini ve bu kürsüye çıkıp bunları ifade etmesini ne kadar arzu ederdim, ne kadar beklerdim!.. Oysa, arkadaşımız, seçtiği yerde kendisine oy verenlerin, kendisini neden Meclise gönderdiğini unutup, bu kürsüye çıkıp, doğruyu bile bile... (RP sıralarından gürültüler) Kızmayın; burada doğruları anlatacağım..

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen sükünle dinleyelim.

ALİ COŞKUN (İstanbul) – Siz, kendinize bakın...

DEVLET BAKANI GÜNEŞ TANER (Devamla) – Doğruları bile bile “dün dündür, bugün de bugündür...” Madem o zaman bugün bugündür ve ben de, bugün, Türkiye’yi kurtarmak için meydana gelmiş olan 55 inci Hükümetin karşısına, söylenmesi gereken lafları, böyle, birisinin yazıp eline verdiği gibi...

ALİ COŞKUN (İstanbul) – Cevap ver...

DEVLET BAKANİ GÜNEŞ TANER (Devamla) – ...bu lafları, irticalen değil de, kendisinin eline verdiklerini teker teker okumaya gayret edip, bunları zabıtlara geçirebilmek için, mikrofon kesildikten sonra bile okumaya devam etmesi hayret vericidir. Kendisini kutlayamıyorum; ama, kendisine şu sözleri söyleyerek, memleketin durumunun ne olduğunu ifade etmek istiyorum. (RP sıralarından gürültüler “zamlardan bahset” sesleri)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan evvel kurulan Refahiyol Hükümeti, sizin huzurlarınıza, bir sene evvel denk bütçeyle geldi mi gelmedi mi? (RP sıralarından “geldi” sesleri) Denk bütçeyle gelen bu Hükümetin -sene sonuna geldik- denk bütçesinin geldiği noktayı hep beraber duymak ister misiniz; 2,6 katrilyonluk açık!.. (RP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşımız sizlere neden bahsetti; saadet zincirinden bahsetti, sıcak paradan bahsetti... (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, dinleyecek misiniz, yoksa siz mi konuşacaksınız?

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Sayın Bakan bize soru soruyor, bizimle konuşmak istiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen...

Sayın Bakan, buyurun, Genel Kurula hitap edin lütfen.

RAMAZAN YENİDEDE (Denizli) – Demagoji yapıyorsun. (RP sıralarından gürültüler)

DEVLET BAKANİ GÜNEŞ TANER (Devamla) – Sıcak paradan bahsetti, yüksek faizlerden bahsetti, rant ekonomisinden bahsetti. Peki, size soralım; 1998 bütçesini yaparken, 1998 bütçesinin içerisindeki toplam 5,9 katrilyonluk faiz yükünün sadece 5,5 katrilyonunu beylerin bize hediye ettiğini unuttu mu?.. Unuttu mu?! (RP sıralarından alkışlar)

Sizin, bu yüksek faizle almış olduğunuz borçlar, bizim boynumuza değirmen taşı gibi yapışmış; bu şartlarla bizim bunu ödemeye çalıştığımızı unuttu mu?.. Ha, unutabilir; ama, bakan, hükümetler ağlama duvarı değildir. Biz, sizin olduğunuz gibi çıkıp “biz, bu meseleyi çözemeyiz” diyemeyiz “biz, bu ülkeyi bütçesiz bırakırız” diyemeyiz veya bütçeyi küçük göstererek, hayalî hesaplarla, olmayan rakamlarla, denkbütçe numaralarıyla, olmayacak şekilde eğer enflasyonu azdırıp, bu hale getirirsek... Geçen sene ortalama yüzde 132 ile borçlandığımız bir yerde, eğer şimdi, borçlanma miktarı yüzde 107’ye indiyse, siz “Allah razı olsun” demeyecek misiniz?! Demeyecek misiniz?!

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Yapmayın Allah aşkına.

DEVLET BAKANİ GÜNEŞ TANER (Devamla) – Efendim, bu kadar zamandır zam yapıyorsunuz, zam yapıyorsunuz; zam yapmayın!.. Evet, siz, popülist nedenlerle, altı ay içerisinde, petrolün fiyatı 25 dolarken, petrole zam yapmadınız; şekerin fiyatı artmışken, zam yapmadınız; hiçbir şeye yapmadınız; ama, ondan sonra, KİT’ler 189 trilyon lira zarara girdiği zaman, bunu karşılayabilmek için, zamları biz yapmak zorunda kaldığımız zaman bize “zameci Hükümet” demediniz mi?.. (RP sıralarından gürültüler) Dediniz... Dediniz...

Bakan, Hükümet ne demiş: Ey millet, devralmış olduğumuz ekonominin taşları beş ay içerisinde yerine oturtulmuştur, yapılması gereken mecburî zamlar yapılmıştır. (RP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar[!]) Elimizdeki imkânlarla, bundan sonrası için devletin petrol politikası oluşturulmuştur. Bu şartlar içerisinde, petrol fiyatının, dünya piyasalarında düşmesi, bugüne kadar gecikmiş olan zamların yapılıp da dengelerin tesis edilmesi ve bütün bunlara bağlı olarak, enflasyonun

da öntümüzdeki sene mücadeleyle inme trendine geçmesiyle birlikte, öntümüzdeki altı ay içerisinde, biz, petrole, sizin gibi mecbur kaldığımızdan değil, planlı, programlı olarak zam yapmayarak, burada doğması muhtemel olan tüm zararı inceleyip, irdeleyip, bu zararın maliyetini de, petrol üzerine konulan vergilerden, tahsil edilen vergilerden karşılayarak; zor geçecek bu kış şartlarında vatandaşla, işçiye, memura, esnafa ve çiftçiye daha fazla yük olmasın diye kontrollü bir biçimde bir idare yapıyorsak; bundan dolayı, "dün yapıyordunuz, bugün yapmıyorsunuz" diye, vatandaşla ille de acı çektirmek için bir zorlamaya hakkınız var mı?! (RP ve DYP sıralarından gürültüler) Ha, buna hakkınız yok; buna hakkınız yok!

Mensubu bulunduğu partinin kurucusu rahmetli Özal'ın adını ağzına alarak, onun bulunduğu partiden Meclise girip, o partiyi terk edip, bu sıralara gelip, o yüce insana ve politikasına laf söyleyebilmek için, insanın yüreğinin sağlam olması lazım... (RP sıralarından "onu siz söylediniz, siz" sesleri, gürültüler)

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Bakın, burada ne yazıyor?!

DEVLET BAKANI GÜNEŞ TANER (Devamla) – ...gözlerinin, bakışlarının berrak olması lazım; en önemlisi, başının dik olması lazım! (RP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmuş olmak için buradan konuşmak bir şey ifade etmez. Burada, memleketin meselesine çare bulmak için bir söz söylerseniz "yapılan bir şeyin yanlışı budur; ama, bakın, doğrusu da şöyledir" dersiniz, siz, bu memleketin gelişmesi için katkıda bulunursunuz; ama, sadece konuşmuş olmak için konuşursanız, size şu suali sorarlar: Bu memlekette enflasyonu yüzde 150'ye kim çıkardı? (RP ve DYP sıralarından "siz, siz" sesleri) Kim çıkardı yüzde 150'ye?.. (RP ve DYP sıralarından "siz, siz" sesleri) Bazı arkadaşlarımız ya okuma özürlü yahut da gözleri kör, gönülleri mühürlü; hangisi?! (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

RAMAZAN YENİDEDE (Denizli) – Aynada sen kendini görüyorsun Sayın Bakan...

DEVLET BAKANI GÜNEŞ TANER (Devamla) – Değerli Başkan, değerli arkadaşlarım; ben, size, burada, teker teker neler anlatırım neler; ama, şundan açıklıkla ve kesinlikle emin olmanızı istiyorum: 55 inci Hükümet, elindeki bütün imkânları kullanarak, bütün bu imkânsızlıklara rağmen, vatandaşını en iyi şekilde korumak ve kollamak ve hiçbir şekilde, sizin yaptığınız gibi, enflasyon altında ezdirmeden, bizim başımıza sarmış olduğunuz bu enflasyon belasını, Allah'ın izniyle, bu sene, mutlaka ve mutlaka yenecektir. (ANAP sıralarından alkışlar; RP ve DYP sıralarından alkışlar [!])

Yüce Parlamentaoya saygı sunarken, bu konuda, bizim önemli mücadelemizde, vatandaşımız için yaptığımız bu önemli kavgada bize destek veriniz. Bize destek veriniz ki, aldığınız oyları size helal etsinler. Bize köstek olursanız, her ay sonu, bu enflasyon düştüğünde, biz, bu kürsülerden, çıkıp, bu işin hesabını vereceğiz. Bu hesabı, enflasyon hesabını verirken de, yıllardır, bu vatandaşla bu enflasyon altında ezdiren sizlerden de... (RP sıralarından "yuh" sesleri) Vatandaşlara, sizlerin kim olduğunu teker teker göstereceğiz.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – İnsaf... İnsaf...

DEVLET BAKANI GÜNEŞ TANER (Devamla) – Yüce Meclise saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar, RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ALİ COŞKUN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir satışma var; müsaade ederseniz açıklamak istiyorum çok kısa olarak.

MEHMET AYKAÇ (Çorum) – ANAP inanıyor mu söylediklerine?!

BAŞKAN – Sayın milletvekilim, onu, başka yerde söyleyin; burası Meclis... Lütfen... Şu davranışınız da Meclise hiç yakışmıyor. Lütfen, yerinize oturur musunuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Kapusuz...

Sayın Coşkun, hangi hususta satışma?..

ALİ COŞKUN (İstanbul) – Anavatan Partisi sıralarında oturduğum zaman konuşmadığım için ayıpladı; eğer, o ayıpsa, çevresinde öyle çok adam var. Gruba ve Meclise devam etmeyen bir arkadaş olduğu için, benim grup konuşmalarımı bilmiyor; kaldı ki, gruptan izin alınmadan, burada söz verilmedi bana.

Arz ederim. (DYP sıralarından “kürstüye, kürstüye” sesleri)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, bir şey arz etmek istiyordum.

BAŞKAN – Nedir konu?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Efendim, Sayın Bakan, herkesin bildiği, Türk Milletinin yकिनen takip ettiği rakamları bile tahrif ederek, kamuoyunu ve Meclisi yanıltmaya kalkmıştır. İsterlerse, bu rakamlarla ilgili belgeleri bir bir önlerine koyarız; geçmiş dönemdeki ve bugünkü... (ANAP sıralarından “böyle bir usul yok” sesleri) Söylediği sözlerin doğru olmadığını zabıtlara geçirmek istiyorum. (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, sadece, sizin döneminizle, hükümet döneminizle ilgili rakamların doğru olmadığını beyan ettiniz; tutanaklara geçti. Bu, ayrı bir tartışma zemini.

3. – *Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Çanakkale ve çevresinde meydana gelen sel felaketine ilişkin gündem dışı konuşması ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu'nun cevabı*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündem dışı üçüncü söz, Çanakkale'de meydana gelen sel felaketi konusunda, Çanakkale Milletvekili Sayın Ahmet Küçük'ün.

Buyurun Sayın Küçük. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET KÜÇÜK (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6-7 Aralık günleri Çanakkale ve çevresinde meydana gelen yoğun yağışlar nedeniyle oluşan sel felaketi nedeniyle söz almış bulunuyorum. Bu konuya duyarlık gösteren Sayın Başkana teşekkür ediyor ve sel afetine uğrayan tüm yöre halkına geçmiş olsun dilekleriyle Yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Çanakkale İlimizde iki gün içerisinde metrekareye 167 kilogram yağış düşmüş ve yoğun yağış, Çanakkale Merkez, Biga, Lapseki ve Çan merkezinde önemli zararlara neden olmuştur. Çanakkale Merkezde, içmesuyunun da temin edildiği Atikhisar Barajının aşırı dolması ve su seviyesinin artması nedeniyle dip savaklar açılmış, bunun sonucunda, Atatürk Mahallesinde 50 kadar ev boşaltılmış ve bu yöredeki insanlar bir okula taşınmıştır. Yağışlar sonucu 150 kadar eve su girmiş, belediyenin yoğun çalışması sonucu olabilecek en az zararlar ve çok şükür, can kaybı olmadan bu felaket atlattılmıştır.

Yine, şehir içinde birçok yol zarar görmüş, altyapının suyu taşıyamaması neticesinde altyapı büyük bir darbe yemiştir. En büyük tehlikenin yaşandığı Sarıçay taşkın alanındaki 50 kadar evin bulunduğu bölge de taşkın alanı içinde olup, Çanakkalenin tek gecekondu bölgesidir. Bu bölgenin taşınmasıyla ilgili olarak Çanakkale Belediyesi, Refahiyol döneminde, 775'e göre, Maliye Bakanlığında, imar planında gecekondu önleme bölgesi ilan ettiği bölgeyi istemiş; ancak, Maliye Bakanlığı bu yöreye 70 milyar değer biçmiş ve bölge kurtarılamamıştır. Maliye Bakanı Sayın Temizel'e, konu, tarafımdan iletilmiş olup, Sayın Bakan konuya sıcak bakmış, gerekli talimatı vermiştir. Bu konu bir an önce neticelenirse, bu insanlar, bu tip tehlikelerde korkulu rüya görmekten kurtarılacak ve mülkî idare amirleri de rahat edecektir ve Çanakkalemiz de gecekondu sorunu olmayan bir il durumuna gelecektir.

Taşkınlarda en büyük zarar gören yörelerden biri de Umurbey Ovasıdır. Yöre, ülkemizin en güzel meyve ve sebzelerini yetiştiren, seracılığın yeni gelişme alanıdır. Ayrıca, bu yörede bulunan Umurbey Barajı inşaatı devam etmektedir. Baraj inşaatının gövde inşaat bölümünün alt dolgusu patlayınca, ovada, seralarıyla birlikte 5 bin dönüm ekili alan sular altında kalmıştır. Umurbey ile birlikte Sındal, Kemiklialan, Gökköy arazileri de sular altında kalmış, 375 çiftçi mağdur olmuştur. Sera örtüleri yoğun rüzgâr nedeniyle tahrip olmuş; meyvelerin çoğu kökten zarar görmüş; dalları kırılmış ve sera ekipmanları bu felaketten büyük zarar görmüşlerdir.

Yine, merkeze bağlı Akçapınar Göletinin gövdesinin yırtılması sonucunda, bölgedeki tarım alanları sular altında kalmış; Çiftlikdere Köprüsü de yıkılmıştır.

Çan Belediyesinin içmesularını temin ettiği pompalar su altında kalmış ve pompalar kullanılamaz hale gelmiştir.

Bölgemizde meydana gelen sel afetinden en büyük zararı, Biga İlçemiz görmüştür. Kocabaş Çayının taşması sonucu, 10 bin dönüm arazi sular altında kalmış; tüm ekili alanlar zarar görmüştür. Özellikle, Apdiğa, Çavuşköy ve Yeniceköy'de büyük zarar olmuştur. Biga'nın Yeniceköy kısmında 150 ev sular altında kalmıştır. Yine, bu köylerde 140 küçükbaş, 20 kadar da büyükbaş hayvan telef olmuştur.

Bakacak Barajı su toplama havzasında bulunan Eşelek Köyünün istimlaklarının tamamlanmasına rağmen, Gökçeada'daki evleri tamamlanamayan 205 vatandaşımız, korkulu anlar yaşamış, 30 evin sular altında kalması sonucu, yukarıdaki evlere taşınmak zorunda bırakılmıştır. Eşelekli köylümüzün evleri bir an önce bitirilmeli ve tehlikeli durumdan kurtarılmalıdır.

Bütün bu sıkıntıların, başta Sayın Vali, kaymakamlarımız, özellikle belediye başkanlarımız ve tüm çalışanların gayretli ve dikkatli çalışmaları sonucu, can kaybı olmadan tamamlanması en büyük sevincimizdir.

9.12.1997 tarihi itibarıyla, tüm hasar tespitleri yapılmış olup, bölge insanının, özellikle köylülerin mağduriyeti, Hükümetimiz tarafından en kısa zamanda giderilmelidir.

Umurbey Ovasında yeşertmeye çalıştığımız seracılığımıza, ekili alanları su altında kalan, hayvanları telef olanlara sahip çıkılmalıdır. Belediyelerimize de, yapıları, altyapıları tahrip olduğundan, gerekli acil yardımlar sağlanarak, şehir içindeki tahribatların bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bu vesileyle yöre halkımıza tekrar geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Başta Sayın Vali olmak üzere, tüm kamu çalışanlarına, belediye başkanlarımıza ve tüm belediye çalışanlarımıza, bu sel felaketi nedeniyle göstermiş oldukları gayretli ve planlı çalışmaları nedeniyle, buradan teşekkürü borç biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım Sayın Küçük.

AHMET KÜÇÜK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, yöre halkı, bu açılan yaraların, devletin şifalı kolları tarafından bir an önce sarılmasını beklemektedir. Sanıyorum ilgili bakan konuşmama cevap verecek, yöre halkımız da, umarım, bu konuşmalardan gerekli müjdeyi alacaktır.

Bu vesileyle, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı söz konusunda, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Yaşar Topçu açıklama yapacaklar.

Buyurun Sayın Bakan.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çanakale Milletvekili, değerli arkadaşım Sayın Ahmet Küçük'e, son günlerde -3 Aralıktan bu yana- memleketimizin muhtelif yerlerinde meydana gelen sel felaketleri vesilesiyle bize açıklama fırsatı verdiği için teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 3 Aralıkta Alanya'da, 6-7 Aralık günlerinde de Çanakkale'de ve İstanbul'un Bahçeköy semtinde sel felaketleri olmuştur. Önce, bu üç yerde ve diğer yerlerde sel felaketine maruz kalan vatandaşlarımıza, buradan, Hükümetimiz adına geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Çanakkale Merkezdeki Atikhisar Barajından Sarıçay'a su verilmesi ve yağışların şiddeti sebebiyle, Atatürk Mahallesinde 104 hane, bina su altında kalmıştır. Buradaki aileler, lise ve ilköğretim okulu pansiyonlarına yerleştirilmiştir. Değişik mahallelerde 100 kadar konuta da su girmiş, bu konutlar tahliye edilmemiş, suların boşaltılması sağlanmıştır.

Merkez İlçeye bağlı Elmacık Köyü Değirmendere Mezrasında 30 ev tahliye edilmiş, bilahara, suların çekilmesi ve boşaltılmasıyla aileler tekrar evlerine dönmüşlerdir.

Aşağıokçular Köyünde 1 konut hasar görmüştür.

Umurbey Beldesinde yapılmakta olan Umurbey Barajında meydana gelen yırtıktan, ovaya su yayılmıştır. Tarımsal zarar, Valilikçe tespit edilmektedir.

Biga İlçesinde, Eşelek Köyünde 34 hane boşaltılmış ve ilköğretim okuluna yerleştirilmiştir; binalarda hasar olmamıştır.

Yenice Köyünde 450 konuta su girmiştir. Suyun boşaltılması çalışmaları halen sürdürülmektedir.

Merkeze bağlı Kepez Beldesinde Kepez Çayında, belediyece yapılan bir köprü ve menfez yıkılmıştır. Alınan tedbirlerle, ulaşım yeniden sağlanmıştır.

İl dahilindeki okullar 1 gün tatil edilmiş, bu tatil, Biga İlçesinde 3 gün olarak uygulanmıştır.

Afetzede ailelere, yardım olarak, Valilikçe gıda yardımı yapılmış, bunun dışında, Bakanlığımızdan 2 milyar lira acil yardım istenmiş, para, derhal, Valilik emrine gönderilmiştir.

Sular çekildikçe, belediyelere ait yapılarda meydana gelen hasarlar da, İller Bankası bölge yetkililerince, Karayollarınca ve Devlet Su İşlerince tespitleri yapılacak ve bilahara, bu tespitlere göre, zarar gören belediyeler, afet kapsamında ayrıca değerlendirmeye alınacaktır. Bu yörelerde zarar gören, hasar gören ve selden dolayı sıkıntıya giren ailelere, Hükümetimiz, her an, her dakika, her vesileyle elini uzatmıştır, uzatmaya devam edecektir. Bu yaraları en kısa zamanda saracağımızdan hem bu yöre halkının emin olmasını istirham ediyoruz hem de değerli arkadaşlarımızın, Yüce Meclisimizin emin olmasını istirham ediyoruz.

Diğer taraftan, Alanya'da da, 3 Aralık günü saat 14.00'te başlayan ve gece geç saate kadar devam eden büyük bir yağış sonucu, İslamlar Deresinin taşıdığı, birçok köprü ve menfezin hasar gördüğü, bazı cadde ve yolların su altında kaldığı, şehre su veren kuyuların hasar gördüğü, iki evin hasara uğradığı, yol kenarlarındaki birçok işyerine su girdiği, bu nedenle, tahminen 2 trilyon liranın üzerinde hasar meydana geldiği tespit edilmiştir. Altyapıda meydana gelen hasarların tespiti için, keza, Karayolları, İller Bankasının bölge müdürlüğü ve Devlet Su İşlerince gerekli tespitler yapılmaktadır. Bu belediyenin gördüğü hasarlar için de, aynı şekilde, afet muamelesi tekemmül ettirilecektir. Bu İlçemizin Hacet Mahallesinde 50 kadar binanın girişi ve bodrum katlarına su girmiş, buralarda da tahribata vesile olmuştur. Bu sular boşaltılmış, burada zarar görenler için valilik kendi imkânlarını kullanmış, henüz Bakanlığımızdan bir talepte bulunmamıştır; ama, böyle bir talep gelirse, Bakanlığımız, ayrıca, maddi yardımla da zarar gören bu ailelerin ve kişilerin zararlarını mümkün olduğu kadar, valilik eliyle giderecek ve diğer işlemler tamamlanacaktır.

Bu vesileyle, afetzedelere, tekrar, Hükümetim ve şahsım adına geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, Cenabı Hakkın memleketimizi ve bütün insanları başka afetlerden, daha ağır afetlerden korumasını niyaz ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sel felaketinden mağdur olan yurttaşlarımıza, biz de geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertuğay ve 24 arkadaşının, İran ve Türkmenistan'dan doğalgaz alınması projelerinin geciktiği iddialarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye ile İran arasında Ağustos 1996'da bir doğalgaz alım satım antlaşması imzalanmıştır.

İmzalanan doğalgaz antlaşmasının ardından, Türkiye adına BOTAŞ, İran adına da Doğalgaz Millî Şirketi NIGC (National Iranian Gas Company) tarafından teknik çalışmalar hızlandırıldı.

İmzalanan antlaşmaya göre, İran, Türkiye'ye 1997 yılının ikinci yarısından itibaren, boru hattı yoluyla, yılda 2 milyar metreküpten başlayarak doğalgaz ihracatı gerçekleştirecek; bu rakamlar, kademeli olarak ve yıllara yayılı biçimde 10 milyar metreküpe kadar çıkacak. 23 yıl süreli olan bu antlaşmaya göre, Türkiye, 1996 yılının ikinci yarısından itibaren, İran'dan gaz alsın ya da almasın, bedelinin yüzde 90'ını ödemek durumunda kalacak. Dünya doğalgaz ticaretinde "Take or pay" diye bilinen bu husus hemen bütün uzun dönem antlaşmalarında yer almaktadır.

İran'ın Tebriz Kentinden başlayarak Doğubeyazıt'a kadar İran tarafınca yapılacak boru hattıyla gelecek olan doğalgaz, Doğubeyazıt-Erzurum-Sivas ve Ankara güzergâhı ile Türkiye'nin batı kısmına ulaştırılacaktır. Türkiye içerisinde Doğubeyazıt'tan Ankara'ya kadar yaklaşık 1 250 kilometrelik bir boru hattının yapımı için, BOTAŞ, 1997 yılı başlarında, anılan boru hattının birinci kısmı olan Doğubeyazıt-Erzurum arası için 300 kilometre uzunluğunda ve 40 inç çapında boru hattı ihalesine çıkmış ve yapılan ihaleyi 117,6 milyon dolar bedelle STFA-FERNAS Konsorsiyumu almıştır. BOTAŞ, bir taraftan yapılan birinci kısım ihale ile ilgili avans ödemelerini ve arazi çalışmalarını yaparken, diğer yandan, projenin ikinci ve üçüncü kısımlarının ihale hazırlıklarını tamamlamıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda, BOTAŞ, 400 kilometre Erzurum-Sivas ve 465 kilometre Sivas-Ankara arasında yapılmak üzere boru hatları ihalelerine ayrı ayrı çıkmıştır. Büyük bir kısmı 40 inç, geri kalanı ise 36 inç çapında yapılacak boru hattının her ikisi için de çok sayıda firma son tekliflerini aynı tarihte (23 Haziran 1997) vermişlerdir. Verilen teklifler, aynı tarihte, BOTAŞ tarafından katılımcıların ve basının huzurunda açılmıştır.

Açılan tekliflerin teknik açıdan ve kredi finansmanı yönünden incelenmesi ilgili teknik komisyon tarafından devam ettirildiği bir dönemde, bilindiği gibi, haziran ayı sonu itibarıyla Refahyol Hükümeti yerine Ana-sol-D Hükümeti kuruldu. Yeni Hükümetin kurulmasıyla birlikte, devam etmekte olan bütün ihaleler bir genelgeyle durduruldu.

Uzun süren bir belirsizlik döneminden sonra, yeni atanan BOTAŞ üst yönetimi, haziran ayında yapılan Erzurum-Sivas ve Sivas-Ankara doğalgaz boru hatları ihalelerini, hem daha önce belirlenen 40 inç boru çapını 48 inçe çıkarmak hem de daha geniş sayıda müteahhit firma katılımını temin etmek gibi sebeplerle iptal etti. Teknik değerlendirme safhasında iken iptal edilen ihalelerde, Erzurum-Sivas için 43 milyon dolarla EPSILON, Sivas-Ankara için de 37 milyon dolar bedelle KALYON Şirketler Grubu en düşük teklifleri vermişlerdi.

İhalelerin iptalinden sonra, BOTAŞ, yeniden yapılacak ihaleye katılacak şirketleri tespit etmek gayesiyle bir yeterlilik çalışmasına başlamış ve konulardaki çalışmalar Ekim 1997'de tamamlanmıştır. Ekim ayında Resmî Gazete yoluyla yapılması gerekli yeterlilik çağrısı henüz yapılamamıştır. Alınan haberlere göre, BOTAŞ tarafından tamamlanan ihale yeterlilik çağrısı, halen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca bekletilmektedir.

Yapım süresi otuz ay -ikibuçuk yıl- olan bu önemli projede daha işin başında altı aylık bir gecikme yaşanmıştır ve daha ne kadar gecikileceği de belli değildir.

İran tarafında ise, Türkiye'ye doğalgaz taşıyacak olan boru hattının yüzde 70 oranında tamamlandığı söylenmektedir. Enerji konusunda çok büyük oranda darboğaz yaşayan Türkiye için İran'dan gelecek gaz son derece önemlidir. Özellikle gazın ilk alınacağı yıllarda Erzurum yakınlarına kurulması planlanan doğalgaz çevrim santrali da, yapımı geciken boru hattından dolayı otomatikman gecikmektedir. Türkiye'nin bölgedeki konumu dikkatle incelendiğinde, yakın gelecekte ülkenin yegâne doğalgaz temin edebileceği ülkeler, İran, Irak ve yine İran yoluyla Türkmenistan'dır.

Bilindiği üzere, Irak'a uygulanan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ambargosu halen sürmekte ve ne zaman kaldırılacağı da belli değildir. Bu sebeple, Türkiye, hiç vakit geçirmeden, Türkmenistan ve İran gazını Türkiye'ye getirmek ve hatta Türkiye üzerinden de Avrupa'ya taşımak zorundadır. Bunun için her türlü altyapı hazırdır. Siyasî iradenin de bir an önce, "devlette devamlılık esastır" düsturunu da göz önüne alarak, gerekli adımları atması gerekiyor. Birtakım dış etkiler veya siyasî mülahazalarla, anılan bu mega projeyi akamete uğratmak, Türkiye'nin enerji istikbaline, dolayısıyla ekonomî geleceğine en büyük kötülüğün yapılması manasını taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, doğalgaz projesinin gecikmesiyle ortaya çıkan zararın giderilebilmesi ve gerekli önlemlerin alınabilmesi için, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

- 1 - Zeki Ertugay (Erzurum)
- 2 - Nahit Menteşe (Aydın)
- 3 - Cihan Paçacı (Elazığ)
- 4 - Ünal Erkan (Ankara)
- 5 - Bayar Ökten (Şırnak)
- 6 - Bahattin Şeker (Bilecik)
- 7 - Saffet Arıkan Bedük (Ankara)
- 8 - Nurhan Tekinel (Kastamonu)
- 9 - Tahsin Irmak (Sivas)
- 10 - Hayri Kozakçıoğlu (İstanbul)
- 11 - Fevzi Arıcı (İçel)
- 12 - Turhan Güven (İçel)
- 13 - Nihan İlgün (Tekirdağ)
- 14 - İsmet Attila (Afyon)
- 15 - Ergun Özdemir (Giresun)
- 16 - Osman Berberoğlu (Antalya)
- 17 - Turhan Tayan (Bursa)
- 18 - Ahmet İyimaya (Amasya)
- 19 - Yusuf Bahadır (Trabzon)
- 20 - Hasan Ekinci (Artvin)
- 21 - Sabri Güner (Kars)
- 22 - Kadir Bozkurt (Sinop)
- 23 - Doğan Baran (Niğde)
- 24 - Mehmet Gölhan (Ankara)
- 25 - Mehmet Sağlam (Kahramanmaraş)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme, sırasında yapılacaktır.

Bazı gazete kuruluşlarının amaçları dışında fon kaynaklı kredi kullandıkları iddialarını araştırmak amacıyla kurulan (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1209)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üyelerini seçmek üzere, 10.12.1997 Çarşamba günü saat 10.30'da, Halkla İlişkiler Binası B Blok Alt Zemin 6 ncı Banko karşısındaki toplantı salonunda 12 üye ile toplanmış ve aşağıda isimleri yazılı sayın üyeler belirtilen görevlere seçilmişlerdir.

Şadan Tuzcu
İstanbul

Komisyon Geçici Başkanı

	Adı ve Soyadı	Seçim Bölgesi	Aldığı Oy
Başkan	Şükrü Yürür	Ordu	12
Başkanvekili	Osman Kılıç	İstanbul	12
Sözcü	Naci Terzi	Erzincan	12
Kâtip	Sabahattin Yıldız	Muş	12

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sözlü soru önergesinin geri verilmesine dair bir önerge vardır; okutuyorum:

2. – Yozgat Milletvekili Abdullah Örneğin (6/730) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/279).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin 139 uncu sırasında yer alan (6/730) esas numaralı Çevre Bakanı Sayın İmren Aykut'a vermiş olduğum sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığım için, sözlü soru önergemün gündemden çıkarılmasını arz ederim.

Abdullah Örneğin
Yozgat

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Anavatan Partisi ve Demokratik Sol Parti Gruplarının, İttüdüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek önerileri vardır; önce okutup işleme alacağım, sonra da oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

V. – ÖNERİLER

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – 403 ve 404 sıra sayılı komisyon raporlarının gündemdeki yeri ve gündemdeki sıralama yeniden yapılması, 10 Aralık 1997 Çarşamba günkü birleşimde görüşülecek konular ile çalışma süresine ve 11 Aralık 1997 Perşembe günkü çalışma saatlerine ilişkin ANAP ve DSP gruplarının müşterek önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 10 Aralık 1997 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından; gruplarımızın aşağıdaki müşterek önerilerinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

Metin Öney
ANAP Grup Başkanvekili

Metin Bostancıoğlu
DSP Grup Başkanvekili

Öneriler:

1- 9 Aralık 1997 Salı günkü Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 403 sıra sayılı Elazığ Milletvekili Sayın Mehmet Açar ile Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulan Karma Komisyon raporunun, 48 saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 6 ncı sırasına;

10 Aralık 1997 Çarşamba günkü Gelen Kâğıtlarda yayımlanan ve bastırılıp dağıtılan 404 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasına Dair Kanun Tasarısının 7 nci sırasına;

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 88 inci sırasında bulunan 267 sıra sayılı kanun tasarısının 8 inci sırasına; 176 ncı sırasında bulunan 398 sıra sayılı kanun tasarısının 9 uncu sırasına; 10 uncu sırasında bulunan 379 sıra sayılı kanun teklifinin 10 uncu sırasına; 11 inci sırasında bulunan 280 sıra sayılı kanun teklifinin 11 inci sırasına; 163 üncü sırasında bulunan 375 sıra sayılı kanun tasarısının 12 nci sırasına; 173 üncü sırasında bulunan 388 sıra sayılı kanun tasarısının 13 üncü sırasına;

Alınması ve diğer kanun tasarı ve tekliflerinin sıralarının buna göre teselsül ettirilmesi önerilmiştir.

2. Genel Kurulun 10 Aralık 1997 Çarşamba günü, gündemdeki 6 ncı sıraya kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin bitimine kadar, 11 Aralık 1997 Perşembe günü de 15.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında çalışması önerilmiştir.

BAŞKAN – Söz talebi var mı?

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Önerinin aleyhinde söz istiyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Önerinin lehinde...

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde, Sayın Mehmet Gözlükaya; buyurun efendim.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anavatan Partisi ve Demokratik Sol Parti Gruplarının vermiş olduğu öneri hakkında söz aldım. Sözlerimin başında, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Asıl konuşmama geçmeden önce, Sayın Güneş Taner'e bir soru sormak istiyorum. Sormayı hak ettik gibi geliyor.

DEVLET BAKANI RÜŞTÜ KÂZİM YÜCELEN (İçel) – Öneriyle ilgili konuş.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Sayın Taner "biz bu zamları yaptık; enflasyonu düşürmek için yaptık" dediler. Benim sorum şu: Acaba, enflasyon söyledikleri rakama düşünceye kadar zamlara devam edecekler mi? Bunu soruyorum; inşallah, kendileri birara cevap verirler.

BAŞKAN – Sayın Gözlükaya, şimdi geçelim esas konuşmanıza.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Sayın Başkan, grup önerisini kabul etmemiz mümkün değil. Sebeplerini çok kısa izah etmeye gayret edeceğim.

Öncelikle, 160 ncı ve 83 üncü sıralardaki, Sayın Mehmet Ağar ve Sayın Sedat Bucak hakkındaki dokunulmazlığın kaldırılmasıyla ilgili fezlekeler, maalesef, önlerinde bu kadar fezleke olmasına rağmen, öne alınmaya çalışılmaktadır ve yarın, bu fezlekelerin görüşülmesi istenmektedir.

Bugüne kadar, devletin bölünmez bütünlüğünü korumak için görev yapmış olan -birisi kamu görevi, birisi de kendi bölgesinde görev yapan- bu insanların dokunulmazlıklarının bir an önce kaldırılmasında, acaba neden acele ediliyor?!

ALİ TOPUZ (İstanbul) – Susurluk'tan dolayı...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Doğru Yol Partisi şunu söyledi, söylüyor ve söylemeye devam ediyor: 170'e yakın fezleke var. Bu fezlekeler sırasıyla gelsin, bu Mecliste, bu Genel Kurulda topyekûn oy verelim dedik; ama, cımbızla çeker gibi, iki vatansever insanın dokunulmazlığının kaldırılması için bu fezlekeler öne alınıyor. (DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

Size göre olmayabilir; bize göre öyledir.

CELAL TOPKAN (Adıyaman) – Vatanseverler aklanmaktan korkuyor mu?!

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Bunu anlamak mümkün değildir. Grup önerisini, bu bakımdan kabul etmiyoruz.

İkincisi, bu rapor, Karma Komisyonun raporu, dün akşamüstü dağıtılmıştır. Ben, bazı milletvekillerine sordum; henüz ellerine geçmemiş ve okuma fırsatı bulamamışlardır. Birçok milletvekili-
limiz, salı günü başlayacak olan bütçe üzerindeki görüşmelere hazırlanırken, hür iradelerini, bu kadar hayatî bir konuda, bu raporu okumadan nasıl kullanacaklardır?! Niye bu kadar aceleye gerek vardır?!

ALİ TOPUZ (İstanbul) – Susurluk... Susurluk...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Okumadan verileceği belli olan bu oylar, acaba bu arkadaşlarımızın vicdanlarını sızlattırmayacak mıdır?!. Onun için, bu öneriyi kabul etmiyoruz.

Ayrıca, geçenlerde, Danışma Kurulu ve arkasından verilen grup önerisiyle, burada, bazı öncelikler tespit ettik. Bunlar, Hükümetimizin ve Hükümet mensubu grupların öncelikleriydi. Bazı konularda anlaşmaya varıldı, bazı konularda da anlaşamadı, grup önerisi halinde geldi.

Bu Meclis yaz boz tahtası değil. Birçok kanun tasarısı ve teklifi yarım kaldı. Bunları tamamlayalım, ondan sonra yeniden bir sıralama yapalım, herkes hazırlansın. Şimdi, hazırlanmadan görüşülecek yasa tasarısı ve tekliflerinin sağlıklı çıkması mümkün mü?.. İki günde birçok yasa tasarısı ve teklifini görüşmeye ve bunları çıkarmaya çalışıyorsunuz. Bunun sağlıklı olmadığı kanaatindeyiz ve bu nedenle, bu önerileri desteklemediğimizi ifade ediyor; hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gözlükaya.

Önerinin lehinde, Sayın Üktü Güney; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Anavatan Partisinin vermiş olduğu grup önerisinin lehinde konuşmak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evvvela, bizim ne istediğimizi bazı gruplar veya arkadaşlarımız belki anlamamışlardır diye düşünerek, acaba ne istiyoruz, bunu ifade etmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, önerimizde istediğimiz, acil görüşülmesi gereken bazı kanun tasarısı ve teklifleridir. Bunların çoğu, birer maddelik ve çoğu bizden önceki iktidar döneminde, o zamanki Başbakanımızın ve yetkililerin imzasını taşıyan tasarısı ve tekliflerdir. Bunlar yeni gündeme gel-

miş tasarısı ve teklifler değildir; ama, yıl sonu itibarıyla bunların yasalaşmasında aciliyet vardır. Hükümetin ve devletin yürütüşünde, gidişatında bunların yasalaşmasında fayda vardır. Bunun için getirdik bu öneriyi; yoksa, başka bir maksatla getirmedik, bir art niyetimiz yoktur; bunun böyle bilinmesi lazım.

Bunlar nedir; en önemlisi, geçmişte müzakeresine başlamış olduğumuz, yarım kalmış olan kalkınmada öncelikli yörelerle ilgili kanun tasarısı var; onu müzakere edeceğiz. Onun arkasından, Sayın Başbakanımızın, Amerika'ya gitmeden önce yasalaşmasını istediği -bakanlarımızın, Hükümetin istediği- bir anlaşmanın yasalaşması lazım. Yine, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunuyla ilgili bir maddelik tasarısı vardır. Yani, bunların sayısı dördü, beşi geçmiyor; istediğimizin hepsi budur.

Sayın Gözlükaya'nın "ayın 16'sında bütçe müzakereleri başlayacak, gündem tıkanacak" şeklindeki ifadesi doğrudur; ama, hiç olmazsa, bu iki gün içerisinde, acilen yasalaşmasını istediğimiz bu birer maddelik kanun tasarısı ve tekliflerini yasalaştırılmaya diye bu öneri getirilmiştir ve iyi niyetle getirilmiştir.

Fezlekeler gelince: Sayın Gözlükaya'nın düşüncesinin dışında veya farklı düşünmüyorum. Bizim, fezlekeleri Genel Kurula bugün intikal etmiş olan arkadaşlarımız için hiçbir peşin hükümümüz yoktur, olamaz; ama, bunlar, daha önce komisyonda müzakere edilmiş, karara bağlanmış, Meclis gündemine gelmiş ve yasal süre içerisinde de Meclise intikal etmiştir. Eğer, diğer milletvekillerimizle ilgili fezlekeler de karara bağlansaydı, bugün bizim burada söyleyeceğimiz laf, onları da bir an evvel görüşelim olurdu.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Onları getirmediniz ki...

ÜLKÜ GÜNEY (Devamla) – Artı, karara bağlanan bu fezlekeler bugün gündeme geldi ve üstelik, kamuoyu bunları bekliyor. Daha başka bir şey var; bizim o arkadaşlarımız da bunların görüşülmesini istiyorlar. İnsanları zan altında bırakmak, insanlar hakkında karar vermektense daha mı iyi? Benim kanaatime göre, o arkadaşlarımızın kendileri de bunların görüşülmesini istiyorlar. Onun için, gelsin, görüşülsün; ama, Yüce Meclis şöyle karar verir veya böyle karar verir... Bunu savaştırmak, geriye bırakmak bize hiçbir şey getirmez.

Bu açıdan, iyi niyetle getirmiş olduğumuz ve Meclisin, bugün, olağanüstü halle ilgili tasarısının görüşmelerinin bitimine kadar, yarın da saat 24.00'e kadar çalışmasıyla ilgili önerimize, ben, Yüce Meclisin "evet" diyeceğini, kabul edeceğini umuyorum; hepimize saygılar sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güney.

Aleyhinde, Sayın Salih Kapusuz; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Danışma Kurulu toplanmış, toplantıda da ittifakla karar alınamamıştır. Farklı düşünceler ön plana çıktığı için, şu anda Hükümeti oluşturan iki siyasî partinin grup önerisini müzakere ediyoruz; önerinin aleyhinde söz aldım.

Tabii, sözlerime bir tespiti yaparak başlamak istiyorum. Bizim bildiğimiz kadarıyla, bu Hükümet üç siyasî partiden oluşmaktadır. İki siyasî parti böyle bir öneriyi getiriyor; sebep ne ise, Hükümeti oluşturan üçüncü siyasî partinin gündem konusunda bir talebi söz konusu değil. Dikkatinizi çekiyorum... Yani, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemindeki konuların öncelikli olarak konuşulması isteniliyor, Hükümete mensup partiler getiriyorlar; ama, mensup olan partilerden bir tanesi burada yok.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Ne olur yoksa?!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Önemini ifade edeceğim biraz sonra.

Yani, başından beri, biz, bu Hükümetin başının, ortağının, müdahilinin kim olduğunu her zaman sormuyor muyuz, bu memleketin sahipsiz olduğunu ifade etmiyor muyuz? İşte, bakınız, bir gündem sıralamasında bile, bir siyasi partinin, burada, ne talebi ne de dahli söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, bakınız, zaman zaman, burada, bazı grup başkanvekili arkadaşlarımız, güya siyasi rant elde etmek için, komisyonların başkan ve başkanlık divanı seçimlerinden dolayı Refah Partisini suçlamaya kalktılar; ama, daha sonra, kamuoyu ve milletimiz bir şeyi öğrendi; bunda, Refah Partisinin bir dahli yok. Ya ne var; Hükümete mensup siyasi partiler ve destek veren siyasi partilerin, kendi aralarında, komisyon başkanlarını ve başkanlık divanı üyelerini seçme konusunda bir anlaşmaları yok. Anlaşma temin edemedikleri için komisyonları tükamışlardı. Hâlâ, dikkat edin, şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bir kısım ihtisas komisyonlarının henüz başkanlık divanı seçilmemiştir. Siz, bu gündemi belirliyorsunuz; ama, bu gündemdeki konuların, ihtiyaç duyulan birtakım acil konuların komisyonlardan görüşülerek gelmesi mecburiyeti var. Siz, daha henüz, komisyonların oluşmasını temin edememiş, acze düşmüş bir iktidarsınız; ki, bunun sonucu olarak, şu anda, değerli grup başkanvekili arkadaşım, bizim ne istediğimizi anlayamadıklarından, güya muhalefeti sorumlu tutmak için açıklama yapmaya buraya geldiler. Her şeyden önce, siz, milletin neyi istediğini doğru anlamaya çalışın; mühim olan budur. (RP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakınız, biz -sorumlu muhalefet anlayışında bulunan bir siyasi parti olarak- sizlerin, bugüne kadar, gündeme getirdiğiniz, önemli gördüğünüz bütün konularda yardımcı olduk. 10. 11.1997 günlü Danışma Kurulunun toplanmasını istediniz, o Danışma Kurulunda bir sıralama yaptınız, biz de bunu kabul ettik.

Ayrıca, 17.11.1997 günü yine Danışma Kurulunun toplanmasını istediniz, “bunların aciliyeti var” dediniz, bu acil görmüş olduğunuz konuları yine kabul ettik.

Ayrıca, 26.11.1997’de Danışma Kuruluna getirilen hususlarda yine ittifak ettik.

3.12.1997 tarihli Danışma Kurulu toplantısındaki taleplerinizi oybirliğiyle kabul ettik.

Bütün bu sıralamalarda muhalefet anlayış gösterdi, size destek oldu, sizin götüreceğiniz konuların sıralanmasına katkı sağladı; ama, şimdi, tekrar -bu konuları yukarıdan aşağı tek tek okumak istemiyorum- bugünkü gündemde sıralanmış olan tam 13 konuyla ilgili düzenlemeniz tespit edildi. Bunlardan, beş altı tanesi yarım durmaktadır. Önce, bu yarım konular tamamlanmadan, yeni bir gündemle -birçok konuyu da bunların önüne getirerek- ne yapmak istediğinize doğru karar verirsiniz; o zaman, bu Parlamento ve özellikle muhalefet size destek verir.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Okuduğunu anlamamışsın; yarım kalan tek tasarı var; farkında değilsin...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Bakınız, yarım kalanları okuyorum efendim: 1 inci sıradaki özel öğretim kurumlarıyla ilgili tasarı yarım bekliyor...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Evet...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Ailenin korunmasıyla ilgili tasarı yarım bekliyor.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O komisyonunda.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Ayrıca, Anayasanın 83 üncü maddesi; ki...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O da yarım değil...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – ...sizin çok önemsedüğünüz, dokunulmazlıklarla ilgili anayasa değişikliğinin ikinci oylaması niye bekliyor?

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O ayrı; onu karıştırma.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Efendim, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemindeki yarım kalan konuları sayıyorum.

Yetmedi, bakınız; olağanüstü hal bölgesiyle ilgili olarak...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O yarımır işte.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – ...gündeme getirdiğiniz, şimdi önem verdiğiniz konulardan ki, biz buna katkı sağlıyoruz- birisiyle ilgili kanun tasarı ve teklifleri de yarımır.

Değerli arkadaşlar, peki, bu yarım konulara ilave olarak siz ne getiriyorsunuz; birinci olarak getirmek istediğiniz husus şu: Diyorsunuz ki, 48 saat geçmeden...

Gündeme bakıyorum, gündemin en son sırası 178; yani, 178 tasarı ve teklif sıralanmış; ama, bu fezlekeler, henüz, basılı gündeme dahi girmemiş. "48 saat geçmeden, bunu, hemen, gündeme alalım; arkasından, görüşelim" diyorsunuz. Bu konudaki talebiniz hangi gerekçeye dayanıyor?.. Şayet, siz, Anayasanın 83 üncü maddesinin değiştirilmesinden vazgeçtiniz de, bu konuyu görüşelim, onun için 48 saat beklemeye gerek yok diyorsunuz; doğru, bunu yarım görüşelim; ama, siz, dokunulmazlıklarla ilgili ikinci oylamayı tehir ederek neyi amaçladığımız konusunda kamuoyuna doğru bilgi veriniz ve "çok acildi, çok önemliydi" ifadelerinizi unutmayınız.

Sonra, bize göre, bu anayasa değişikliğinin bundan sonraki oylamalarının hukuken hiçbir anlamı yoktur; Anayasa Mahkemesi kararı vardır, İttüztük ve Anayasa açıktır. 300 oy buldunuz. 330 oyun bulunması gerekli olan oylama sonuçlarını, âdeta kanuna karşı bir hileyle sürdürmeye çalışıyorsunuz; ki, bunda da, ne ülkenin ne demokrasinin ne insan haklarının faydasına bir işlem yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakınız, siz, bu konularla ilgili, özellikle Sayın Başbakan Amerika Birleşik Devletlerine giderken, çok acele ediyorsunuz -Amerika Birleşik Devletlerinden, güya, liyakat nişanı mı alacaksınız, başka bir amacınız mı olacak- bu anlaşmayı Parlamentodan geçirdik demek için gündemi değiştiriyorsunuz.

Aynı şekilde, gündemde uygun sıralarda bulunan, Başbakanlık Döner Sermayesiyle ilgili kanun tasarısını, Güneydoğu Anadolu Bölgesiyle ilgili 398 sıra sayılı kanun tasarısını, Türk Silahlı Kuvvetleri personeliyle ilgili kanun tasarısını öne almak istiyorsunuz; birer maddelik bu kanun tasarılarıyla, âdeta Türkiye'nin en önemli meselesiymiş, her şeyden daha acılmış gibi, Meclisi meşgul etmeye çalışıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakınız, biraz önce, bir Sayın Bakan çıktı, bir gündem dışı konuşmaya cevap verirken, hiç ilgisi, alakası olmayan, Türkiye'nin ekonomik problemleriyle ilgili çok ciddi meseleler ifade edilmişken, âdeta şahısla uğraşmak, şahsiyat yapmaktan ileri, kamuoyunu tatmin edecek, bu Parlamentoyu tatmin edecek bir tek cümle sarf etmedi. Aksine, ne yaptı; doğru olan mevcut bilgileri de kendi lehlerine çevirebilmek için bir gayretin içerisine girdi.

Bakınız, Türkiye ve Türk kamuoyu yakinen takip etti. Dün, bir borçlanma yaptınız. Yaptığınız borçlanma, cumhuriyet tarihinin en büyük orandaki borçlanmasıdır...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, bunların öneriyle ne ilgisi var!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Bakınız, yarım katrilyonluk borçlanma ki... (ANAP sıralarından gürlültüler, RP sıralarından alkışlar)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Abuk sabuk konuşuyor Sayın Başkan.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – ...fakir fukaranın, işsiz, geçim sıkıntısı çeken herkesin geleceğine ipotek koyan bir borçlanmadır. Bizim dönemimizde ortalama 400 gün olan vade, 98 güne düşmüştür. (ANAP sıralarından "Ne alakası var" sesleri, gürlültüler)

Lütfen... Çok alakası var efendim; sabrederseniz, öğrenirsiniz. Lütfen, sabredin; eğer, ifade edeceğimiz bir şey varsa, bu kürsü size de açık; buyurun, siz de konuşun. (ANAP sıralarından gürültüler)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Ne üzerinde söz aldınız, ne konuşuyorsunuz!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu borçlanmanın en önemli tarafı nedir biliyor musunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, 1 dakika içerisinde toparlıyorsunuz ve lütfen, konu üzerinde toparlayın.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Teşekkür ederim; peki efendim.

Borçlanma vadesi 98 güne düşmüş, 524 trilyon liralık satış yapılmış ve borçlanma oranı da faiz olarak yüzde 149 seviyesine çıkmıştır. Teslim aldığınızda yüzde 80'lerdeki faiz oranını yüzde 150'ye çıkarma başarısını gösterdiğiniz için, herhalde, bu millettten madalya beklemiyorsunuz...

CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) – Ne ilgisi var kardeşim!

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, abuk sabuk konuşuyor...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – İşte, bugün gündeme getirilecek konular, milletin önem verdiği, aşıyla, işiyle, sıkıntısıyla ilgili konular olması gerekir. Lütfen, siz, bu Parlamentonun gündemine bunları ilgilendiren tasarıları ve teklifleri getirirseniz, biz, sabahlara kadar çalışırız.

CENGİZ ALTINKAYA (Aydın) – Niye istifa ettiniz o zaman?!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Ama, siz, Parlamentoyu, gündemi, milleti oyalamak için böyle birtakım kanun tasarı ve tekliflerini getirirseniz, elbette, bizim buna karşı çıkmak gibi en doğal hakkımız vardır.

Değerli arkadaşlar, bu Hükümet, zamlarıyla, enflasyonuyla, her türlü baskısıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Evet, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, teşekkür ederim.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Dolayısıyla, biz, Grup olarak, bu önerilere katılmıyoruz; aleyhinde oy vereceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun... Sağ olun...

Önerinin lehinde, Sayın Metin Bostancıoğlu; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Demokratik Sol Parti ve ortağımız Anavatan Partisi ve bugün Danışma Kurulunda fikir birliğine vardığımız Demokratik Türkiye Partisiyle birlikte, üç öneriyle huzurlarınıza geldik.

Bunlardan birincisi, kamuoyumuzu yakından ilgilendiren, kamuoyumuzun, bizden, Meclisimizden, bir an önce görüşülmesini istediği fezlekelerin, 48 saat beklenilmeden gündeme alınması ve gündemde belli bir sıraya getirilmesiyle ilgili öneridir.

Diğer öneri, Amerika Birleşik Devletlerini ziyaret edecek olan Sayın Başbakanımızın, bu ziyaretinden önce, Amerika Birleşik Devletleri ile devletimiz arasındaki çifte vergilendirmeyi önlemeye yönelik bir sözleşmenin imzalanmasıyla ilgilidir.

Gündemdeki yeni sıralama, daha önce, Adalet Partisi Grup Başkanvekili Sayın Ülkü Güney tarafından gerekçeleriyle izah edilmiştir. (DYP sıralarından "Anavatan Partisi" sesleri)

Anavatan Partisi...

Çalışma saatlerine gelince: Meclisimizin daha çok çalışması, daha verimli olması, herhalde, sizin isteklerinizden de biri olması gerekir.

Sayın milletvekilleri, burada tenkit edilen önemli bir husus, neden fezlekelerden ikisi görüşülüyor da, diğer fezlekeler görüşülüyor... Bu hususun, Meclis gündemine getirilmiş olmasının sebebinin, sayın grup başkanvekillerimizin, Anayasa Komisyonu ve karma komisyonların çalışmalarından yeteri kadar bilgi alamamış olmalarına dayanması gerekir; çünkü, geliş sıraları itibarıyla, bu iki fezlekeden önce gelmiş olan dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili fezlekeler, karma komisyonda, Anayasamız ve İttüzüğümüz gereğince, hazırlık komisyonlarına havale edilmiştir. Hazırlık komisyonları, İttüzükte belirtilen bir aylık süre içerisinde raporlarını tamamlayıp vermek yerine, Anayasanın 83 üncü maddesinin değiştirilmesini, eski hukukî tabiriyle "mesele-i müstehire" şimdiki deyişle "ön mesele" olarak görmüş ve hazırlık komisyonu raporlarını hazırlayıp vermemiştir. Oysa ki, Sayın Bucak ve Sayın Ağar'la ilgili fezlekeler, komisyonlarda, usulüne göre hazırlık komisyonuna havale edilmiş, hazırlık komisyonu raporunu vermiş; ancak, sel önünden kütük kaçırmamasına, Genel Kurulumuzun çalıştığı saatte çalışmaması veya izin alınması gerekirken, izin alınmadan, burada 8 yıllık temel eğitimle ilgili bir reform yasası görüşülürken, bunu fırsat bilerek geçirilmeye çalışılmıştır. Ancak, İttüzüğümüz, hızlı bir şekilde İttüzüğe aykırı bu çalışmayı geçersiz gördüğünden, daha sonra yapılan toplantılarda, yeniden konu görüşülmüş ve karma komisyon, dokunulmazlıkların kaldırılması yönünde raporunu hazırlayarak, bastırıp dağıtmıştır.

Eğer bir milletvekili, odasına gittiğinde, masasının üzerine bırakılan, sekreteryasına teslim edilen basılı fezlekelerle ilgili komisyon raporunu incelememişse, bunun sorumluluğunu bize yükleyememesi gerekir. O nedenle, elbette, 48 saat geçmeden bir konunun gündeme alınması, hem İttüzüğümüz gereğidir hem de görülmemiş bir şey değildir, teamüllerdendir; her iktidar döneminde uygulanmıştır. Bir an önce görüşülmesinde, kamuoyunun, Meclisimizin ve genelde ülkemizin yararı olduğuna inanıyorum. İki vatansız arkadaşımız, herhalde, yargı önüne çıkmaktan çekinmiyorlardır. Biz de, onlar mahkûm olsunlar diye değil, yargının önü açılsın diye konuyu gündeme getirdik.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Hepsini getirin.

METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Buyurun, görüşelim, birlikte karar verelim. Eğer, Genel Kurul reddederse, söylenecek bir şey yok. Genel Kurul, dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar verirse, yine mahkûm edilmiş değildirler; yargının önüne çıkarlar, bu ülkenin kanunlarına göre yargılanırlar; dilerim ki beraat ederler.

Kıymetli milletvekilleri, çalışma saatlerimize gelince: Meclisimizin verimli çalıştığını söylemek biraz zor. O nedenle, çalışma saatlerimizi artırma ihtiyacı duyulmuştur. Bugün, Güneydoğu Anadolu'nun, olağanüstü hal bölgesinin öncelikli sorunlarından olan, istihdam yaratılması ve buralardaki yatırımların teşviki, herhalde, hepimiz için istenen bir konudur. Yarım kalmış olan bu konuyu biraz sonra birlikte görüşeceğiz.

HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Kalkınmada öncelikli yöreler ne olacak?

METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Olağanüstü hal bölgesi ile kalkınmada öncelikli yörelerde istihdamı artırıcı, yatırımları teşvik eden kararları alacağız ve kanunu çıkaracağız. Bu nedenle, bütün Meclis üyelerinin, gerek fezlekeler gerekse görüşülecek kanunlar bakımından ülkemiz için hayırlı olacak bu öneriyi desteklemelerini diliyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancıoğlu.

Şimdi, Anavatan Partisi ve Demokratik Sol Parti Gruplarının önerilerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 10 Aralık 1997 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından; gruplarımızın aşağıdaki mütsterek önerilerinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

Metin Öney

Metin Bostancıoğlu

ANAP Grup Başkanvekili

DSP Grup Başkanvekili

Öneriler:

1- 9 Aralık 1997 Salı günkü Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 403 sıra sayılı Elazığ Milletvekili Sayın Mehmet Kemal Açar ile Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında, Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporunun, 48 saat geçmeden, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 6 ncı sırasına;

10 Aralık 1997 Çarşamba günkü Gelen Kâğıtlarda yayımlanan ve bastırılıp dağıtılan 404 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasına Dair Kanun Tasarısının 7 nci sırasına;

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 88 inci sırasında bulunan 267 sıra sayılı Kanun Tasarısının 8 inci sırasına; 176 ncı sırasında bulunan 398 sıra sayılı Kanun Tasarısının 9 uncu sırasına; 10 uncu sırasında bulunan 379 sıra sayılı Kanun Teklifinin 10 uncu sırasına; 11 inci sırasında bulunan 280 sıra sayılı Kanun Teklifinin 11 inci sırasına; 163 üncü sırasında bulunan 375 sıra sayılı Kanun Tasarısının 12 nci sırasına; 173 üncü sırasında bulunan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısının 13 üncü sırasına;

Alınması ve diğer kanun tasarı ve tekliflerinin sıralarının buna göre teselsül ettirilmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Sayın milletvekilleri, Divan üyelerinin tespitleri arasında çok büyük fark var; kabul edenlerin ellerini bir daha kaldırmalarını rica ediyorum.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) – Sayın Başkan, bakanların hepsi burada olmasına rağmen, iki el kaldırıyorlar... (DYP sıralarından "bakanlar ayrı otursun" sesleri)

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – 72 tane bakan mı var Sayın Başkan?!. Hepsi iki el kaldırıyor.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Önerinin ikinci bölümünü okutup, oylarınıza sunacağım:

2 – Genel Kurulun, 10 Aralık 1997 Çarşamba günü, gündemdeki 6 ncı sıraya kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin bitimine kadar, 11 Aralık 1997 Perşembe günü de 15.00–19.00, 20.00–24.00 saatleri arasında çalışması önerilmiştir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. – 1998 Mali Yılı Bütçe görüşmelerinde, Millî Savunma Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçelerinin yer değiştirdiğine ilişkin Başkanlık duyurusu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bütçe görüşme programında, Millî Savunma Bakanlığı bütçesi ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi yer değiştirmiştir; buna göre, Millî Savunma Bakanlığı bütçesi, 23. 12. 1997 Salı günü 13 üncü turda, Çevre Bakanlığı bütçesiyle birlikte; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi de, 23. 12. 1997 Salı günü 12 nci turda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesiyle birlikte görüşülecektir.

Bu değişiklik, ilan tahtalarına da asılmıştır. Bilgilerinize sunulur.

Gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmına geçiyoruz.

VI. – GÜVEN İSTEMİ

1. – Genel Kurulun 8.12.1997 tarihli 24 üncü Birleşiminde Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu hakkında yapılan gensoru görüşmeleri sırasında verilen güvensizlik önergesinin oylanması (11/13, 4/276) (1)

BAŞKAN – Bu kısımda yer alan, Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu hakkında (11/13) esas numaralı gensorunun, 8.12.1997 tarihli 24 üncü Birleşiminde yapılan görüşmeleri sırasında verilen güvensizlik önergesinin oylamasını yapacağız.

Oylama işlemine geçmeden önce, dinleyicilerle ilgili İçtüzük maddesini okuyorum: “Dinleyiciler, birleşimin devamı süresince kendilerine ayrılan yerlerde sükûnet içinde oturmak zorundadırlar.

Dinleyiciler görüşmelerde, kabul veya ret yönünde söz, alkış yahut herhangi bir hareketle kendi düşüncelerini ortaya koyamazlar.

Bu yasağa uymayanlar, o yerin düzenini korumakla görevli olanlar tarafından hemen dışarı çıkarılırlar.”

Dinleyicilerin, bu okuduğum kurala riayet etmelerini rica ediyorum.

Şimdi, sayın üyelerin kullanacakları oyların anlamını açıklıyorum: Kabul oyu güvensizlik anlamını; ret oyu, güven anlamını taşıyacaktır. Anayasanın 99 uncu maddesinin beşinci fıkrasına göre, bakanın düşürülebilmesi için, üye tamsayısının salt çoğunluğu; yani, 276 veya daha fazla kabul oyu gereklidir.

Anayasada öngörülen bu nitelikli çoğunluğun mevcudiyetini tespit edebilmek için, güvensizlik önergesi, açık oya sunulacaktır. Bu nedenle, bir açık oy önergesi vardı; işleme koymuyoruz.

Şimdi, açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım: Açık oylamanın, adı okunan sayın milletvekilinin, kürsüye konulacak oy kutusuna oy pusulasını atması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Açık oylamanın adı okunun sayın milletvekilinin ayağa kalkarak “kabul”, “ret” veya “çekimser” şeklinde oyunu belirtmesi suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Açık oylama, oy kutusu sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılacaktır.

Güvensizlik önergesinin açık oylamasına başlıyoruz.

Kupalar, sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oylar toplandı)

(1) (11/13) esas numaralı gensorunun öngörüşmeleri 2.12.1997 tarihli 21 inci Birleşiminde yapılmıştır.

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?.. Yok.

Oylama işlemi tamamlanmıştır.

Kupalar kaldırılınsın.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, açık oylamanın sonucunu arz ediyorum: Oylamaya 466 sayın üye katılmış; 246 kabul oyu kullanılmıştır. Bu sonuca göre, Anayasanın 99 uncu maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen salt çoğunluk bulunamamıştır.

Bu nedenle, Bayındırlık ve İskân Bakanı hakkında güvensizlik istemi reddedilmiştir.

İSMAİL COŞAR (Çankırı) – Ret oylarını da tespit edelim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, Anayasa gereğince, yalnızca kabul oyları sayılıyor, ret oyları sayılmıyor.

İSMAİL COŞAR (Çankırı) – Yine de bilelim Başkanım.

ABDULKADİR ÖNCEL (Şanlıurfa) – Devlet sırrı mı yani?

BAŞKAN – Daha önce alınan karar gereğince, sözlü soruları görüşmüyoruz.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlıyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168)

BAŞKAN – 625 Sayılı Özel Öğretim kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerininin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam etmek durumundayız; ancak, tasarının, komisyonca geri alınan maddeleriyle ilgili rapor gelmediğinden, müzakeresini erteliyoruz.

2. – Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/597) (S. Sayısı : 335)

BAŞKAN – Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısının görüşmelerine başlayacağız; ancak, bu tasarının da komisyonca geri alınan maddeleriyle ilgili rapor gelmediğinden, müzakeresini erteliyoruz.

3. – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin ikinci müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Müzakere ertelenmiştir.

4. – *Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yararılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı : 392) (2)*

BAŞKAN – Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yararılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun müzakeresine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Geçen birleşimde, tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Türkiye Partisi, Demokratik Sol Parti ve Doğru Yol Partisi Grupları adına konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi, söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına, Kars Milletvekili Sayın Selahattin Beyribey'de.

Sayın Beyribey?.. Yok.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Hüsamettin Korkutata?.. Yok.

Şahısları adına, Sayın Mehmet Sıddık Altay; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

MEHMET SİDDİK ALTAY (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yararılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısıyla ilgili olarak görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin, gelir, istihdam, yatırım ve refah düzeyi bakımından homojen bir yapıya sahip olmadığının bilincindeyiz. Bazı bölgelerimiz, gelir, istihdam ve refah düzeyi itibarıyla gelişmiş bir görünüm arz ederken, aynı ülkenin sınırları içerisinde yaşayan, aynı kaderi paylaşması gereken başka yörenin insanları, asgarî hayat standardının çok altında yaşamaya mahkûm edilmişlerdir. Bu çarpık yapılaşma, elbette ki, sadece bugünün sorunu değildir; uzun yıllar boyunca uygulanan yanlış politikalar ve ihmal, şimdi, bu tablonun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sorunun temelinde, ülkemizde bir türlü vazgeçilmeyen merkezden yönetim mantığının yattığını kabullenmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, teknolojinin her türlü imkânından yararlanan, yolu, suyu, elektriği, hastanesi olan, refah içerisinde yaşayan insanların, yolları kapalı, çocuğu okul yüzü görmemiş, hastasını götüreceği doktor ve hastanesi bulunmayan insanların neler hissettiğini, neler çektiğini anlayıp, paylaşıp, rasyonel çözümler üretmesi ne ölçüde gerçekçi olacaktır?!

Hükümetin bugün önümüze koyduğu, olağanüstü hal bölgesinde ve kalkınmada öncelikli yörelerde, işverenlerin yanında çalıştırdıkları işçilerin ücretlerinden kesilen vergilerin ödenmesinin ertelenmesi, mükelleflerin bir süre vergiye tabi tutulmaması, hazine arazilerinin bedelsiz tahsis edilmesi gibi teşvik uygulamaları, teoride güzel, fakat, ülkenin genel durumu ile yöresel şartları birlikte mütalaa edildiğinde, maksadına matuf olmayan sonuçlar doğuracak önerilerdir.

Hazırlanan kanun taslağı dikkatle incelendiğinde, kanun kapsamının iki farklı yöreye göre hazırlanmış olduğu görülmektedir. Bunlardan birincisi, olağanüstü hal bölgesindeki 13 ilimiz; ikincisi de, kalkınmada öncelikli yörelerimizdir. Zaten, tamamı kalkınmada öncelikli yöre kapsamında olan olağanüstü hal illerine, hazırlanan taslakta, birtakım farklı uygulamalar getirilmekte, bunun yanı sıra, kalkınmada öncelikli yörelerimize daha sınırlı bazı ek imkânlar sağlanmaktadır.

Sayın milletvekilleri, kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında 50 vilayet bulunmaktadır. Kalkınmada öncelikli yöreler, daha önceki dönemlerde birinci derece öncelikli, ikinci derece öncelik-

(2) 392 S. Sayılı Basmayazı 4.12.1997 tarihli 23 üncü Birleşim tutanağına eklidir.

li gibi farklı statülere ayrılmıştır; sağlanan teşvik ve destekler de bu sıralamaya göre düzenleniyordu. Sonradan yapılan bir değişiklikle, bu sıralama kaldırıldı; kalkınmada öncelikli yörelerin tamamı aynı statüde değerlendirilmeye başlandı.

Değerli arkadaşlarım, yanlış anlaşılmasın, bir gerçeğin tescili açısından söylüyorum, herhangi bir yöreye özel bir tavrımızın olduğu anlamı çıkarılmasın. Benim seçim bölgem olan Ağrı'da, 1996 yılı itibariyle, gayri safi millî hâsıladan fert başına düşen pay 667 dolardır. Ağrı Vilayetiyle aynı statüde değerlendirilip aynı imkânlarla muhatap kılınan bir başka kalkınmada öncelikli yöre olan Kırıkkale'de, fert başına düşen millî gelir 3 904 dolardır. Aynı statüdeki Zonguldak'ta 3 398 dolardır. Çorum'da bu rakam 2 324 dolardır. Saydığım illerin birçoğu altyapı, sanayileşme, eğitim, kültür ve sağlık gibi gelişmişlik göstergeleri açısından, Ağrı, Ardahan, Kars gibi illerle mukayese kabul edemeyecek kadar ileri durumdadır. İşin ilginç tarafı, bu illerin hepsinin de kalkınmada öncelikli yöre olarak aynı statüye tabi tutulmalarıdır.

Şimdi, siz bir yatırımcı olsanız, Başkent'in burnunun dibinde, yolu, suyu, elektriği olan, ulaşımı rahat, sosyal imkânları gelişmiş olan Kırıkkale'ye yahut Çorum'a, hatta Çanakkale'ye veya Samsun'a mı yatırım yaparsınız; yoksa, tüm bunlardan mahrum bulunan Ağrı'yı, Kars'ı, Ardahan'ı mı tercih edersiniz? Halbuki, mevcut uygulamada, bu illerin hepsi aynı statüde değerlendirilmekte ve Samsun'a da, Ağrı'ya da yatırım yapan müteşebbislere eşit ölçülerde teşvik ve destek sağlanmaktadır.

Hükümet, bu konudaki yanlış tutumunu sürdürerek bugün görüşülmek üzere önümüzde getirdiği kanun tasarısında aynı uygulamaya yönelmektedir. "Kalkınmada öncelikli yöre" kavramı içerisinde aynı sosyal adaletsizlik gizlidir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde olup kalkınmada öncelikli yöre statüsünde bulunan illerimizin de, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısıyla, olağanüstü hal bölgesindeki illerimizle birlikte mütalaa edilerek, bu illerimize sağlanacak yeni imkânlardan yararlandırılması, bu adaletsizliğin giderilmesi ve sosyal adaletin tesisi açısından büyük önem taşımaktadır; çünkü, bu bölgemizde olup da kalkınmada öncelikli yöre kapsamında olan olağanüstü hal bölgesi dışındaki illerimizin sosyoekonomik durumu ve yapısı, OHAL bölgesi illeriyile büyük ölçüde paralellik arz etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, sözlerimin başında da belirttiğim gibi, mevcut şekliyle maksada matuf değildir. Maksat, gerçekten, ülkemizin geri kalmış bölgelerinde yeni yatırım sahalarının açılması, buradaki insanlarımıza iş ve istihdam imkânları temin edilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve diğer bölgelere göçün önlenmesi ise -ki, tasarrufların gerekçesinde bu ifadeler yer verilmektedir- bu tasarının kurgusu temelden yanlıştır.

Tasarı bu şekliyle kabul olursa, göçü azaltmak yerine artıracaktır; iş ve istihdam imkânları da, ihtiyacı zaruret derecesine gelmiş, hayatî önem taşıyan illere değil, daha geniş imkânlara sahip olduğu halde kalkınmada öncelikli yöre kapsamında olan yörelere kayacaktır. Bu durumda, olan, yine doğu vilayetlerine olacak; işsizlik, yoksulluk kader olmaya devam edecektir.

Bu durumun düzeltilmesi, ancak, tasarıyla olağanüstü hal bölgesine sağlanan imkânlardan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer alıp kalkınmada öncelikli yöre statüsünde olan illerimizin de yararlandırılmasıyla mümkün olabilecektir.

Gerek Komisyonun gerekse Yüce Meclisin bu konuyu dikkate alacağını umuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güney.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkanım, biraz önce bir oylama yapıldı, malumu âliniz. Bu oylamadan dolayı, Meclisimizde, o anda bir boşluk oldu ve süratle de kanun tasarısına geçildiğinden, iki değerli grup adına konuşacak üye, o an için burada bulunamadı; çok kısa bir süre sonra bu üyelerimiz buraya geldiler. Önemli bir kanun tasarısıdır. İçtüzüğün hükümlerini de biliyorum; ama, burada bir konsensüs de var. Lütfederseniz, gruplar adına bu iki üyeye söz vermenizi talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Sizi anlayışla karşılıyorum; ama, bu konsensüstün, İçtüzüğü değiştirmeden, bana, şahısları adına konuşmalara geçtikten sonra tekrar gruplara geri dönme imkânı vermeyeceği kanısındayım.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O zaman, maddelerde...

BAŞKAN – Arkadaşlarımız, grupları adına, maddeler üzerinde konuşabilirler; ama, tümü üzerindeki konuşma olanağı, şahısları adına konuşmalara geçtiğimiz için, artık, yeniden, gruplar adına konuşmaların tamamlanması gibi bir geriye dönüşü mümkün kılmayacaktır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – O zaman, şahısları adına konuştukları zaman, sizden, bu haklardan dolayı, zaman açısından, bu iki gruba bir relation tanınmasını rica ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, benim konuşma süreleriyle ilgili uygulamamı da biliyorsunuz...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Biliyorum; ama, istisnaî bir durum oldu efendim.

BAŞKAN – Efendim, konuşma sırasında değerlendiririz; ama -çok açık olarak- bugüne kadar uyguladığım ilkelerden çok fazla ödün vermeyeceğim.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, maddeler üzerinde grupları adına konuşsunlar.

BAŞKAN – Tabii, maddeler üzerinde grupları adına da konuşabilir arkadaşlarımız.

Hükümetin ya da Komisyonun söz talebi var mı efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Şu aşamada yok efendim.

BAŞKAN – Yok.

Şahsı adına, Elazığ Milletvekili Sayın Mehmet Açar; buyurun efendim.

MEHMET AÇAR (Elazığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün önümüze gelen kanun tasarısı, temel bakış itibarıyla görüldüğünde, gerçekten, bölgenin yararına, bölge insanının yararına ve uzun zamandan beri terörle yapılan mücadelenin bir nevi ekonomik ve sosyal tedbirlerle tahkimi anlamına gelmekle, tarafımızdan, olumlu olarak karşılanmaktadır; ancak, olaydaki coğrafi bütünlük göz önüne alındığı vakit, Hükümetin teklif ettiği metin ile komisyondan çıkan metin arasındaki farklılıklar göz önüne alındığında ve daha sonra da, Mecliste arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmelerde, mahaller açısından birtakım eksikliklerin var olduğu ve bunun da, kanunun çıkmasıyla birlikte ciddi problemler yaratacağı görülmektedir; özellikle, olağanüstü hal ilanı ile birlikte Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkâri, Mardin, Tunceli, Siirt, Şırnak ve Van İllerini olağanüstü hal kapsamış iken, bilahara, terörde görülen iyileşmeler sonucu, Adıyaman ve Elazığ illerinin önce mücavir il kapsamından, daha sonra da olağanüstü hal kapsamından kaldırılması sonucunda ve -bilebildiğim kadarıyla, arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmelerden de anladığımız kadarıyla- komisyonda, il sayısının ve kapsamının genişletilmesi endişesi yüzünden, Hükümetle mutabık kalınmak suretiyle, şu an için, sadece, olağanüstü hal kapsamında olan illere münhasır bir kanun tasarısı haline getirilmiştir. Hal böyle olunca, özellikle, başlangıç olarak, Adıyaman ve Elazığ, bölgeyle bir coğrafi bütünlük, ekonomik bütünlük sağlamaktadır. Üstelik, buradaki terörle mücadeledeki iyileşmenin, yöre halkı açısından taltif edici bir unsur olacağına, âdeta, cezalandırıcı bir unsur haline getirildiği de, bu tasarının kanunlaşmasıyla ortaya çıkacaktır.

Konuya popülist yaklaşmak niyetinde değilim. Bölgenin tamamını iyi bilen, orada görev yapmış bir kişi olarak, elbette ki, Erzurum, Ağrı, Ardahan, Kars, Iğdır, Bayburt ve Gümüşhane İllerimizin ne ölçüde -özellikle Erzurum'u çok iyi bildiğim için söylüyorum- sıkıntıda olduğunu iyi bilenlerden biri olduğumu ifade ediyorum. Bu tür önergelerin olduğunu da biliyorum. Elbette, bunlara da destek vermek gerekir. Bu bölge için çok ayrı ve benzer şekildeki teşvik tedbirlerinin getirilmesinin çok yararlı olacağı düşüncesindeyim; mümkünse, bu kanun tasarısıyla birlikte, değilse, Hükümet tarafından ileride böyle bir tedbir getirme düşünlüyorsa, ama mutlaka...

Elazığ'ın ve Adıyaman'ın, geçen şartlar, tarihsel süreç göz önüne alındığında ve bugünün şartları içerisinde de, gerek mevcut yatırımların devamı açısından gerekse muhtemel yatırımların realize edilebilmesi açısından 100 kilometre, 150 kilometre gibi yakınlıkta olan illerden ayrı tutulmasının mantığını hiçbir şekilde anlayabilmek mümkün değildir. Özellikle, güvenlik güçleriyle bütünleşme açısından terörle mücadelede bölge halkının, Elazığ ve Adıyaman Vilayetlerinde yaşayan insanlarımızın yaptığı katkı da göz önünde bulundurulduğunda, bir ölçüde, olağanüstü hal kapsamı içerisine girme şartlarını aşmış olmanın, kanun koyucu tarafından cezalandırılması gibi -herhalde hiçbirimizin katılamayacağı- bir sonuç kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bu durumun mutlaka izale edilmesi gerekiyor; ama, bir diğer taraftan da, şartlarını çok iyi bilmem nedeniyle net olarak vurgulamam gerekir ki, Doğu Anadolu Bölgemizin, gerçekten, son on sene de müthiş bir şekilde ekonomik gerilemeyle karşı karşıya kalan, Erzurum merkez de dahil olmak üzere, Iğdır, Ardahan, Kars, Bayburt ve Gümüşhane...

NACI TERZİ (Erzincan) – Sayın Ağar, Erzincan yok mu?

MEHMET AĞAR (Devamla) – Özgür dilerim; tabii, hiç şüphesiz ki Erzincan'da.

...Erzincan İllerinin mutlaka bu kapsam içerisine alınması ve bu konuyla ilgili önergelerin de Hükümetimiz ve her birimiz tarafından desteklenmesi gerekir düşüncesiyle saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ağar.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Maddelere geçilmesini oylarınıza sunacağım; ancak, karar yetersayısının aranması istendi, karar yetersayısını arayacağım.

Maddelere geçilmesini kabul edenler...

NİHAT MATKAP (Hatay) – Kabul etmeyenler kim?!

AYDIN TÜMEN (Ankara) – DYP'liler kabul etmiyorlar mı bunu?

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması

Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınma Öncelikli Yörelere vergi teşvikleri uygulanmak ve yatırımlara bedelsiz kamu arsa ve arazisi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmaktır.

BAŞKAN – Madde üzerinde grupları adına söz talebi?..

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Adil Aşırım; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Nedim Bilgiç konuşacaklar efendim.

ANAP GRUBU ADINA ADİL AŞIRIM (İğdır) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere Yüce Heyetinizin karşısındayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu yasa tasarısındaki değişikliğin gerekçesine baktığımızda, olağanüstü hal bölgesinde ve kalkınmada öncelikli yörelerde, terörden doğan ekonomik eksikliği gidermek, yani terörün ekonomik etkisini bertaraf etmek amaçlanmaktadır; fakat, tüm Doğu Anadolu'ya baktığımızda, Güneydoğu Anadolu'daki terörün gerekçesi neyse, etkileri neyse, Doğu Anadolu'da da aynıdır. Dolayısıyla, öncelikle, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da, hatta diğer arkadaşların dediği gibi, kalkınmada öncelikli bütün yörelerde, Gelir Vergisi ve diğer teşviklerin her tarafa uygulanmasından yanayım.

Şimdi, kapsama baktığımızda, olağanüstü hal bölgesinde bulunan bütün iller, bedelsiz hazine arazisi verilmesinin dışında, Gelir Vergisiyle ilgili bütün teşviklerden de yararlanıyorlar; bedelsiz hazine arazisi tahsisinden, sadece, kalkınmada öncelikli yöreler yararlanıyor. Bununla ilgili, zannederseniz -grupların da anlaşacağı bir şekilde- bir önerge verilecek ve bu kapsama, demin Sayın Ağar'ın da ifade ettiği gibi, Iğdır, Ardahan, Ağrı, Bayburt, Gümüşhane, Erzurum, Elazığ...

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) – Erzincan...

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Tabii ki, Erzincan ilinin de kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınması gerekir.

ZEKİ KARABAYIR (Kars) –Kars...

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Kars bizim ağabey bir ilimizdir; Kars'ı unutmam.

Verilen vergi ve diğer teşvikler nedir:

Vergilerin ödenmesi belli bir süre ertelenerek, işverene, bir bakıma faizsiz bir kredi sağlıyor, yani işyerinin finansman ihtiyacı, belli bir süre ödemeyeceği vergilerden sağlanıyor.

İkincisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin kazançlarının belli bir süre vergiye tabi tutulmaması, yani vergi muafiyeti; yatırımlarda, vergi, resim ve harç muafiyeti, SSK priminin işverence ödenmesi gereken kısmının Hazinece ödenmesi.

Belki, şöyle bir eleştiri gelebilir: Bu kapsamı, demin saydığım illere doğru genişletirsek, Hazine bu yükün altından kalkamayabilir. Halbuki, bu saydığım bütün yörelerde, yatırım olmadığı için, istihdam olmadığı için, işveren ve işçiden sağlanan gelirlerden, Maliye ya da Hazine zaten yararlanamıyor, yani buradan devlete gelen bir vergi meblağı yok ya da çok az. Özellikle bu bölgelerde vergi ve diğer teşviklerden yararlanılması durumunda, orada yatırım artacak, yatırım arttığı için istihdam olacak, istihdamdan dolayı çalışanların yaşam standardı yükselecek.

Değerli milletvekilleri, yaşam standardının yükseldiği yerde mutlaka hizmet sektörü gelişir. Hizmet sektörü gelişeceği için, Hazine, kesinlikle alamadığı bu gelirini hizmet sektöründen mutlaka sağlayacaktır; yani, istihdamın yanında, insanların geliri arttığı için, harcama yapacağı için, eğlence harcaması yapacağı için hizmet sektörü gelişeceğinden, Hazine ya da Maliye, buradan sağlayacağı gelirle bunu zaten kapatacaktır.

Değerli milletvekilleri, öncelikle belirtmekte fayda görüyorum, hemen hemen bu tür bütün teşviklerde, bu tür teşviklerden tutun da, turizm teşviklerine kadar, devletin ya da Hazinesinin, arsaları bedelsiz vermesi diye bir şey yoktur. Buna engel olan, Tarım Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğüyle ilgili 3083 sayılı Kanunun 7 nci maddesi var. Dikkat ederseniz, devletin teşvik etmek üzere bedelsiz verdiği bütün hazine arsaları, hep kira usulüyle veriliyor. Buna engel olan, demin bahsettiğim 3083 sayılı Kanunun 7 nci maddesi var. Özellikle de bu 7 nci maddenin aşılması gerekir ve bedelsiz verilen bu hazine ve kamu arazilerinin tapusunun da yatırımcıya verilmesi için bu maddenin değişikliğiyle ilgili de bir teklifim var; inşallah, o zaman Yüce Heyetinizin desteğiyle bu maddeyi de aşarız. Çünkü, gidin bakın, turizm yatırımlarından tutun da bütün sanayi yatırımlarına kadar, araziler ve bedelsiz hazine arsaları, hep kira usulüyle verilmiş. Niye; çünkü, bu Tarım Reformu Genel Müdürlüğüyle ilgili 3083 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşılamıyor.

Saygıdeğer arkadaşlarım, özellikle belirtiyorum, güneydoğudaki terörden dolayı ekonomik kaybın gerekçesi neyse, Doğu Anadolu'nun tüm yörelerindeki gerekçeler de aynıdır. Güneydoğu Anadolu'daki terörden dolayı okul mu kapanmış, doğuda da kapanmış; yatırımcı oradan kaçmış mı, doğuda da kaçmış ya da yatırımcı ek bir istihdam yaratamıyor mu, doğuda da yaratamıyor. Bütün bu gerekçeler Doğu Anadolu'da da geçerli olduğu için, ben, bu 1 inci madde üzerinde görüşlerimi belirtirken, bu kapsamın, özellikle Doğu Anadolu'ya doğru da genişletilmesinden, hatta, kalkınmada öncelikli tüm yörelerde uygulanmasından yanayım. Çünkü, yatırımın, dolayısıyla da istihdamın karşısında olan bir hükümet olamaz; istihdamdan dolayı vatandaşın gelirinin artmasının karşısında olan bir hükümet de olamaz; vatandaşın geliri arttığı için, İstanbul'da, İzmir'de, gelişmiş bütün illerde, hatta gelişmiş bütün ülkelerde insanlar nasıl eğlenceye, hizmet sektörüne yöneliyorsa, bunun da karşısında olan bir hükümet olamaz. Dolayısıyla, vereceğimiz önerenin de desteklenmesini istiyorum.

Ayrıca, Hükümetin Yüce Meclise getirdiği bu teşvikler gerçekten de yöreye yönelik olarak kullanılırken, burada bizim elimizdeki en büyük araç olan Kalkınma Bankasının gelirlerinin artırılmasına, hatta, daha önceki hükümetler tarafından çıkarılan teşvik mevzuatından yararlanan vatandaşların, yarım kalmış tesislerinin belli bir kredi yüküyle desteklenmesine de taraftarım.

Şimdi, burada garip bir çelişki var. Şu anda, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da, ya yatırımları tamamlayamamış ya da yatırımları tamamlamış olup da işletme kredisi alamayan bir sürü yatırımcımız var ve bunların da sağlayacağı önemli bir miktarda istihdam imkânı var. Bunun için, Hazinesinin, Kalkınma Bankasına yönelik politikasının da bu teşvik kapsamına bağlı kalınarak değiştirilmesini arz ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, hayırlı olsun diyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Orhan Veli Yıldırım. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN VELİ YILDIRIM (Tunceli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 392 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesine ilişkin Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimizi ifade etmek üzere söz aldım; bu vesileyle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasa tasarısının tümü üzerindeki görüşmeler devam ederken, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini dile getirmiştik. Tümü üzerindeki görüşmelerde, yasa çok mevzî olarak uygulama alanı bulsa dahi, Hükümetin getirmiş olduğu bu yasa tasarısını bir iyi niyet ve bir adım olarak gördüğümüzü ve bu yasa tasarısına olumlu oy vereceğimizi belirtmiştik.

I inci madde, amaç maddesi. Yasa tasarısının amacı, terör nedeniyle o bölgede çöken ekonomiyi yeniden inşa etmek, o bölgede başlayan göçü durdurmak, işsizliğe çare bulmak, özel sektörü o bölgede yatırım yapmaya teşvik etmek ve istihdam kapasitesini artırmaktır. İleriki maddelerde Partimiz adına konuşacak olan arkadaşlarımız, yasa tasarısının teknik ayrıntılarına ilişkin bilgi ve düşüncelerini söyleyecekler.

Ben, tümü üzerindeki görüşlerimi belirtirken, özellikle o bölgede güvenlik nedeniyle boşaltılan, o bölgede güvenlik nedeniyle yıkılan veya yakılan köylere, o köylünün yeniden dönüşü sağlandığı takdirde, o bölgedeki istihdam sıkıntısının, işsizlik sıkıntısının bir kısmının halledileceğini belirtmiştim.

Şimdi elimde, Tunceli İli Pülümür İlçesi Hasangazi Köyünden 100 haneyi temsilen yazılan bir dilekçe vardır. Bu köylülerimiz, sanki bu yasanın çıkacağını biliyormuşçasına, sanki gerekçesini temel alarak, Hükümet yetkililerine sesleniyorlar -bu 100 aile, her birini 5'er nüfus kabul ettiğimiz takdirde, 500 nüfus yapmaktadır- ve "devletin ilçede bulunan İlçe Jandarma Birlik Komutanı ve mülki idare amirleri, her gün bize baskı yapmaktadırlar ve köyü boşaltmamızı istemektedirler. Oysa biz, yıllardan beri bu köyde, kendi bağımız, kendi bahçemizde üretimle meşgulüz. Askerliğimizi yapmaktayız, vergimizi vermekteyiz ve devletin aslı unsurlarınız. Niçin bizi bu köyden gönderiyorlar; bizi, Türkiye'nin çeşitli illerinde işsiz, aşsız ve meskensiz bırakıyorlar? İlgililerden yardım bekliyoruz" diye feryat ediyorlar.

Ben de, Tunceli İli Pülümür İlçesinin Hasangazi Köyünde ikamet eden bu yurttaşlarımızın hilerine tercüman olarak, Hükümet yetkililerine, idare edenlere buradan sesleniyorum: Evet, o bölgede, gerçekten, işsizlik had safhadadır, göç alabildiğinedir. Örneğin, 1990 nüfus sayımında Tunceli'nin 133 bin olan nüfusu, ne yazık ki, 30 Kasım 1997 tarihinde yapılan nüfus sayımında 86 bine düşmüştür; yani, nüfus, yedi sekiz sene gibi bir zamanda artmadığı gibi, neredeyse yarı yarıya azalmıştır.

Bu bölgelerde işsizliği önlemek için, özel sektörün bu bölgelere gidebilmesi için, öncelikle kan güvenliğinin sağlanması lazım. Yüce Meclisin de malumu olduğu veçhile, bu bölgelerde, yüzlerce, onlarca işadamı, faili meçhul cinayetlere kurban gitmiştir. Ne yazık ki, bu bölgede, parasıyla puluyla yatırım yapan, faili meçhul cinayetlere kurban giden bu işadamlarımızın, Yüce Meclisimiz ve ülkemizi idare edenler tarafından, hâlâ, failleri bulunamamıştır. Bu sorun ortadayken, sermaye sahibinin bu bölgelere gidip yatırım yapmasını düşünmek hayaldir.

Yine, bu bölgelerde -müteaddit kereler dile getirmemize rağmen- sermaye sahibinin, o bölgeye gidebilmesi için, çocuğunun okuyabileceği okulun olması lazım; çocuğunun güvence içinde so-kağa çıkabileceği bir barış ortamını görmesi lazım.

Bu bölgelerde, sabah mesaisine giden memur, mesaiye giderken, minibüsten indirilip aranıyor; mesaiden çıkıp öğle yemeğini yemek üzere eve gittiğinde tekrar aranıyor; saat 13.30'da mesaiye döndüğünde tekrar aranıyor. Böylesine ağır koşullar altında, hangi sermaye sahibi, getirmiş olduğunuz bu teşvike ve "sigorta primini devlet karşılar" gibi, maddi kaynak sağlamayan, sadece bir takım teşvikler getiren bir yasa taslağına güvenerek o bölgeye gidip yatırım yapabilir?

Yine, değerli milletvekilleri tarafından 6.11.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş, buna yönelik bir yasa teklifi vardı. Bu teklilerimizde şu hususları hep talep etmiştik:

Özellikle, köyü yakılmış yıkılmış ve göçe maruz bırakılmış, Anayasamızın öngördüğü mülkiyet hakkı ihlal edilerek -Anayasamızda "hiçbir ferdimiz, hiçbir yurttaşımız, istimlak parası ödenmeden, kendi evinden, kendi mülkünden çıkarılmaz" hükmü varken, bu hüküm ihlal edilerek- evinden barkından, köyünden edilen yurttaşlarımızın, hiç olmazsa, yükseköğrenim gören öğrencileri -istekleri halinde- Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından öncelikle yurda alınmalıdır.

Yine, göç etmiş ailelerin yükseköğrenim gören çocuklarına ivedilikle burs ve kredi sağlanması ve bunlar yükseköğrenim harçlarından muaf tutulmalıdır.

Göçe maruz kalmış ailelerin birer ferdi, boş bulunan devlet kadrolarına öncelikle ve imtihan-sız alınmalıdır.

Yine, göçe maruz kalmış ailelere, köye dönüşleri sağlanıncaya kadar, sosyal devlet ilkesi gerçekleştirilip konutları inşa edilinceye kadar, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan; hiç olmazsa kiralarnın karşılanması için, yılda -biz, bu teklifi 1997 yılında vermiştik; ne yazık ki, henüz gündeme gelmedi- 50 milyon lira ve her sene enflasyona bağlı olarak artırmak suretiyle bir maddî yardım sağlanmasını talep etmiştik. Ne yazık ki, bu yasa teklifimiz, henüz ilgili komisyonlara gelip, komisyonlardan geçmedi.

Hükümet, bu yasa tasarısıyla, bir taraftan özel teşebbüse yatırım yapması halinde birtakım teşvikler getirirken ve on işçiden fazla işçi istihdam eden işyerlerinde çalışan işçilerin işveren tarafından verilmesi gereken sigorta primlerinin devlet tarafından karşılanması teşviki getirilirken, diğer taraftan, bir teşebbüs erbabı gibi kamu adına hizmet yapan belediyelerimiz, son derece fakrüzaret içerisinde, son derece zor şartlar altında görev yapmaktadırlar.

O halde, gelin, özel teşebbüse, istihdam yaratma gayesiyle göçü önleme ve orada bozulan sosyal dengeleri sağlama bakımından tanıdığımız bu istisnayı, bir müddet için, kamu hizmeti yapan belediyelerimizde çalışan işçiler için belediyelerin SSK'ya ödemesi gereken primlerin de devlet tarafından karşılanmasına dair bir hüküm koyalım bu yasa tasarısına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayalım.

ORHAN VELİ YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu yasa tasarısının teknik bakımdan birçok aksak yönleri vardır; ancak, diğer maddelerde sıra geldikçe düşüncelerimizi belirtiriz. Bu vesileyle, Yüce Meclise saygılar ve sevgiler sunuyorum. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Hüsamet'in Korkutata. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 392 sıra sayılı kanun tasarısının 193 sayılı Vergi Kanununda getirdiği değişiklik üzerinde Refah Partisinin görüşlerini arz etmeye çalışacağım; bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; olağanüstü hal bölgesinde yapılacak yatırım, teşvik, indirim, istihdamla ilgili her konu, bizi heyecanlıdır ve bölge halkını, bölge müteşebbisini de heyecandırır; fakat, bugüne kadar müteaddit paketler açılmış, müteaddit vaatler yapılmış ve bunların hepsinin sonunda, maalesef, hüsrandan başka hiçbir şey olmamıştır. Onbeş yıldır bölgedeki bütün iller, kalkınmışlık sıralamasında 10 sıra, 15 sıra, millî gelirden ise 7 kat, 8 kat düşmüştür.

Evet, elbette ki biz, gerçekten, bu kanun tasarısıyla bölgeye ciddi bir katkı sağlanmasını canı gönülden ister ve teşvik ederiz ve bunun için, eğer burada katkı çok az olsa dahi, biz yine de o azı destekleriz; ama, gelin görün ki, gerçekten, bu gelen üç dört maddelik kanun tasarısı, bölgede istihdamı sağlayabilecek mi, yatırımı çoğaltabilecek mi ve buradaki yatırımları teşvik edebilecek mi, ona bakmak lazım değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısı, bölgede yatırımı ciddi şekilde artıramaz, sermayeyi teşvik edemez ve yapılacak üç beş kuruşluk indirim de, gerçekten, bölgede ciddi bir canlanma meydana getiremez; bugünden bunu bilmek lazım.

Değerli arkadaşlar, her şeyden önce, bölgede, dönen çarkların meydana getirilmesi lazım. Eğer, bir çark dönmüyorsa, ondan vergi almazsanız, neye yarar; sermaye vermeden, yüzde 2 primle onu teşvik ederseniz, neye yarar?!

Evet, bölge, bugün, sermayenin hayat bulmadığı bir yerdir. Her şeyden önce, bölgede sermayenin yeşerebilmesi, filizlenebilmesi, hayat bulabilmesi, yani bölgenin cazibe noktası olabilmesi için, önce altyapının olması lazım değerli arkadaşlar; ama, burada, hiçbir altyapı, maalesef, görmüyoruz.

Mesela, her şeyden önce, organize sanayi bölgeleri için eğer bir kuruluş para ayrılmamışsa, ben bu bakışa, müspet bir bakış diyemem değerli arkadaşlar.

Eğer, bugün, 3 300 yerleşim biriminde hayat felç olmuşsa, bu insanlar, kenarlarda köşelerde, varoşlarda perişansa ve bunların köyüne dönmesi için veya şehir ve ilçe merkezlerinde istihdam edilmesi için bir para koymamışsanız, yardım yapmamışsanız, ben bu bakışa, müspet bakış demem değerli arkadaşlar.

Yine, bu bölgedeki yatırımcıya, eğer, sermaye adına daha önce verdiğiniz gibi bir prim vermiyorsanız veya bir kredi vermiyorsanız, al bununla bir yatırıma gir demiyorsanız, ben bu bakışa, iyi bir bakış demem değerli arkadaşlar.

Yine, bölgede, havaalanları, ekonomik yollar ve buna benzer altyapıyı oluşturacak yatırımlar yapılmadan ve bunlar için para konulmadan, sadece "iki yıl senden vergi almayacağım, yüzde 2 primini Hazine ödeyecek, sana arsa vereceğim" demek, kesinlikle yeterli değil değerli arkadaşlar.

Evet, arsa verilmesi meselesi; bildiğiniz gibi, daha önce bir kararnameyle, bölgeye bu imkân verilmişti; ama, yıllar geçti, bundan dolayı hiçbir teşvik söz konusu olmadı, doğru dürüst arsa alan da olmadı; yani, Bingöl'deki, Siirt'teki, Muş'taki, Diyarbakır'daki arsa, Bodrum'daki arsa değil. Evet, burada eğer insanlar yatırım yapsa, orada öyle fedakâr insanlar var ki, kendi tarlasını rahatlıkla bunlara parasız pulsuz verebilir. İşte, Sayın Halis Toprak Lice'de bir yatırım yaptı; ne kadar arsa parası vermiş değerli arkadaşlar; çok önemli değil; mesele o yatırımın gitmesi. Eğer o yatırım giderse, vatandaş her şeyini vermeye hazırdır; fakat, değerli arkadaşlar, bunlarla, o yatırımların gidebileceğine inanmıyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii ki, bölgeye bakış her şeyden önemli. Şu anda Hükümetin... Samimi söylüyorum, bunda kesinlikle politika yapmıyorum -bir arkadaşım gültüyor, ismini söylemek istemiyorum- kesinlikle, doğu ve güneydoğuya yapılacak bir yardımda, yapılacak bir yatırımda politika yapmamız söz konusu değil; dobra dobra gerçeği söylemek istiyorum.

Şimdi, örnek olsun diye söylüyorum; Bingöl'de bir termik santral yapılacaktır. Hükümetimiz zamanında uğraştık didindik; kömürün maliyetine 40 dolar demişlerdi, bunun 26 dolara, hatta 26 dolardan aşağıya düşmesi, raporlarla, verilerle, teknik ve bilimle mümkün oldu, yapıldı, hazırlandı; maalesef, bu Hükümet bunu hâlâ çıkarmadı ve çıkarmak niyetinde de değil gibi görünüyor. Şimdi, önce bölgeye sıcak bakmak lazım; gerçekten, diğer bölgelere oranla, yatırımlarda ufak tefek maliyet artışı varsa da, eğer terörün bitmesini istiyorsak, buradaki insanların devlete güvenmesini istiyorsak, bunların mutlaka ele alınması lazım; ama, maalesef, bakıyoruz ki, bunların çoğu ele alınmıyor değerli arkadaşlar.

Bunun yanında, yine, bölgede yarım kalan birstürü yatırım var değerli arkadaşlarım. Bu yarım kalan yatırımlar için de, maalesef, henüz ciddi bir şey yapılamadı; ta 1995'te -sanırım- 4,5 trilyon tespit edildi; 1998'e giriyoruz, hâlâ, hepsi ödenmedi; zaten kıymet ifade etmekten de çıktı değerli arkadaşlar.

Yine, bölgede kısa vadede uygulanması gereken çok ciddi şeyler var. Evet, eskiden, hepimizin bildiği gibi, kısa vadede köyüne dönebilecek veya şehirde hayatını idame edecek insanlar için, Ola-

ğantüstü Hal Bölge Valiliği tarafından 26 proje uygulandı ve bu 26 projeye de, hiç olmazsa, 15 bin kişi, günlük nafakasını temin edebilecek duruma getirildi. Bu, benim söylediğim bir şey değil değil, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin resmî raporudur değerli arkadaşlar ve belgeleri de bende mevcuttur.

Biz, yine, o zaman çeşitli valilerle görüştük; 30 bin insanın istihdam edilmesi için -istihdam derken yanlış anlaşılmasın, işe girmeleri değil, 2 kovanla, 4 inekle veya 5 keçiyle, koyunla veya tezgâhla, bu insanların işlerini temin edebilmeleri- 52 proje, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği tarafından önerildi; ama, bu 52 proje için de, maalesef -yine, Olağanüstü Hal Bölge Valisiyle yaptığım son konuşmada öğrendim- bir kuruş dahi para verilmemiş.

Bu bakış, iyi bir bakış değil arkadaşlar. Eğer, ciddi şekilde bölgeye bir şey yapılmak isteniyorsa, vatandaşın bu en tabii ihtiyaçlarının karşılanması için en azından valilerin emrine önce bir miktar para gönderilmesi lazım.

54 üncü Hükümet zamanında 528 milyar lira bölgedeki valilerin emrine gönderildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, 1 dakika içerisinde toparlayınız.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Devamla) – Konu çok önemli, biraz süre rica edeyim.

BAŞKAN – Başka çarem yok; Lütfen, 1 dakika içerisinde tamamlayın.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu 528 milyar liranın 490 milyar lirasını harcadılar ve tek tek, il il takip ettik. Eğer, biz, bu yıl haziranda gitmeseydik, Allah'ın izniyle, her ile yine 250 milyar lira planlanmıştı ve gönderecektik; ama, nasip olmadı, top size geldi; ancak, topun havası her geçen gün kaçıyor değerli arkadaşlar ve bu topla siz oynayacak durumda değilsiniz ve gerçekten ben, ciddi şekilde, sizin bir şeyler yapabileceğinize inanmıyorum.

Maddeler üzerinde de konuşulacak. Maddelerde de birçok çelişki var. Siz, 31.10.1997'den önce işe girenlere hiçbir şey vermiyorsunuz ve bu tarihten sonra, yani, dört aylık prim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Korkutata.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Devamla) – Efendim, bu, grup adına bir konuşma; herkes konuşmamı istiyor...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. (RP sıralarından alkışlar)

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Mahmut Nedim Bilgiç; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapan, olağanüstü hal bölgesindeki ilerimize teşvik kolaylıkları getiren ve girişimciyi özendirerek birtakım tedbirler getiren, 392 sıra sayılı kanun tasarısı üzerindeki görüşlerimi Doğru Yol Partisi adına arz etmek için huzurlarınızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Olağanüstü hal bölgesi kapsamında sayılan Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van İllerindeki terör olaylarında, güvenlik güçlerinin büyük çabalarıyla, önemli bir mesafe alınmış bulunmaktadır. Terörün ekonomik etkilerini gidermek için, bu illerde ve kalkınmada öncelikli yörelerde yeni yatırım sahalarının açılması, buradaki insanların iş ve istihdam imkânlarının artırılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve diğer bölgelere olan göçün önlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlamak yönünden de, büyük anlamı olan bu amacın gerçekleştirilmesi, cidden, hakikaten, ülkenin önemli meselelerinden birisidir. Bu tasarıyla, müteşebbislere, bu bölgede yatırım yapmalarını özendirici vergisel ve diğer teşvikler sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bence, bu tasarı, bu Hükümetin getirmiş olduğu önemli kanun tasarılarından birisidir. Hakikaten, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, ülkemizin güzide bölgelerinden birisidir ve olağanüstü hal bölgesinde ve mücavir sahada bulunan iller, terörle mücadelede çok büyük fedakârlıklar yapmışlardır ve bu bölge, her yıl -milyar dolarlar olarak ortaya konduğu zaman katrilyonu bulan- ülke bütçesinin büyük bir kısmını emmekte ve burada, hakikaten, bu para, üretilmeden tüketilmektedir.

Bu bölge insanının da, artık, ülkenin gayri safi millî hâsılasına bir şeyler katmak hakkıdır. Bu bölge insanının da iş ve ekmek bulması, üretime katkıda bulunması ve artık, ülkenin dinamik bir gücü olarak, ülkenin ekonomisi içerisinde yer almasının zamanı gelmiştir. O bakımdan, Hükümetin getirmiş olduğu bu tasarıyı, ülkem ve bölgem adına ve Partim adına son derece olumlu buluyorum.

Yalnız, Plan ve Bütçe Komisyonundan gelen tasarı, şimdi, Yüce Meclisin bugün içinde bulunduğu ortamı göz önünde aldığımızda, olağanüstü hal bölgesi kapsamı içinde olan illerle, kalkınma öncelikli yöreler arasındaki illeri karıştırma gibi bir noktada bulunuyor zannediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Hükümetimiz, zannediyorum, bu iki şeyi ayırmıştır: Olağanüstü hal bölgesinde bulunan illeri ve mücavir sahada olan illeri. Olağanüstü hali yaşamış olan Adıyaman ve Malatya İllerini de, bu tasarıyı içerisine koymak suretiyle Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmüş. Şimdi, işin bu yönünü ciddi bir şekilde dikkatlerinize arz ediyorum.

İkinci kısmı -ki, Hükümetin belki de bundan sonra çalışarak tekrar bir tasarı olarak getireceği kısım- kalkınmada öncelikli yörelerle ilgili kısımdır. Bu iki kısmı birbirinden ayırmak lazımdır. Bunlar içerisinde, mesela Kırkkale, bir afet geçirmiştir, hakikaten, tabii bir afet geçirmiştir. Sivas'ın, Sinop'un, Çankırı'nın, Kastamonu'nun da özel bir statü içerisinde değerlendirilmesi mutlaka zorunludur; ama, Yüce Meclisin, bu iki ölçüğü çok iyi koyması gereklidir. Yani, olağanüstü hal bölgesindeki iller ve bu olağanüstü hali, 12 yıl kendi imkânlarıyla, kendi gücüyle yaşayarak, kendi insanının fedakârlığıyla illerindeki terörü azaltıp, o illeri yatırım yapılabilir, girişimciyi ve sermaye sahibini oraya çekebilir duruma getirmiş olan Adıyaman ve Elazığ'ı bu kapsamın dışında tutmak son derece haksızlıktır. O bakımdan, öyle zannediyorum ki, gelen tasarıyı, Plan ve Bütçe Komisyonunda derinliğine incelenmeden, birtakım indî sebeplerle bu illerin kapsam dışına çıkarılmasını Yüce Meclisimiz mutlaka giderecektir ve gidemelidir.

Değerli arkadaşlarım, devletin, terörü önlemek için yapmış olduğu maddî ve manevî çalışmalarla, bugünkü şartlara baktığımızda Güneydoğu Anadolu Bölgesinin hakikaten artık alev alev yanan bir yer olmadığını görmemiz mümkündür; çünkü, bundan üç yıl önce, bizim, o bölgenin milletvekilleri olarak, bölgemize veya bölgemizdeki herhangi bir ilçeye gitmekte sıkıntı çektiğimizi, burada bulunan milletvekillerinin hepsi bilirler; ama, son üç yıldır, siyasî iktidarların, kararlı bir şekilde, güvenlik güçlerinin arkasında koymuş olduğu siyasî güç ile güvenlik güçlerinin de kahramanca yapmış olduğu mücadeleyle, bölgede, anarşi ve terörle mücadelede, hakikaten, belli bir noktaya gelinmiştir ve bugün, bu bölgede, artık, yatırım yapmanın zamanı gelmiş ve geçmiştir. Onun için, bu tasarıyı desteklememek mümkün değildir. Bu tasarıyı, ülkenin birliği, bütünlüğü için, üniter devlet sistemi için ve bu bölgede yaşayan insanların, hakikaten, artık, tüketen değil, üreten olması ve bu ülkenin dinamik gücü içerisinde yerini almak isteyen bir bölge olması bakımından, mutlaka, Hükümetten gelen şekliyle, içerisine bu olağanüstü hali yaşamış Elazığ ve Adıyaman'ı da katmak suretiyle çıkarılmasında zorunluluk vardır.

Değerli arkadaşlarım, bu bölgemiz, ülkemizin rengidir, çeşididir. Ülkemizin, artık, bu çeşitliliği, bu renkliliği kabul etmesinin zamanı gelmiştir. Çeşitli fikirlerin, çeşitli düşüncelerin, çeşitli ırkların, çeşitli dillerin, çeşitli mezheplerin bir arada yaşayarak, ülkenin zenginliği olmasını hep beraber kabul edip ve ülkenin kalkınmasının da başka türlü mümkün olmadığını anlamamız lazımdır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi de, bu ülkenin dinamik gücüdür, zenginliğidir ve buradaki mezhep ve konuşma dili ayrılıkları, bu ülkenin zenginliği olarak mütalaa edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, ülkenin bu sıkıntısının giderilmesi için, artık, süratle, bu yöre insanına bir takım maddî imkânlar getirecek yatırımları çoğaltmamız zorunludur. Yani, gelen bu teşvik yasa tasarısı, yeterli olmamakla beraber, bir nebze olsun, bölge insanının, bölge halkının yarasını saracak güçtedir. O bakımdan, kendilerini kutluyorum; ama, Yüce Meclisten de, gelen tasarının, mutlaka ve mutlaka, Adıyaman'ı ve Elazığ'ı içerisine alarak çıkarılmasının zorunlu olduğunu arz etmek istiyorum.

ZÜLFÜKAR İZOL (Şanlıurfa) – Şanlıurfa'yı da kat, Şanlıurfa'yı da söyle...

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, tabii ki, her ilin kendisine göre sıkıntıları, dertleri vardır. Zannediyorum, Şanlıurfamız da olağanüstü hali yaşayan iller içerisinde; tabii ki, bunun içerisinde o da girecektir.

Yalnız, arkadaşlar, şunu söylemek istiyorum: Haklılığı bulmak lazım, Yüce Meclisin haklılığı bulması lazım. GAP, büyük bir projedir, ülkemizin gözbebeğidir. Bir noktaya değinmek istiyorum ve dikkatinizi o noktaya çekmek istiyorum: Atatürk Barajı bugün ülkemizin iftiharıdır; fakat, Atatürk Barajı yapılrken değerli milletvekili arkadaşlarım, tamamıyla Adıyaman'ın omzunda, sırtında, bağrında göllenmiştir.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Kimin sayesinde oldu?!

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Devamla) – Adıyaman ilimiz 1 ilçesini, 54 muhtarlığını, 100 mezraını suyun altına vermiştir, 3 milyon dönüm sulanabilir taban arazisi suyun altında kalmıştır, korkunç bir göç almıştır; merkez ilçedeki 80 binlik nüfus, bugün 250 bin olarak tespit edilmiştir arkadaşlar ve bu göçle beraber, ile birçok sosyal, ekonomik ve kültürel problem gelmiştir. Bu problemler, GAP'ın getirdiği problemlerdir; helali hoş olsun, Adıyamanlı GAP'ı alkışlamaktadır, GAP ile iftihar etmektedir; çünkü, GAP'tan enerji üretilmektedir, GAP'tan sulanabilir araziler sulanmaktadır ve GAP'ın gayri safî millî hâsılaya getirmiş olduğu payda Adıyamanlının hakkı olduğu için, payı olduğu için sevinmektedir ve gurur duymaktadır; ama, değerli arkadaşlarım, Adıyamanlı da GAP mağduru bir il olduğunu, GAP'tan hiçbir şekilde bir istifadesinin olmadığını görmekte, yaşamaktadır. Bugün Adıyaman'daki kanalizasyon, yol, su, okul, sağlıkokağı gibi bütün altyapı tesisleri ihtiyaca kâfi gelecek şekilde değildir. Sınıflarda 100'er kişi okumaktadır, sağlıkocaklarında kuyruklar olmaktadır, kanalizasyonlar kâfi değil, yetmez durumdadır. Bunun bütün sebebi, GAP'ın aniden getirdiği göçtür ve GAP karanlık getirmiştir Adıyaman'a, GAP Adıyaman'a sıkıntı getirmiştir. Olağanüstü hal bölgesindeki illerin terörle mücadelesini verirken, Adıyaman, bir de GAP'ın getirmiş olduğu sıkıntılarla mücadele vermektedir.

Değerli milletvekilleri, biz, umut ediyorduk ki, Adıyaman için özel bir kalkınma programı hazırlansın; GAP'ın özel bir ünitesi, Devlet Planlama Teşkilatının özel bir bürosu Adıyaman'da kurularak, Adıyaman'ın GAP mağduru olan durumunu gidermek için, Adıyaman'da özel projeler, özel ettütler yapsın, makro seviyede Adıyaman'ın meselelerini nasıl çözebiliriz, onun tebbirini alsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bilgiç, 1 dakika içerisinde toparlayınız lütfen.

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Devamla) – Fakat, görüyoruz ki, Adıyaman'ın bu verdiği karşılık, bir nebzecek yarasını saracak olan bu teşvik yasa tasarısının da dışında bırakılmak suretiyle, Adıyamanlı bir nevi cezalandırılmaktadır. Yüce Meclisinizin bu haksızlığı gidereceğine gönülden inanıyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, gönlümüz istiyor ki, bu kanun tasarısının kapsamına bütün iller girsin, Güneydoğu Bölgesindeki bütün mağdur iller girsin, hatta Kastamonu, Sinop, Çankırı, Kırıkkale gibi illerimizin tamamı girsin; ama, bir hakkı teslim etmek lazım gelirse, bir yandan olağanüstü hal sıkıntısını can vererek, kan vererek çekmiş olan, bir yandan GAP'ın sıkıntılarını omzuna alarak GAP gibi büyük bir abideyi ülkeye ve dünyaya tanıtan ve bağrında sulanmasını, gölgenmesini sağlayan Adıyaman'ı -bu kanun tasarısına olumlu oy vermek suretiyle- bu kanun tasarısının kapsamına alır, bunu bir nebze giderme imkânı verirsiniz ve hiç olmazsa Adıyaman halkına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bilgiç...

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum; süreniz bitti.

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Devamla) – Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağolun.

Gruplar adına başka söz talebi var mı? Yok.

Şahsı adına, Sayın Aslan Polat. (RP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı kanun tasarısının yeterli veya yetersiz oluşu üzerinde değil de, kapsamı üzerindeki bazı görüşlerimizi belirtmek istiyorum.

Bu tasarı, sadece olağanüstü hal bölgesindeki illerle sınırlandırılması halinde çok büyük şikâyetlere sebep olacaktır. Çünkü, biraz sonra maddeler üzerinde konuşurken burada izah ettiğimizde siz de bizzat göreceksiniz ki, Doğu Anadolu da en az Güneydoğu kadar bu kanun tasarısının kapsamına girmeyi hak etmektedir.

Doğu Anadolu gerek coğrafi yapısı gerek iklim yapısı itibariyle gerekse fakirlik bakımından Türkiye'nin en fazla geri kalmış bölgesi olup, teşviklere en fazla ihtiyacı olan illerimizin bulunduğu bir bölgemizdir. Bu bölgemiz, Türkiye'nin en yüksek rakımlı bölgesidir, ovalarının bile rakımı 1 700 metre civarındadır. Mesela, Erzurum şehir merkezinin kod yüksekliği 1 852 metredir. Isı olarak Türkiye'nin en soğuk yerleri olup, Erzurum ve Ağrı'da yıllık ortalama ısı 5,9 santigrattır, kışın ise ısı eksi 30 dereceye kadar düşmektedir.

Türkiye genelinde, gayri safi yurtiçi hâsılının onbinde 9,8'i Erzurum'da bulunmaktadır. Erzurum, 1974 yılında Türkiye'de 24 üncü sıradayken, 1994 yılında 57 nci sıraya düşmüştür. Şu anda, Ağrı 70 inci sırada, Bayburt 67 nci sırada, Kars ise 65 inci sırada bulunmaktadır. Yine, 1987-1994 yılları arasında, Türkiye'de gayri safi yurtiçi hasılda net yüzde 22 artış olmasına rağmen, Doğu Anadolu'da bu artış ancak yüzde 4,5'te kalmıştır. Yani, Doğu Anadolu, Türkiye ortalamasının takriben ancak beşte biri kadar kalkınabilmiştir.

Bu bölgenin coğrafi yapısına baktığımız zaman, yüzde 57'si çayır ve merayla kaplıdır; fakat, hayvancılığa baktığımız zaman ise, durum hiç de iç açıcı değildir; şu anda, Türkiye'de tarım sektörünün yüzde 16'sını işgal etmesine rağmen, Doğu Anadolu'da bu rakam yüzde 32-33 civarındadır ve son 5 senede; yani, 1986-1990 yılları arasında, çiftçilik, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanında bu bölgede yüzde 5 gerileme vardır. Hayvan sayısına baktığımız zaman bütün çıplaklığıyla hakikat ortaya çıkmaktadır; 1974 senesinde toplam 2 milyon 900 bin olan büyük ve küçükbaş hayvan sayısı, 1996'da -22 yıl sonra- 2 milyon 57 bine düşmüştür; takriben üçte biri fiilen azalmıştır.

Yurdumuzdaki hayvanların yüzde 49'u, genel olarak kültür ırkı olmasına rağmen, bu rakam Doğu Anadolu'da yüzde 29, Erzurum'da ise yüzde 23'tür; yani, Türkiye ortalamasına göre bile kültür ırk yarı yarıya azdır. Zaten hangi kriteri alsanız, Doğu Anadolu Türkiye'deki ortalamanın yüzde 50'si civarında daha aşağıda bulunmaktadır.

Dışticarete baktığımız zaman; Doğu Anadolu'dan 1982 ve 1983 yıllarında takriben 58,5 ve 54,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu ihracat Körfez ülkelerine ve İran'a yapılmıştır ve tamamını canlı hayvan ihracatı oluşturmaktadır; fakat, bilhassa Körfez krizinden sonra bu rakam 770 bin dolara düşmüştür; yani, Körfez krizinden sonra Türkiye'nin bu bölgelere yapmış olduğu canlı hayvan ihracatı, 75'te 1 oranına düşmüştür. Bu da gösteriyor ki, Körfez krizinin bile en büyük vebalini bu Doğu Anadolu çekmiştir ve şu anda, Doğu Anadolu'da bulunan bütün entegre et tesisleri kapalı durumdadır. Bölgenin en gelişmiş ili olan Erzurum'da, bütün ticaret içerisinde sanayinin payı yüzde 9,2 oranındadır. Bu oran Ağrı'da yüzde 4,2, Kars'ta ise 8,5'tir.

Sanayileşmenin en iyi görüntüsü olan elektrik üretimiyle de alsanız Erzurum geridedir, neyi alırsanız alın geridedir.

Bakın size bir misal daha vereyim. Teşvik tedbirleri olarak bakarsak, Türkiye'de verilen teşviklerin yüzde 46'sı Marmara Bölgesine, yüzde 7'si Güneydoğu Anadolu'ya ve yüzde 2'si ise ancak Doğu Anadolu'ya gelmiştir; yani, teşviklerde dahi Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu'nun 3'te 1'i, Marmara'nın ise 23'te 1'i kadarını alabilmiştir.

Kişi başına yapılan kamu yatırımlarına baktığımız zaman, Doğu Anadolu yine en geri bölümdedir. Türkiye'de kamu yatırımının, fert başına ortalama 6,4 milyon olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, 1 dakika içinde toparlayınız.

ASLAN POLAT (Devamla) – Sayın Başkanım, bu rakam, kişi başına Erzurum'da 5,3 milyon, Kars'ta 3,5 milyondur.

Şimdi, Türkiye'de, en fazla kamu yatırımı yapılan ile -ismini vermiyorum ama- fert başına 58 milyon lira yatırım yapılırken, bu rakam Erzurum'da 10'da 1'i mertebesinde, yani 5,3 milyon liradır.

Çok rakam var, yüzlerce rakam saymak da mümkün değil, vakit yok. Yalnız size şunu söylüyorum: İsterseniz teröre bakın, isterseniz fakirliğe bakın, isterseniz rakımdaki soğukluğa bakın, isterseniz göçe bakın, neye bakarsanız bakın, her halükârda, Doğu Anadolu bu teşviklerden fiilen yararlanmayı hak etmiştir. Mesela, Kars İlinden 1980 ilâ 1990 yılları arasındaki 10 yılda 202 bin kişi göç etmiştir, Kars'ın bugünkü nüfusu 290 bindir; yani, 10 yılda 3'te 2'si göç etmiştir. Erzurum'un şu andaki nüfusu 800 bindir, 10 yılda yapılan göç 184 bin kişidir. Şuradan da görüldüğü ki, burası, potansiyel olarak terör bakımından da en az güneydoğu kadar tehlikelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

ASLAN POLAT (Devamla) – O yüzden, Doğu Anadolu'nun da bu teşvik kapsamına alınmasını hepimizden diliyor, Yüce Meclisin de bunu yapacağına inanıyor, en derin saygılarımı sunuyorum.(RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Sayın Ertan Yülek?..Yok.

Sayın Muhammet Polat?.. Burada.

Buyurun Sayın Polat. (RP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporu hakkında, şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlamak yönünden, terörün etkilerinden meydana gelen yatırım boşluğunun giderilmesi ve istihdam sahalarının artırılması amacını taşıyan bu tasarı, gerçekten, olumlu baktığımız, desteklediğimiz ve bir an evvel de çıkmasını istediğimiz bir kanun tasarısıdır.

Ancak, takdir edersiniz ki, batıda da bu teşviklere ihtiyacı olan, yatırım konusunda geri kalmış illerimiz yok değildir. Bunlardan biri de, Aydın İlimizdir. Aydın İlimiz, Ege illerimizden biri olmakla beraber Denizli ve İzmir arasında sıkışmış, sanayi ve ticari yatırımlarında söz konusu teşviklerin olmayışı ve ihmallerin sebebi olarak, âdeta doğudaki şehirlerimiz seviyesinde kalmış bir ilimiz görünümündedir. Gerçi, sanayi kuşağı illeri arasındadır; ama, sanayi kuşağı içerisinde yer almasına rağmen, tasarıda söz konusu olan teşviklerin birçoğundan istifade edememektedir. Yapılması gereken, kalkınmayı yurt genelinde bir program olarak değerlendirmek ve geride kalan 30 kadar ilin de, bu kapsamlar içerisine alınması zaruretinin hâsıl olduğunu kabul etmektir.

Terörden dolayı doğu ve güneydoğudan batıya büyük göçün olduğu gerçeği ile Aydın İlimizin de göç alan iller arasında önemli bir yeri olması ve göçten dolayı artış gösteren Aydın nüfusuna istihdam sahalarının açılması açısından, bu teşviklerin buralarda da uygulanması beklentisi içerisinde, Aydın halkı adına arz ediyor, saygılarımı sunuyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde bir önerge vardır; okutup işleme koyacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 392 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Lütfü Esengün	Aslan Polat	Ömer Özyılmaz
Erzurum	Erzurum	Erzurum
Şinasi Yavuz	Suat Pamukçu	Naci Terzi
Erzurum	Bayburt	Erzincan
Abdulilah Fırat		Tevhit Karakaya
Erzurum		Erzincan

Amaç:

Madde1.- Bu kanunun amacı, Olağanüstü Hal Bölgesinde, Doğu Anadolu Bölgesinde ve kalkınmada öncelikli yörelerde vergi teşvikleri uygulamak ve yatırımlara bedelsiz kamu arsa ve arazi temin etmek suretiyle, yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmaktır.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Önerge sahibi olarak söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; huzuruza sunduğumuz önergeyi kabul etmeyeceğinize, ben, adım kadar eminim.

Şimdi, hangi kriteri alırsanız alın -biraz önce saymıştım- ister göçü esas alın ister fakirliği esas alın ister tabiat şartlarını esas alın isterseniz potansiyel terör tehlikesini göz önüne alın, doğu illeri, güneydoğu illerinden her bakımdan daha da geridir, daha fazla ileride değildir. Ayrıcalık yapmak istemem; ama, Doğu Anadolu'yu güneydoğudan ayırmayın, lütfen ayırmayın. Maddî yönden, buralar da, en az oralar kadar kötü durumdadır. Mesela, Erzurum, Erzincan, Bayburt, Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır vilayetlerinin; yedi vilayetin, Türkiye'de verdiği vergi oranı yüzde 0.54'tür; Türkiye'de vergi sıralamasında 10 uncu sırada olan Aydın İlinin tek başına verdiği vergi yüzde 0.53'tür; yani bu yedi vilayet, batıdaki bir Aydın Vilayeti kadar ancak vergi verebilmektedir; bu da, buradaki fakirliğin göstergesidir.

Şimdi, Doğu Anadolu'da hangi kritere bakarsak bakalım, mesela sanayii ele alalım. 1989'da sanayide ödenen reel ücret 100 olsa, bu, Erzurum'da 77 olarak ödeniyor. Yine 1989 senesinde çalışan işçilerin ürettikleri katma değer açısından baksak, Türkiye genelinde 25 lira üretiyorlarsa, Erzurum'da 6.8 lira üretiyorlar. Verimlilik esasını alalım. Türkiye ortalaması 100 iken, bu Doğu Anadolu'da 67'dir. 1992 senesinde Türkiye'de 100 olarak işçi verimliliği varsa, bu, Doğu Anadolu'da 59'a düşmüştür. Şimdi, batıdaki işçi verimliliği 100 iken, bu Doğu Anadolu'da 59'a düşerse, siz, bir teşvik getirmezseniz, Doğu Anadolu'da kimi tutabilirsiniz sayın milletvekilleri?..

Şimdi, burada sadece aktif terörü esas almayalım. Ardahan'ı ele aldığımız zaman, Ardahan İlinin yanında Ermenistan vardır, orada bir PKK tehlikesi yok mudur? Potansiyel PKK üsleri orada yok mudur? Ağrı Vilayetini alın, yakınında İran vardır, İran'da potansiyel PKK üsleri yok mudur? Ağrı Dağı halen Türkiye'deki PKK terörünün en aktif olduğu yer değil midir? Erzurum'u ele alalım. Şu anda 50 ilkokul terör yüzünden kapalıdır. Yedisu ve Bingöl sınırlarındaki Çat, Hınıs ve Tekman'ın bütün ilkokulları kapalı durumdadır.

O halde hangi uygulamayı ele alırsanız alın, bu bölgelerde mutlaka ve mutlaka teşviki uygulamak zorundayız.

Bakin şimdi, 1997 senesinde Türkiye genelinde 5 200 tane teşvik için proje müracaatı yapılmış, 2 katrilyon 116 trilyon liralık teşvik dağıtılmış, yalnız 43 trilyon lirası Doğu Anadolu'ya düşmüştür.

Bu da göstermektedir ki, Doğu Anadolu'da bu kadar mahrumiyet şartları varken, bunlara bir takım teşvik getirmeden bunu yapamayız.

Şimdi, özel sektörü araştırıyorsunuz. Sabancı Holding bir araştırma yapıyor "Erzurum'un cazibe merkezi olması şarttır" diyor. Yine burada milletvekillerimizden olan PİAR - GALLUP'un sahipleri araştırma yapıyor, bütün milletvekillerine gönderiyor, orada "Erzurum'un cazibe merkezi olması şarttır" diyor. Bütün bunlar gösteriyor ki, Erzurum ve Doğu Anadolu, bu teşviklere girmedikten sonra, kalkınmaları ve ileri gitmeleri mümkün değildir.

Bakin, şimdi, size bir başka şey söylemek istiyorum. Birleşmiş Milletler, son olarak, 1990 yılından sonra, bütün dünyada, gelişmişliği, sadece gelir bazında değil, sağlık, eğitim, yaşam şartları ve çevre durumunu da göz önüne alarak tespit etmeye başlamıştır. 175 ülke arasında yapılan bu tasnifte, Erzurum İli 0,321 puan almıştır. 0,321 puanın karşılığını, dünyada -İstanbul Üniversitesinden bir profesörümüzün araştırmalarına göre- ancak, Afrika'da, Zambiya 0,315 ve Kamerun 0,312 puan almıştır. Yani, Erzurum Vilayeti, gelişmişlik açısından, dünyada -üniversite hocalarımızın tespitlerine göre- ancak, Orta Afrika ülkelerinin gelişmişlik düzeyinde bir vilayettir. Onun için, siz, bu bölgeyi de bu teşviklerin içine almazsanız, buralarda sanayi kurduramazsınız; göçü de önleyemezsiniz.

Yine, Atatürk Üniversitesinin yapmış olduğu bir araştırmaya göre, Erzurum'da bulunan her 100 kişinin 57'si, pasif olarak göçü düşünüyor ve yüzde 9'u da fiilen göçe devam ediyor. Bu oran Kars'ta yüzde 16; Ağrı'da yüzde 11 civarındadır.

Buradan neyi söylemek istiyorum: Hangi kriteri alırsanız alın; sanayileşmeyi alın, üretimi alın, fakirliği, fert başına düşen millî geliri alın... Mesela, Türkiye'de fert başına düşen millî gelirin yarısı ancak Erzurum'da bulunmaktadır. Bu durumlar karşısında, iklim açısından da coğrafya açısından da büyük şehirlere uzaklık açısından da siz, Doğu Anadolu'ya teşvik getirmezseniz, o halkı orada tutamazsınız; siz de buralarda rahat edemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASLAN POLAT (Devamla) – ... varoşları da, her yeri de bu insanlar doldurur. Onun için, Doğu Anadolu'yu da bu teşvik içerisine almanız şarttır ve buna inanıyorum.

Saygılar sunarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeye, Komisyon ve Hükümet katılmadı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: kabul edenler... (RP sıralarından "Doğu milletvekilleri" sesleri)

Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, maddeyi oylarınıza sunacağım; ancak, önce, bir yoklama talebi vardır. Salonda -biraz önce önergeyi oylarken de baktık- bizi, toplantı yetersayısı konusunda, çok kritik bir noktada tereddüte düşüren bir sayı var. Eğer herhangi bir tereddütümüz olmasaydı, yoklamayı yapmayacaktık. Çok küçük bir tereddüt olduğu için, yoklama sırasında da, eğer katılımda artışı gözle görürsek, yarıda kesebileceğiz; çünkü, yoklama taleplerini de toplantı yetersayısı gözle varken, bir engelleme aracı olarak kullanılmasına izin vermeyeceğim.

Önce, yoklama talebini okutup, imza sahiplerini arayacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 392 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesi oylamasında yoklama talep etmekteyiz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN – Şimdi, imza sahiplerini arayacağım.

Veysel Candan?.. Burada.

Kâzım Arslan?.. Burada.

Mustafa Baş?..

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ersönmez Yarbay tekabbül etti.

Kemalettin Göktaş?.. Burada.

Ahmet Uyanık?.. Burada.

Saffet Arıkan Bedük?.. Burada.

İlyas Arslan?.. Burada.

Hüseyin Arı?.. Burada.

Tayyar Altıkulaç?.. Burada.

İrfettin Akar?.. Burada.

İsmail Coşar?.. Burada.

Fethi Acar?.. Burada.

Mehmet Sağlam?.. Burada.

Musa Uzunkaya?.. Burada.

Mehmet Ali Yavuz?.. Burada.

Azmi Ateş?.. Burada.

Hüseyin Olgun Akın?.. Burada.

Sait Açıba?.. Burada.

Bekir Aksoy?.. Burada.

Kadir Bozkurt?.. Burada.

BAŞKAN – Yoklamaya Adana İlinden başlıyoruz.

(Yoklama yapıldı)

Abdülkadir Aksu?..

Muzaffer Arslan?.. Burada.

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Sivas) – Sayın Başkan, çoğunluk var; talebimizi geri çekiyoruz.

(Diyarbakır Milletvekili Ferit Bora'ya kadar yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; görüşmelere devam ediyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı : 392) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam

MADDE 2.– Bu Kanunda geçen Olağanüstü Hal Bölgesi; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Olağanüstü Hal Bölgesine ve mücavir alanına dahil, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van İllerini, Kalkınmada Öncelikli Yörelere ise Bakanlar Kurulunca bu yörelere kapsama alınan illeri veya ilçeleri kapsar.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, bir söz talebiniz var galiba?..

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Hükümetin var efendim.

BAŞKAN – Hükümetin mi?..

Buyurun.

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepimizin bildiği gibi, ülkemiz, on yılı aşkın süredir belirli bir bölgesinde olağanüstü hal yaşıyor. Güvenlik güçleri olağanüstü bir gayretle terörün kaynaklarını kurutma konusunda mücadele ver-

yor ve bunda da oldukça başarılı adımlar attı; ancak, hepinizin bildiği gibi, terörün kaynakları sadece güvenlik güçlerinin mücadelesiyle sınırlı tutulamaz. Terörün en temel kaynağı olan ekonomik nedenlerin de, bu bölgede, sınırlı da olsa, ortadan kaldırılması zorunludur ve bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen en temel görevlerden birisidir.

Yıllardan beri terörün ekonomik kaynaklarından bahsedildi, işsizlikten bahsedildi bu bölgede; 18 yaşını doldurmuş milyonlarca gencin sabahtan akşama kadar kahvelerde oturduğundan bahsedildi ve bunların teröre kaynaklık yaptığından bahsedildi; ancak, bu konuda hiçbir somut adım atılmadı. Bu konuda herhangi bir somut adım atmadan sadece güvenlik güçlerinden terörün tamamını kurutmasını beklemek, bir noktaya kadar hayalciliktir ve Türkiye de bu hayalciliği yaşadı.

Özellikle en son kabul ettiğimiz kararlar belirli illerin olağanüstü hal kapsamında çıkarılmasıyla birlikte, bu bölgede, özellikle yatırımları teşvik edecek, diğer bölgelere göre yatırımları daha cazip hale getirecek bir düzenlemenin yapılması zorunluluğu ortaya konuldu ve bu konuda bir yasa tasarısı hazırlandı.

Değerli milletvekilleri, hazırladığımız yasa tasarısı, bir teşvik yasa tasarısı değildir. Bir daha tekrar ediyorum; hazırladığımız ve huzurlarımıza getirdiğimiz teşvik yasa tasarısı, bütün Türkiye’de yatırımları özendirerek genel kapsamlı bir teşvik yasa tasarısı değildir. Eğer, bunu, genel kapsamlı bir teşvik yasa tasarısı olarak kabul ederseniz, bu tasarının kapsamında olmayan bütün illerin milletvekillerinin söyledikleri şeylerin hepsi yerden göğe kadar haklı olur. Hatta, doğu ve güneydoğuyla sınırlı tutmaya gerek yok. Sinoplular bu konuda haklı olur, Yozgatlılar bu konuda haklı olur, Tokatlılar haklı olur, Sivaslılar haklı olur, Kastamonulular haklı olur, herkes yerden göğe kadar haklıdır.

Ülkemizde, özellikle yatırımların teşviki konusunda belirli düzenlemelerin yapılması gereklidir ve bu düzenlemeler de yapılmalıdır; ancak, huzurunuzda getirilen yasa tasarısı, Türkiye’nin geneli üzerinde, özellikle kalkınmada öncelikli yörelerde yatırımların teşviki yasa tasarısı değildir; adı üstünde, olağanüstü hal bölgesiyle ilgili bir yasa tasarısıdır. Kalkınmada öncelikli yörelerle ilgili konulan tek bir hükümden dolayı adına “kalkınmada öncelikli yöreler” hükmü de ilave edilmiştir. O hüküm niçin getirilmiştir; organize sanayi bölgelerini Türkiye’nin bütün yörelerinde teşvik etmek için, özellikle de hazine arazilerinin organize sanayi bölgelerine bedelsiz olarak verilebilmesine olanak tanımak için getirilmiştir. Bu, Türkiye’nin her tarafında uygulanacaktır.

Değerli arkadaşlar, eğer her yerde ve her şeyi teşvik ederseniz; hiçbir şeyi, hiçbir yerde teşvik etmiş olmazsınız. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar) Bu mümkün değildir; bunu yapmak da zaten mümkün değildir. O nedenle, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen temel bir görev vardı, Olağanüstü Hal Yasası kapsamında olan iller... Bunu genişletmeye kalktığımız andan itibaren, bunun durdurulması mümkün değildi; herkes haklıydı çünkü. Olağanüstü hal bölgesinde güvenlik güçlerinin mücadelesine paralel olarak ekonomik mücadeleye de katkıda bulunmak ve terörün ekonomik kaynaklarını kurutmak için bir tasarı hazırladığımızda, bunu genişletmeye kalktığımız takdirde, bunun altından bu yasa tasarısıyla kalkamayız. Hükümet olarak, özellikle Türkiye’nin ekonomik gelişmişlik haritasını yeniden çıkararak, sadece il bazında değil, ilçe bazında da bunu belirleyerek, bu tasarıyla getirdiğimiz teşvikleri, Türkiye’de yatırımların teşvikiyle ilgili olarak daha sonra yeniden düzenleriz. Bu yapılmalıdır ve yapılacaktır da zaten; Hükümet olarak bunu taahhüt ediyoruz açık olarak. Ancak, burada yapmamız gereken, olağanüstü hal bölgesinde terörün ekonomik kaynaklarını kurutmak amacıyla bir adım atmamızdır ve bu adımı atmamız zorundayız. Eğer, bu yasa tasarısı sadece önermelerle genişletirse, her giren ilden sonra, onun komşusu olan ile haksızlık ederiz; bunun altından hiçbirimiz kalkamayız, kalkamayacağımızı da somut olarak görüyoruz. Eğer, bunu, olağanüstü halle sınırlı tutarak yasalaştıramazsak eğer, ilave edilecek illerle beraber çı-

karmak, Türkiye'de büyük huzursuzluklara neden olur, savunulması da güç olur. Dolayısıyla, tasarıya olan katkılarının bu açıdan değerlendirilmesini hassaten rica ediyorum. Eğer bu şekilde çıkarılamazsa, zannediyorum yasa tekrar gözden geçirilmek zorunda kalacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP, ANAP, CHP ve DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, söz talebiniz var; buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Hükümet tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve Plan ve Bütçe Komisyonunda uzun değerlendirmelere tabi tutulmuş olan, üzerinde çalıştığımız kanun tasarısı konusunda, burada, muhtelif parti grupları veya şahısları adına görüş beyan eden çok sayın temsilcilerin değerlendirmelerini, Komisyon olarak duyarlılıkla inceledik, dikkate aldık. Aynı şekilde, Hükümetimiz de, konu üzerinde yeniden çalışılma ihtiyacının olduğuna işaret etti. Gerçekten, bu kadar önemli bir tasarının kapsamının, uzun çalışmalardan sonra huzuruza getirilen şeklinden, bazı önergelerle genişletilerek başka bir şekle dönüştürülmesi, ülkemizin çeşitli yörelerinde ve gerçekten, çeşitli şekillerde teşvike layık olan yörelerinde yeni bir ayrımcılığa ve eşitsizliğe muhtemelen yol açabileceği mülahazasıyla, konunun daha genel, doğru ve objektif bir değerlendirmeye tekrar tabi tutulabilmesi için işbu tasarımı, İçtüzüğümüzün 88 inci maddesi çerçevesinde ve burada öngörülen hükümler doğrultusunda, verilmiş olan bütün önergelerle birlikte 2 nci ve müteakip maddelerini yeniden değerlendirmek üzere, Plan ve Bütçe Komisyonuna geri çekiyoruz.

Bilgilerinize, saygılarımla sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçtüzüğümüz uyarınca, görüştüğümüz tasarının 2 nci ve müteakip maddeleri, önergelerle birlikte Komisyona geri verilmiştir.

5. – *Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132)*

BAŞKAN – Şimdi, Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin kanun tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Müzakere ertelenmiştir.

Kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 11 Aralık 1997 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 19.21

VIII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, Demokraside Birlik Vakfına yapılan bağışlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/3808)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Metin Gürdere tarafından yazılı cevaplandırılması için gerekli işlemlerin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Sevigen
İstanbul

1. Demokraside Birlik Vakfına kuruluşundan bu yana, yıllar itibariyle 10 milyon ve üzerinde bağışta bulunan gerçek ve tüzel kişiler kimlerdir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

9.12.1997

Sayı : B.02.0.010/03600

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 18.11.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3808-9294/024182 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/3808-9294 esas nolu yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Metin Gürdere
Devlet Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Sevigen'in Sayın Başbakanımıza Tevcih Ettiği 7/3808-9294 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır.

Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflarca, her yıl bilanço veya hesap özetleri Vakıflar Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir. Yıllık bilanço ve hesap özetlerinde vakıfların yardım aldığı kişi ve kuruluşların kimler olduğuna dair bir bilgi bulunmamaktadır.

Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu Hakkında Anayasanın 99 uncu ve İktüzüğün 106 ncı Maddeleri Uyarınca Verilen Gensoru Oylamasının Sonucu :

Kabul edilmemiştir.

Üye Sayısı	: 550
Kullanılan Oy	: 466
Kabul edenler	: 246
Reddedenler	: 218
Çekimser	: 1
Mükerrer Oy	: 1
Geçersiz Oylar	: 0
Oya Katılmayanlar	: 83
Açık Üyelikler	: 2

(Kabul Edenler)

ADANA

Yakup Budak
Sıtkı Cengil
İ. Cevher Cevheri
M. Halit Dağlı
Veli Andaç Durak
Orhan Kavuncu
İbrahim Ertan Yülek

ADIYAMAN

Mahmut Nedim Bilgiç
Ahmet Çelik
Ahmet Doğan

AFYON

Sait Açıba
İsmet Attila
Osman Hazer

AĞRI

M. Sıddık Altay
Cemil Erhan
Celal Esin
M. Ziyattin Tokar

AKSARAY

Mehmet Altınsoy
Nevzat Köse
Murtaza Özkanlı
Sadi Somuncuoğlu

AMASYA

Ahmet İyimaya
Cemalettin Lafçı

ANKARA

Saffet Arıkan Bedük

Ahmet Bilge
Hasan Hüseyin Ceylan
Cemil Çiçek
Mehmet Ekici
Ömer Ekinci
Ünal Erkan
Mehmet Gölhan
Ahmet Tekdal
Rıza Ulucak
Ersönmez Yarbay

ANTALYA

Osman Berberoğlu
Arif Ahmet Denizolgun
Hayri Doğan

ARDAHAN

Saffet Kaya

ARTVİN

Hasan Ekinci

AYDIN

Ali Rıza Gönül
Nahit Mentşe
Muhammet Polat

BALIKESİR

Abdülbaki Ataç
Ahmet Bilgiç
İsmail Özgün

İlyas Yılmazyıldız

BARTIN

Köksal Toptan

BATMAN

Alaattin Sever Aydın

Musa Okçu

Faris Özdemir

BAYBURT

Suat Pamukçu

BİLECİK

Şerif Çim
Bahattin Şeker

BİNGÖL

Kâzım Ataoğlu
Hüsamettin Korkutata

BİTLİS

Zeki Ergezen
Abdulhaluk Mutlu

BOLU

Feti Görür
Necmi Hoşver
Mustafa Yünlüoğlu

BURDUR

Mustafa Çiloğlu

BURSA

Mehmet Altan Karapaşaoğlu
Turhan Tayan

ÇANAKKALE

Nevfel Şahin

ÇANKIRI

İsmail Coşar
Ahmet Uyanık

ÇORUM

Bekir Aksoy
Mehmet Aykaç
Hasan Çağlayan
Zülfikar Gazi

Yasin Hatiboğlu

DENİZLİM. Kemal Aykurt
Mehmet Gözlükaya
Ramazan Yenidede**DİYARBAKIR**Abdülkadir Aksu
M. Salim Ensarioğlu
Sacit Günbey
Seyyit Haşim Haşimi
Ömer Vehbi Hatipoğlu
Yakup Hatipoğlu
Salih Sümer**EDİRNE**Ümran Akkan
Erdal Kesebir
ELAZIĞ
Mehmet Ağar
Ömer Naimi Barım
Hasan Belhan
Cihan Paçacı
Ahmet Cemil Tunç**ERZİNCAN**Tevhit Karakaya
Naci Terzi**ERZURUM**Zeki Ertugay
Lütfü Esengün
Abdulilah Fırat
İsmail Köse
Ömer Özyılmaz

Aslan Polat

Şinasi Yavuz

ESKİŞEHİR

Hanifi Demirkol

GAZİANTEPNurettin Aktaş
Kahraman Emmioğlu
Mehmet Bedri İncetahtacı**GİRESUN**

Turhan Alçelik

Ergun Özdemir

GÜMÜŞHANE

Lütfi Doğan

HATAYAbdülkadir Akgöl
Süleyman Metin Kalkan

Mehmet Silay

İSPARTAÖmer Bilgin
A. Aykon Doğan
Mustafa Köylü
Halil Yıldız**İÇEL**Fevzi Arıcı
Mehmet Emin Aydınbaş
Saffet Benli
Turhan Güven**İSTANBUL**Meral Akşener
Tayyar Altıkulaç
Azmi Ateş
Mustafa Baş
Mukadder Başeğmez
Ali Coşkun
Tansu Çiller
Süleyman Arif Emre
Ekrem Erdem
Mehmet Fuat Fıratİsmail Kahraman
Hüseyin Kansu
Hayri Kozakçıoğlu
Göksal Küçükali
Ali Oğuz
Korkut Özal
Mehmet Ali Şahin
Osman Yumakoğulları
Bahri Zengin

Namık Kemal Zeybek

İZMİR

Sabri Tekir

İsmail Yılmaz

KAHRAMANMARAŞHasan Dikici
Avni Doğan
Mustafa Kamalak
Mehmet Sağlam**KARABÜK**

Hayrettin Dilekcan

KARAMAN

Abdullah Özbey

Zeki Ünal

KARS

Sabri Güner

Zeki Karabayır

KASTAMONUFethi Acar
Nurhan Tekinel
Haluk Yıldız
KAYSERİ
Memduh Büyükkılıç

Osman Çilsal

Ayvaz Gökdemir

Abdullah Gül

Nurettin Kaldırımçı

Salih Kapusuz

Recep Kırış

KIRIKKALE

Kemal Albayrak

Hacı Filiz

Mikail Korkmaz

KIRKLARELİ

A. Sezal Özbek

Necdet Tekin

KIRŞEHİR

Cafer Güneş

KİLİS

Mustafa Kemal Ateş

KOCAELİ

Necati Çelik

İsmail Kalkandelen

Şevket Kazan

Osman Pepe

KONYA

Hüseyin Arı

Veysel Candan

Necati Çetinkaya

Necmettin Erbakan

Teoman Rıza Güneri

Hasan Hüseyin Öz

Lütfi Yalman

Mehmet Ali Yavuz

KÜTAHYA

Ahmet Derin

İsmail Karakuyu

Metin Perli

MALATYA

Oğuzhan Asiltürk

Yaşar Canbay

Fikret Karabekmez

M. Recai Kutan

MANİSA

Rıza Akçalı

Bülent Arınç

MARDİN

Fehim Adak

Mahmut Duyan

Hüseyin Yıldız

MUĞLA

İrfettin Akar

Mustafa Dedeoğlu

MUŞ

Necmettin Dede

Nedim İlci

Sabahattin Yıldız

NEVŞEHİR

Mehmet Elkatmış

Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

Doğan Baran

Mehmet Salih Katırcıoğlu

Ergun Özkan

ORDU

Hüseyin Olgun Akın

Mustafa Hasan Öz

SAKARYA

Nezir Aydın

Cevat Ayhan

Ertuğrul Eryılmaz

SAMSUN

Ahmet Demircan

ADANA

Uğur Aksöz

İmren Akyut

İbrahim Yavuz Bildik

M. Ali Bilici

Mehmet Büyükyılmaz

Tuncay Karaytuğ

Mustafa Küpeli

Arif Sezer

ADIYAMAN

Mahmut Bozkurt

AFYON

H. İbrahim Özsoy

Yaman Törtüner

Nuri Yabuz

AĞRI

Yaşar Eryılmaz

Nafiz Kurt

Latif Öztekin

Musa Uzunkaya

ŞİİRT

Ahmet Nurettin Aydın

Mehmet Emin Aydın

SİNOP

Kadir Bozkurt

SIVAS

Musa Demirci

Tahsin İrmak

Temel Karamollaoğlu

Abdüllatif Şener

Nevzat Yanmaz

Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA

Sedat Edip Bucak

Necmettin Cevheri

Zülfikar İzol

Ahmet Karavar

Abdülkadir Öncel

M. Fevzi Şihanlıoğlu

ŞIRNAK

Bayar Ökten

Mehmet Tatar

TEKİRDAĞ

Nihan İlgün

TOKAT

Abdullah Arslan

(Reddedenler)

AMASYA

Aslan Ali Hatipoğlu

ANKARA

İlhan Aküzüm

Nejat Arseven

Agâh Oktay Güner

Şaban Karataş

İrfan Köksalan

Mehmet Sağdıç

Yücel Seçkiner

İlker Tuncay

Aydın Tümen

Hikmet Uluğbay

ANTALYA

İbrahim Gürdal

Sami Küçükbaşkan

Metin Şahin

Ali Şevki Erek

Ahmet Fevzi İnceöz

Bekir Sobacı

TRABZON

Yusuf Bahadır

Kemalettin Göktaş

Şeref Malkoç

İsmail İlhan Sungur

TUNCELİ

Kamer Genç

UŞAK

Hasan Karakaya

VAN

Maliki Ejder Arvas

Mustafa Bayram

Fethullah Erbaş

Şaban Şevli

YALOVA

Cevdet Aydın

YOZGAT

İlyas Arslan

Kâzım Arslan

Yusuf Bacanlı

Abdullah Örnek

İsmail Durak Ünlü

ZONGULDAK

Necmettin Aydın

Ömer Barutçu

ARTVİN

Süleyman Hatinoğlu

AYDIN

Cengiz Altınkaya

Sema Pişkinsüt

İsmet Sezgin

Yüksel Yalova

BALIKESİR

Safa Giray

Tamer Kanber

Mustafa Güven Karahan

Hüsnü Sivalıoğlu

BARTIN

Zeki Çakan

Cafer Tufan Yazıcıoğlu

BATMAN

Ataullah Hamidi

BAYBURT

Ülkü Güney

BİNGÖL

Mahmut Sönmez

BİTLİS

Edip Safder Gaydalı

BOLU

Avni Akyol

Abbas İnceayan

Mustafa Karşlıoğlu

BURDUR

Yusuf Ekinci

Kâzım Üstüner

BURSA

Ali Rahmi Beyreli

Cavit Çağlar

İlhan Kesici

Hayati Korkmaz

Cemal Külahlı

Feridun Pehlivan

Ertuğrul Yalçınbayır

İbrahim Yazıcı

ÇANAKKALE

Hikmet Aydın

Mustafa Cumhuri Ersümer

A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI

Mete Bülgün

DENİZLİ

Hasan Korkmazcan

Haluk Müftüler

DİYARBAKIR

Muzaffer Arslan

Ferit Bora

Sebgetullah Seydaoğlu

EDİRNE

Evren Bulut

Mustafa İlimen

ERZURUM

Necati Güllülü

ESKİŞEHİR

Necati Albay

Mustafa Balcılar

Demir Berberoğlu

İbrahim Yaşar Dedelek

Mahmut Erdir

GAZİANTEP

Mehmet Batallı

Ali İliksoy

Mustafa R. Taşar

Ünal Yaşar

Mustafa Yılmaz

GİRESUN

Burhan Kara

Yavuz Köymen

Rasim Zaimoğlu

GÜMÜŞHANE

Mahmut Oltan Sungurlu

HAKKÂRİ

Naim Geylani

Mustafa Zeydan

HATAY

Ali Günay

Levent Mıstıkoğlu

Ali Uyar

Hüseyin Yayla

İĞDIR

Adil Aşırım

Şamil Ayrım

İSPARTA

Erkan Mumcu

İÇEL

Halil Cin

Ali Er

Abdülbaki Gökçel

Mustafa İstemihan Talay

Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL

Bülent Akarcalı

Ziya Aktaş

Yıldırım Aktuna

Refik Aras

Mehmet Aydın

Nami Çağan

H. Hüsnü Doğan

Halit Dumankaya

Bülent Ecevit

Hasan Tekin Enerem

Metin Işık

Cefi Jozef Kamhi

Yılmaz Karakoyunlu

M. Cavit Kavak

Osman Kılıç

Mehmet Tahir Köse

Emin Kul

Necdet Menzir

Yusuf Namoğlu

Ali Talip Özdemir

H. Hüsamettin Özkan

Yusuf Pamuk

Ahmet Tan

Güneş Taner

Zekeriya Temizel

Erdoğan Toprak

Şadan Tuzcu

İZMİR

Turhan Arıncı

Işın Çelebi

Hasan Denizkurdu

İ. Kaya Erdem

Şükrü Sina Gürel

Mehmet Köstepen

Atilla Mutman

Metin Öney

Ahmet Piriştina

Rüştü Saracoglu

Işıl Saygın

Süha Tanık

Hakan Tartan

Zerrin Yeniceli

KAHRAMANMARAŞ

Esat Bütün

Ali Doğan

KARABÜK

Şinasi Altın

Erol Karan

KARAMAN

Fikret Ünlü

KARS

Y. Selahattin Beyribey

Çetin Bilgir

KASTAMONU

Murat Başesgioğlu

Hadi Dilekçi

KAYSERİ

İsmail Cem

İbrahim Yılmaz

KIRIKKALE

Recep Mızrak

KIRKLARELİ

Cemal Özbilen

KİRŞEHİR

Ömer Demir

KOCAELİ

Bülent Atasayan

Halil Çalık

Hayrettin Uzun

KONYA

Ahmet Alkan

Abdullah Turan Bilge

Ali Günaydın

Mehmet Keçeciler

KÜTAHYA

Mustafa Kalemlı

Emin Karaa

Mehmet Korkmaz

MALATYA

Mıraç Akdoğan

Metin Emirođlu

MANİSA

Abdullah Akarsu

Tevfik Diker

Hasan Gülay

Sümer Oral

Ekrem Pakdemirli

Cihan Yazar

MARDİN

Muzaffer Arıkan

Süleyman Çelebi

Ömer Ertaş

MUĞLA

Lale Aytaman

Enis Yalım Erez

Fikret Uzunhasan

MUŞ

Erkan Kemalođlu

NEVŞEHİR

Abdülkadir Baş

NİĞDE

Akın Gönen

ORDU

İhsan Çabuk

Mustafa Bahri Kibar

Müjdat Koç

Nabi Poyraz

Refaiddin Şahin

Şükrü Yürür

RİZE

Avni Kabaođlu

Ahmet Kabil

Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA

Teoman Akgür

Ahmet Neidim

Ersin Taranoğlu

SAMSUN

Cemal Alişan

İrfan Demiralp

Ayhan Gürel

Yalçın Gürtan

Biltekin Özdemir

Adem Yıldız

SİİRT

Nizamettin Sevgili

SİNOP

Metin Bostancıoğlu

Yaşar Topçu

ŞANLIURFA

Seyit Eyyüpođlu

Eyyüp Cenap Gülpınar

ŞIRNAK

Mehmet Salih Yıldırım

TEKİRDAĞ

Fevzi Aytekin

Bayram Fırat Dayanıklı

Enis Sülün

TOKAT

Metin Gürdere

TRABZON

Eyüp Aşık

Ali Kemal Başaran

İbrahim Çebi

Hikmet Sami Türk

UŞAK

Yıldırım Aktürk

Mehmet Yaşar Ünal

VAN

Şerif Bedirhanođlu

Mahmut Yılbaş

YALOVA

Yaşar Okuyan

YOZGAT

Lutfullah Kayalar

ZONGULDAK

Veysel Atasoy

Tahsin Boray Baycık

Hasan Gemici

(Çekimser Oy)

ANKARA

Gökhan Çapođlu

(Mükerrer Oy)

İSTANBUL

M. Cavit Kavak (RED)

(Oya Katılmayanlar)

ADANA

Cevdet Akçalı
Erol Çevikçe

ADIYAMAN

Celal Topkan

AFYON

Kubilay Uygun

AMASYA

Haydar Oymak

ANKARA

Yılmaz Ateş

Ali Dinçer

Eşref Erdem

Halis Uluç Gürkan (Bşk. V.)

M. Seyfi Oktay

Önder Sav

ANTALYA

Deniz Baykal

Emre Gönensay

Bekir Kumbul

Yusuf Öztöp

ARDAHAN

İsmet Atalay

ARTVİN

Metin Arifağaoğlu

AYDIN

M. Fatih Atay

BALIKESİR

İ. Önder Kırılı (İ. A.)

BİTLİS

Kamran İnan

BURSA

Yüksel Aksu

Ali Osman Sönmez

Yahya Şimşek

ÇANAKKALE

Ahmet Küçük

ÇORUM

Ali Haydar Şahin

DENİZLİ

Hilmi Develi

Adnan Keskin

ERZİNCAN

Mustafa Kul

Mustafa Yıldız

GAZİANTEP

Hikmet Çetin (Başkan)

HATAY

Fuat Çay

Nihat Matkap

Atılâ Sav

İÇEL

Oya Araslı

D. Fikri Sağlar

Ayfer Yılmaz

İSTANBUL

Sedat Aloğlu

Ahat Andican (B.)

Gürcan Dağdaş

Algan Hacıoğlu

Ercan Karakaş

Ahmet Güryüz Ketenci

Aydın Menderes

Mehmet Moğultay

Altan Öymen

Mehmet Cevdet Selvi

Mehmet Sevigen

Bülent Tanla

Ali Topuz

Bahattin Yücel

İZMİR

Veli Aksoy

Ali Rıza Bodur

Sabri Ergül

Aydın Güven Gürkan

Gencay Gürün

Birgen Keleş

Rıfat Serdaroğlu (B.)

Ufuk Söylemez

KAHRAMANMARAŞ

Ahmet Dökülmez

Ali Şahin

KIRKLARELİ

İrfan Gürpınar

KİLİS

Doğan Güreş

KOCAELİ

Onur Kumbarcıbaşı

Bekir Yurdagül

KONYA

Nezir Büyükcengiz

Remzi Çetin

Abdullah Gencer

Mustafa Ünaldı

MALATYA

Ayhan Fırat

MANİSA

Ayseli Göksoy

Yahya Uslu

Erdoğan Yetenç

MUĞLA

Zeki Çakıroğlu

RİZE

Şevki Yılmaz

SAKARYA

Nevzat Ercan

SAMSUN

Murat Karayalçın

SIVAS

Mahmut Işık

ŞANLIURFA

İbrahim Halil Çelik

TEKİRDAĞ

Hasan Peker

TOKAT

Hanefi Çelik

Şahin Ulusoy

TUNCELİ

Orhan Veli Yıldırım

ZONGULDAK

Osman Mümtaz Soysal

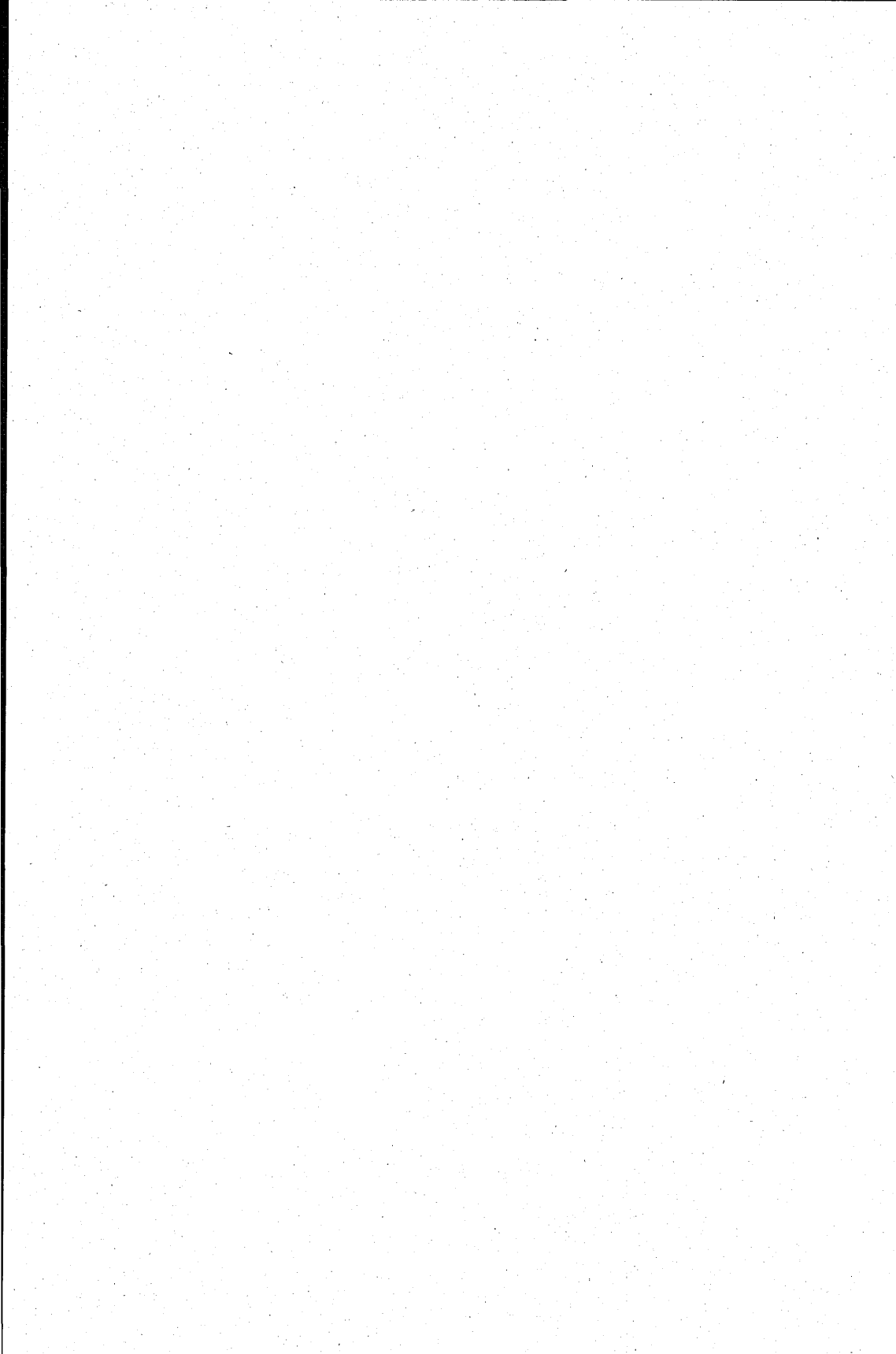
(Açık Üyelikler)

BURSA

1

KIRŞEHİR

1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

26 NCI BİRLEŞİM

10 . 12 . 1997 ÇARŞAMBA

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. — Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu Hakkında Anayasanın 99 uncu ve İçtüzüğün 106 ncı Maddeleri Uyarınca Verilen Gensorunun, Genel Kurulun 8.12.1997 Tarihli 24 üncü Birleşiminde Yapılan Görüşmeleri Sırasında Verilen Güvensizlik Önergelerinin Oylanması (11/13, 4/276)

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

2. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

3. — Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/597) (S. Sayısı : 335) (Dağıtma tarihi : 12.6.1997)

4. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

× 5. — Olağanüstü Hâl Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 11.11.1997)

× 6. — Tabii Afetlerden Zarar Gören Vakıf Taşınmazların Afet Öncesi Kiracılarına Kiracılık Hakkı Tanınması ve Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/680) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/472) (S. Sayısı : 263) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 8. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 9. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanma-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

sının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

10. — İzmir Milletvekili H. Ufuk Söylemez ve Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'in, 4059 Sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/832) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 13.8.1997)

11. — Kars Milletvekili Selahattin Beyribey'in, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna 29.8.1996 Gün ve 4178 Sayılı Kanunla Eklenen Geçici Madde 9'da Yer Alan Sürenin Uzatılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata ve 16 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İşçileri Komisyonu Raporu (2/653, 2/735) (S. Sayısı : 280) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

12. — Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata ve 20 Arkadaşının, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 16 Arkadaşının, Burdur Milletvekili Kâzım Üstünel'in, İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın ve Zonguldak Milletvekili Tahsin Boray Baycık'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/664, 2/206, 2/422, 2/670, 2/810, 2/869) (S. Sayısı : 389) (Dağıtma tarihi : 6.11.1997)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/474, 1/484) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

× 14. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

15. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cumhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

16. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

17. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

18. — Mera Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (1/509) (S. Sayısı : 231) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

19. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

20. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

21. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

22. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

23. — Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 27.6.1996)

24. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

25. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

26. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

27. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

28. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

29. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

30. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

31. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

32. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

33. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

34. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

35. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

36. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

37. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

38. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

39. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

40. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

41. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

42. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

43. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

45. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 161) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

50. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

51. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

52. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

53. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

54. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 55. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 57. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 58. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 59. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

60. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 61. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 63. — Cebri veya Mecburi Çalıştırma Hakkında 29 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/515) (S. Sayısı : 210) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 64. — İstihdama Kabulde Asgarî Yaşa İlişkin 138 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/516) (S. Sayısı : 211) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

65. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

67. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 68. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

69. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

70. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

71. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 72. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/545) (S. Sayısı : 233) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 73. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 74. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

75. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

76. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

77. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

78. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

79. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

80. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

81. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

82. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Sılay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

83. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

84. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

85. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

86. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

87. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

88. — Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/579) (S. Sayısı : 267) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 89. — Özellikle Afrika'da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşmeyle Mücadele İçin Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/533) (S. Sayısı : 258) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 91. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 92. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

93. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

94. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 95. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

96. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

× 97. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 98. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

99. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

100. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür ve 5 Arkadaşının, Erbaş ve Er Ailelerinin Ücretsiz Tedavisi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/285) (S. Sayısı : 282) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

101. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

102. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

103. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

104. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

105. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

106. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 107. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 108. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 109. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 110. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 111. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 112. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (Intelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

113. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

114. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

115. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

116. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

117. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

118. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

119. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

120. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

121. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

122. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

123. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmail ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

124. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 125. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 126. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğüne Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 127. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 128. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 129. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 130. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsrail Devleti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

131. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Şuşehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

132. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

× 133. — Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviği ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/596) (S. Sayısı : 330) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

× 134. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/585) (S. Sayısı : 331) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

135. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

136. — Niğde Milletvekili Akin Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

137. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'tün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

138. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

139. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılcabölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

140. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

141. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

142. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

143. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

144. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

145. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

146. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Ka-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

nun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

147. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

148. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

149. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

150. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

× 151. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

152. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 153. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 154. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 155. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hak-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

kinda Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 156. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

157. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

158. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının; Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 159. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 160. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/603) (S. Sayısı : 368) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

161. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

162. — Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

163. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/619) (S. Sayısı : 375) (Dağıtma tarihi : 6.8.1997)

164. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

165. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

166. — Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

167. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/628) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

168. — Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

169. — Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 383) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

170. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmettin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İşçileri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

171. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri ve Üç Arkadaşının, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Üç Arkadaşının, Kadırlı ve Sumbas İlçelerinin Adana İline Bağlanmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İşçileri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

172. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

173. — Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ve

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/647, 2/636) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

174. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

175. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

176. — 388 Sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/594) (S. Sayısı : 398) (Dağıtma tarihi : 26.11.1997)

177. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

178. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Ekleneceği Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

